

REZERVA OȘTIRII ROMÂNE

REVISTĂ DE INFORMARE, OPINIE ȘI CULTURĂ

ANUL XXV – Nr. 1(48) – MAI 2023

31 MAI
Ziua Rezervistului Militar
și Ziua ANCMRR

Din cuprins:

- ◆ Ședința Consiliului Director și ANCMRR – 22 mai 2023 – Gl. lt. (r) Neculai Băhnăreanu, Gl. bg. (r) Ion Joldea
- ◆ În slujba lui Eminescu – Col. (r) Dumitru Cohal
- ◆ La sărbătorirea a 20 de ani de la înființarea F.O.S. – Gl. mr. (r) Gheorghe Popa
- ◆ ACMRR din serviciu Român de Informații în slujba membrilor săi și a națiunii – Gl. mr. (r) Marian Ioniță
- ◆ Gândurile unui rezervist – Col. (r) Emil Șotropa
- ◆ Ciprian Porumbescu, talentat compozitor și inimos patriot – Col. Aurel Gheorghîță
- ◆ Sărbătorirea Zilei Automobilistului militar – Col. (r) dr. ing. Vasile Aioanei
- ◆ Sărbătorirea Centenarului Palatului C.M.N. – Col. (r) Ion Ciontea
- ◆ Un secol de la adoptarea Constituției României întregite în granițele ei firești – Col. (r) dr. Cristache Gheorghe
- ◆ Influența crizei energetice asupra Securității Naționale – Gl. bg. (r) dr. Gheorghe Crețu

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „ALEXANDRU IOAN CUZA”

ADUNĂRILE GENERALE ALE FILIALELOR ANCMRR DIN PERIOADA FEBRUARIE – APRILIE 2023

REZERVA OȘTIRII ROMÂNE

Revistă semestrială
ANUL XXV, nr. 1 (48) – MAI 2023

DIRECTORUL REVISTEI

General-locotenent (r)
NECULAI BĂHNĂREANU

COLEGIUL DE REDACȚIE**Redactor-șef**

General de brigadă (r)
dr. **GHEORGHE CREȚU**

Redactori:

Col. (r) dr. **CRISTACHE GHEORGHE**
Col. (r) ing. **MARIN ANDREI**
Gl. bg. (r) **VASILE ILIEȘ**

AU COLABORAT:

Gl. lt. (r) **NECULAI BĂHNĂREANU**
Gl. bg. (r) **ION JOLDEA**
Col. (r) **DUMITRU COHAL**
Col. (r) **GHEORGHE PANCIU**
Col. (r) **OVIDIU NEAMȚU**
Gl. bg. (r) **CONSTANTIN ANTOHE**
Gl. mr. (r) **GHEORGHE POPA**
Col. (r) **GAVRIL COSTIN**
Gl. mr. (r) **MARIN IONIȚĂ**
Col. (r) **ION-IULIAN PETRESCU**
Col. (r) **EMIL ȘOTROPA**
Col. (r) ing. **MARIN ANDREI**
Dr. **SORIN CRISTESCU**
Col. **AUREL GHEORGHITĂ**
Col. (r) **ION CIONTEA**
Col. (r) dr. ing. **VASILE AIOANEI**
Lt. **ANCA MEDREA**
Col. (r) **ION GH. TOMA**
Col. (r) dr. **CRISTACHE GHEORGHE**
Col. (r) **ION PELEARCĂ**
Col. (r) **IOAN ACATINCĂI**
Col. (rtr.) dr. ing. **ANTON MURARU**

Adresa redacției:

PALATUL
CERCULUI MILITAR NAȚIONAL
Str. Constantin Mille nr. 1, etaj 4, Sector 1,
București
Tel. 021.313.31.01; Tel/Fax 021.313.05.50
E-mail: ancmrrcentral@yahoo.com
SITE: www.ANCMRRro
ISSN 1582-2222

SUMAR

♦ EDITORIAL: Colaborarea – Un concept cheie al performanțelor.....	2
♦ DIN VIAȚA ANCMRR: Ședința Consiliului Director al ANCMRR– 2023	3
♦ DIN VIAȚA FILIALELOR ȘI SUBFILIALELOR ANCMRR	13
– Filiala Județeană Sibiu – În slujba lui Eminescu	13
– Filiala Județeană Iași – Baza calității muncii – planul de activitate judicios întocmit	18
– Filiala Județeană Alba – parte în campania „Alături de Veterani”	19
– Filiala Județeană Galați – 150 de ani de învățământ militar	22
– Filiala Județeană Mureș – Sărbătorirea a 20 de ani – înființarea FOS	25
– Filiala Județeană Maramureș – pune în practică Strategia și Statutul	28
♦ DIN VIAȚA ASOCIAȚIILOR SIMILARE ANCMRR	30
– ACMRR din SRI în slujba membrilor săi și a națiunii	30
♦ RELAȚII INTERNAȚIONALE	33
– Participarea și modul de desfășurare a întâlnirii – CIOMR ...	33
♦ OPINII	36
– Reziliența ANCMRR și importanța acesteia	36
– Gândurile unui rezervist	37
♦ CURIER	39
♦ PAGINA LIRICĂ: Pe tărâmul epigramei	40
♦ VALORI ALE CULTURII, CIVILIZAȚIEI ȘI SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI	42
– Anul Cultural 2023. Dimitrie Cantemir – Primul savant român de reputație universală	42
– Ciprian Porumbescu – Talentat compozitor și inimos patriot	47
♦ SEMNAL: <i>Cărți: Personalitățile Cercului Militar Național; Rezerviştii militari în cronică Iașilor – monografie; Comoara inimii mele; Comuna SĂG, străveche vatră de locuire românească; Gl. Toma Dumitrescu (1877-1936) – Personalitatea, cariera militară și activitatea diplomatică; Oastea Dodului; Stația Ero(r)ilor</i>	49
– Reviste: Rezerviştii poliției penitenciare; Cercetașii Buzoieni.....	54
♦ ANIVERSĂRI... ANIVERSĂRI	56
– Ziua Rezervistului Militar și Ziua ANCMRR	56
– Centenarul Palatului Cercului Militar Național.....	58
– Ziua Automobilistului Militar	61
– 85 de ani de învățământ de artilerie și rachete antiaeriene	65
♦ ECOURI	67
– Dorință motivată.....	67
♦ FILE DE ISTORIE	70
– Un secol de la adoptarea Constituției României întregite	70
– Nicolae Bălcescu și Revoluția Română de la 1848 – 1849.....	76
– Cântă Sava, că-i prăpăd!.....	79
♦ PROBLEME DE INTERES	80
– Influența crizei energetice asupra securității naționale.....	80
♦ REMEMBER: Gl. bg. Cojocaru C. Zaharie; Col. Zadubrinchi Liviu; Col. Toader Aurelian; Col. Marcu Lucian; Artist plastic Albin Stănescu	83
♦ TEMATICA Revistei „Rezerva Oştirii Române” Nr. 2 (49)/2023	87
♦ SUMMARY	88

EDITORIAL

COLABORAREA – UN CONCEPT CHEIE
AL PERFORMANTELOR

În Dicționarul Explicativ al Limbii Române, **colaborarea** este definită astfel: 1) *participarea activă la munca unui colectiv printr-o contribuție efectivă; muncă în comun.* 2) *a participa alături de alții la realizarea unei opere care se efectuează în comun.*

Indiferent cum l-am lua, **Conceptul de Colaborare nu reprezintă altceva decât activitatea depusă împreună cu alții în interesul atingerii unui scop comun sau un proces relațional între doi sau mai mulți oameni care lucrează împreună, în ideea edificării unui obiectiv comun.**

Cele de mai sus ne dezvăluie faptul că, colaborarea devine pentru orice colectiv una din cheile performanței acestuia. O paradigmă valabilă și pentru ANCMRR. În acest sens, având în vedere elementele structurale ale Asociației opinăm, pe de o parte pentru colaborarea în interiorul acestora, iar pe de altă parte, între ele și în afara lor. Așa dar, la orice nivel structural am face referire, nu putem eluda **colaborarea** ca un principiu de bază al activității colectivului de la acest nivel.

O colaborare eficientă presupune **respect reciproc, încredere și alegerea cu grijă a instrumentelor adecvate** acesteia. Lipsa colaborării, când aceasta este posibilă dar nu este băgată în seamă, diminuează vizibil calitatea activității și a satisfacției pentru ceea ce s-ar putea obține.

O colaborare eficientă presupune și **voiață** din partea tuturor celor ce se angajează în acest sens. Colaborarea este cu atât mai necesară în cadrul tuturor elementelor structurale ale Asociației noastre atât în interior cât și în afara ei, în virtutea faptului că aceasta **promovează și dezvoltă munca în echipă, stimulează apariția unor idei noi și generează în același timp responsabilitatea** tuturor, valori de care membrii ANCMRR nu sunt străini. Mai mult decât atât, cu timpul se creează o **cultură a colaborării** care generează interesul promovării acestuia în ideea obținerii unui anumit rezultat pozitiv celor care colaborează pentru obținerea unui anumit rezultat.

Indiferent cine inițiază activitatea de colaborare și stabilește ceea ce trebuie urmărit prin aceasta, se impune să țină seama de **oportunitățile actului în sine, perspectiva pozitivă care se întrevide** și nu mai puțin **ritmul realizării obiectivului propus** în raport de nevoile existente la un moment dat ș.a.

Făcând o analiză a modului în care s-a dat curs colaborării în cadrul ANCMRR, de la înființare și până în prezent, descoperim faptul că în prima parte a funcționării sale activitatea în cauză a ocupat un loc deosebit, dat fiind și volumul mare de muncă, în comparație cu ce se întâmplă în prezent când activitatea în discuție cunoaște o oarecare diluare. Se pare că astăzi, datorită rutinei suntem tentați să nu-i mai acordăm colaborării locul pe care ar trebui să-l ocupe. În această situație suferă calitatea unor activități și mai ales eficiența acestora. Se impun deci, măsuri urgente în vederea reunirii ideilor și punctelor de vedere comune și mai ales de împărțire echitabilă a muncii tuturor celor care colaborează.

Cel care organizează colaborarea să țină seama de abilitățile participanților, de inteligența emoțională a acestora, de cunoștințele lor în domeniu, de relațiile interpersonale și nu mai puțin de nivelul încrederii reciproce.

O colaborare pe măsură este dată și de armonizarea punctelor de vedere ale celor angajați în actul colaborării pentru realizarea unui anumit obiectiv. Se impune o mai largă consultare între departamentele conducerii centrale a ANCMRR și nu mai puțin în structurile de conducere ale filialelor, realizându-se astfel unitatea de gândire și acțiune la aceste niveluri.

Suntem convinși că o colaborare permanentă, cu obiective atent stabilite, indiferent de palierul pe care aceasta se desfășoară, poate fi oricând de bun augur Asociației și structurilor sale.

Așa dar „*să dăm cezarului ce e al cezarului*”.

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

DIN VIAȚA ANCMRR

ȘEDINȚA CONSILIULUI DIRECTOR AL ANCMRR/2023

În ziua de 22.05.2023, în **Sala de Marmură a Palatului Cercului Militar Național**, s-a desfășurat **Ședința Consiliului Director al ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”**.

La această activitate au fost prezenți 67 de membri ai Consiliului Director, cu drept de vot, din totalul de 73 convocați, respectiv 92%. Au luat parte, fără drept de vot, președintele și secretarul Comisiei de Etică și Integritate și președintele Comisiei de Cenzori.

Au participat ca invitați, din partea MAPN, domnul **col. Gabriel Brănescu**, Direcția Calitatea Vieții Personalului și domnul col. dr. **Claudiu Vicențiu Toma**, șeful Direcției pentru Relația cu Parlamentul.

La ședința Consiliului Director a participat și delegația Asociației Veteranilor și Rezerviștilor din Republica Moldova.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul privind principalele activități desfășurate de Biroul Permanent Central și de filiale, în perioada mai 2022-mai 2023.

2. Raportul de activitate al Comisiei de Cenzori și raportul Auditorului extern/2022.

3. Prezentarea și aprobarea Notei de Fundamentare pentru modificarea și completarea unor articole din Statutul ANCMRR.

4. Prezentarea Raportului Comisiei de Etică și Integritate.

5. Vacantarea a cinci locuri în Consiliul Director pentru președinții filialelor județene: Constanța, Vrancea și Satu Mare și a doi membri ai filialelor sectoarelor 5 și 3.

6. Validarea completării locurilor vacante ale Consiliului Director cu președinții filialelor județene Constanța, Vrancea și Satu Mare, respectiv doi membri ai filialelor sectoarelor 5 și 3 București.

7. Validarea președinților aleși în anii 2022 și 2023 la filialele județene: Constanța, Vrancea, Satu Mare și a doi membri ai Consiliului Director din sectoarele 3 și 5 București.

8. Validarea completării Comitetului/Biroului permanent la unele filiale, cu membrii aleși în Adunările Generale din 2023, Alba, Bacău, Brașov, Brăila, Constanța, Dolj, Galați, Iași, Ialomița, Ilfov, Satu Mare, Suceava, Vâlcea, Vrancea și sectoarele 1, 3 și 5 București.

9. Validarea completării Comisiei de Etică și Integritate.

10. Prezentarea și aprobarea Planului-Cadru a Proiectului „ANCMRR 100”.

11. Informare privind demersurile Conducerii ANCMRR pentru semnarea Acordului de cooperare cu Ministerul Apărării Naționale.

12. Prezentarea Proiectului de Hotărâre a Ședinței Consiliului Director.

13. Prezentarea și semnarea Acordului de Parteneriat între ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” și Asociația Veteranilor și Rezerviștilor Militari din Republica Moldova.

14. Discuții.

15. Încheierea Lucrărilor Ședinței Consiliului Director.

RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA BIROULUI PERMANENT CENTRAL, A FILIALELOR JUDEȚENE ȘI SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI ÎN PERIOADA IUNIE 2022 – MAI 2023

Activitatea BPC, Filialelor județene și celor ale Sectoarelor Municipiului București s-a desfășurat în baza Hotărârii celei de-a IX-a Conferințe Naționale din noiembrie 2021, a Hotărârii Consiliului Director din mai 2022, a Hotărârilor lunare luate în ședințele Biroului Permanent Central, prevederilor Planului cu Principalele Activități ale BPC pe anii 2022 și 2023, precum și a hotărârilor Adunărilor generale anuale ale Filialelor județene/ de sector și prevederilor Planului anual de activități ale acestora.

Statul român, conducerea țării, trebuie să manifeste responsabilitate pentru întărirea apărării naționale prin completarea Armatei cu efective, tehnică și echipamente, dezvoltarea producției de apărare, instruirea intensivă a structurilor militare existente și a rezervei. Și, nu în ultimul rând, atragerea tinerilor către armată prin solde atractive, comparabile cu cele din NATO, care să compenseze eforturile și limitările drepturilor sociale ale militarilor.

Pornind de la scopul ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”, de reprezentare și apărare a drepturilor și intereselor militarilor în rezervă sau în retragere, pensionari militari și, în același timp, de promovare a patriotismului și a tradițiilor naționale și militare pentru consolidarea securității și apărării independenței, suveranității și integrității teritoriale, noi, membrii Asociației, suntem prezenți și trebuie să ne manifestăm în noul context de securitate creat la granițele țării noastre. În calitate de cetățeni ai României care am depus Jurământul militar și rămânem sub prevederile acestuia cât suntem pe acest pământ, cunoaștem mai bine ca oricine că Apărarea este un domeniu fundamental al securității care se asigură de către Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, în principal, de către Armată. România este membru al NATO, aspect extrem de important pentru apărarea națională, care asigură în timp de pace descurajarea unui eventual potențial agresor și, în timp de război, completează și sprijină apărarea țării cu structuri și echipamente militare. Armata națională, conform Constituției, trebuie să apere țara și să reziste până la sosirea sprijinului din partea aliaților NATO. Situația geopolitică regională și mondială este foarte gravă și imprezvizibilă!

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră,

cu 46 de Filiale în toate județele țării și sectoarele capitalei, cu o medie de aproximativ 400 de membri fiecare, reprezintă o forță, cu specialiști în diferite domenii: conducere militară, administrație, inginerie, sănătate, învățământ, finanțe etc., care poate fi utilizată, consultată de către administrația centrală și locală în timp de pace, criză sau război. O mare parte din pensionarii militari sunt rezerviști, apti pentru participarea la apărarea țării. Modul în care le sunt respectate drepturile de pensie, asistență medicală și protecție socială de către conducerea statului și a țării, influențează atât pe militarii activi, dar și pe tinerii care ar dori să intre în Armată, aceștia analizează și văd care va fi situația lor viitoare.

Suportăm de multă vreme umilințe prin neacordarea drepturilor legitime prevăzute de *Legea 223/2015, privind pensiile militare de stat*, care, a fost amendată tendențios printr-o serie de acte normative ulterioare precum celebrele OUG nr. 57/2015, nr. 59/2017, nr. 114/2018 și nr. 130/2021, iar acum, de parcă nu era de ajuns, se încearcă prin toate mijloacele schimbarea Legii pensiilor militare de stat sub presiunea Comisiei Europene, a Băncii Mondiale și a unor prevederi introduse pe ușa din spate în PNRR, pe motiv că intră în categoria „pensiilor speciale”. Majoritatea clasei politice mimează preocuparea pentru introducerea unor amendamente care să

diminueze impactul, în loc să dea curs solicitărilor structurilor asociative, inclusiv ale sindicatelor de scoaterea „pensiilor militare” din proiectul de lege trecut de prima cameră sesizată, Senatul, și tergiversat de săptămâni bune în Camera Deputaților. În loc să progresăm în rezolvarea problemelor existente, cu privire la inechitățile din sistemul pensiilor militare de stat, acum decidenții militari, de la cel mai înalt nivel, sunt preocupați să nu fie reduse aceste drepturi. Bine ar fi să fie o preocupare reală și nu cum s-a întâmplat până în prezent, numai o mimare.

Preocupările privind pensile militare ale c.m.r.r. din structurile asociative ale acestora au rămas fără rezultate notabile, cu toate acțiunile întreprinse. Am reținut, din raportul prezentat de domnul gl.bg.(r) Vasile Hermeneanu la Adunarea Generală a Filialei Județene Constanța, că un **obiectiv principal**, pe termen scurt și mediu să fie: „**apărarea, prin toate mijloacele legale, a drepturilor constituționale și a celor dobândite legal**”, pe care, cu permisiunea autorului, aș dori să-l preluăm la nivelul Consiliului Director și să-l consacram ca obiectiv principal al ANCMRR până la următoarea Conferință Națională ordinară, în 2025.

În virtutea atribuțiilor statutare, Consiliul Director analizează și aprobă activitatea Biroului Permanent Central și a Filialelor județene și de sector. În acest context, vă prezentăm, succesiv, activitatea BPC pe departamente, birouri și compartimente și, în cadrul acestora, pe domenii de responsabilitate și activitatea filialelor, așa cum rezultă din rapoartele acestora și din constatările membrilor Biroului Permanent Central care au participat la Adunările Generale din acest an. Prin modificările la Statut, aprobate de către Consiliul Director în anul 2022, cu privire la reducerea numerică a membrilor organelor de conducere de la toate nivelurile s-a realizat o participare mai bună la ședințe și activități, o implicare corespunzătoare în realizarea sarcinilor. Nu am constatat același lucru cu privire la prezența membrilor la Adunările Generale, care s-au desfășurat cu o normă de reprezentare mult redusă.

În continuare ne vom referi la activitățile pe domenii de responsabilitate ale Aparatului Central de lucru de pe lângă **Biroul Permanent Central**.

În condițiile unui mediu social dinamic și complex, când se reconfigurează semnificativ componenta socială și se redefinesc problemele muncii și a pensiilor, prin aplicarea prevederilor Planului Național de Redresare și Reziliență, Biroul Permanent Central a adoptat și dezvoltat o atitudine antreprenorială în concordanță cu misiunea de a

reprezenta și apăra drepturile și interesele cadrelor militare în rezervă sau în retragere, inclusiv cele cu privire la pensiile militare de stat, asistența medicală și protecția socială, accesul la facilitățile de recuperare, tratament, odihnă și recreere, precum și alte aspecte care privesc viața și activitatea membrilor ANCMRR și a membrilor de familie a acestora.

Departamentul Organizare a desfășurat activități subscrise *domeniului organizare* și a avut ca direcții de acțiune: organizarea componentei manageriale a aparatului central de lucru și al Biroului Permanent Central, asigurarea funcționării componentei structurale, planificarea principalelor activități anuale și redactarea Sintezei problemelor sociale ale membrilor Asociației.

Ansamblul de activități circumscrise direcțiilor enunțate, realizate de către membrii Departamentului, au avut ca scop obținerea de rezultate în funcționarea Asociației, cu respectarea prevederilor legale privind existența și funcționarea acesteia.

Principalele realizări au constat în: – elaborarea Planului anual cu principalele activități ale BPC; organizarea și desfășurarea ședinței Consiliului Director; – pregătirea tematică și desfășurarea a 10 ședințe lunare, ordinare, ale BPC; – elaborarea/actualizarea unor proceduri de lucru, tip GHID; – redactarea structurală și tematică a 11 Convocatoare de ședințe pentru Consiliul Director și Biroul Permanent Central; – redactarea a 11 Hotărâri ale ședinței Consiliului Director și ale ședințelor lunare ale Biroului Permanent Central, inclusiv monitorizarea respectării prevederilor acestora; – elaborarea unor documente-sinteză, conform ordinelor ministrului apărării naționale; – redactarea unor scrisori-răspuns la problemele cerute de președinții filialelor județene și de sectoare; – organizarea calendarului desfășurării adunărilor generale anuale ordinare la filialele județene și de sector; – formularea **Listei îndrumătorilor Filialelor județene și de sectoare**; – primirea și centralizarea documentelor anuale primite de la filiale, rezultate în urma ședinței Adunărilor Generale; – actualizarea Bazei de date ale Filialelor; – redactarea sintezei problemelor discutate la Adunările Generale; – propuneri de actualizare a Organigramei aparatului central de lucru și al Biroului Permanent Central.

În atenția Departamentului se poziționează și participarea la structurarea unei noi forme de coagulare a structurilor asociative ale militarilor în rezervă și în retragere.

Departamentul calitatea vieții și logistic a desfășurat, în perioada pe care o analizăm, activități subscrise domeniului său de activitate. Pe linia

achizițiilor: studierea legislației în domeniu – primară și secundară; – întocmirea Procedurii Operaționale privind achizițiile publice directe pe anii 2022-2024 și prezentarea acestora pentru aprobare; – întocmirea, pe baza fondurilor aprobate și repartizate, a Planurilor Anuale de Achiziții Publice și actualizarea/rectificarea acestora în funcție de cheltuielile efectiv angajate și necesităților apărute ulterior întocmirii PAP-urilor; – emiterea Deciziilor de numire a responsabilităților în domeniul achizițiilor.

Pentru coordonarea activității financiar-contabile: – întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli separat pentru anii 2022, 2023 și 2024 astfel: – pentru fondurile alocate de la bugetul de stat prin Ministerul Apărării Naționale; – pentru fondurile proprii ale ANCMRR; – întocmirea, lunară, a deconturilor aferente cheltuielilor cu achizițiile de obiecte de inventar și materiale în vederea justificării fondurilor primite; – transmiterea, trimestrială, la filialele care au efectuat cheltuieli, a sumelor aprobate la decontare; – întocmirea de informări și propuneri concrete de rectificare a bugetelor de venituri și cheltuieli și prezentarea acestora la aprobat.

Pentru planificarea și realizarea achizițiilor. Fondurile repartizate au fost utilizate pentru plata cheltuielilor curente și de capital necesare desfășurării activităților asociației, după cum urmează: birotică-toner, furnituri de birou (hârtie, agrafe, plicuri, capse, dosare); sistem video conferință format din camera video, videoproiector și sistem sonorizare; laptopuri cu sistem de operare Windows; imprimante laser jet monocrom; imprimantă mare color xerox A4.

Cheltuieli pentru plata abonamentelor la telefonie fixă și mobilă, abonament internet, abonament TV, abonament fax, cheltuieli cu plata taxelor de publicare în Monitorul Oficial al României, cheltuieli cu prestări servicii de audit (auditare bilanțuri contabile); taxe notariale; taxe poștale.

Cheltuieli servicii de tipărire și tehnoredactare: Revista Rezerva Oștirii Române – 2 numere; Ziarul Rezervistul Militar – 4 numere, Revista Rezervistul Buzoian, o ediție; Revista Rezervistul Gălățean, o ediție.

Fonduri pentru plata utilităților filialei Giurgiu (apă, canal, salubritate, energie electrică și termică); Cheltuieli determinate de relațiile cu organizațiile internaționale de colaborare, plata cotizației anuale la Confederația Interalianța a Ofițerilor de Rezervă Medici – CIOMR, participarea la întâlnirea de Toamnă a Uniunii Asociațiilor de Ofițeri de Rezervă din Europa Centrală – Inițiativa Gaminer, octombrie 2022, participarea la Conferința

CIOMR de la Atena – Grecia. Modalitatea de lucru adoptată a fost să achiziționăm produse de calitate (la tehnica de calcul cu licență Windows 10), conform specificațiilor tehnice aprobate, de la agenții economici care le oferă la indicatorii de performanță necesari Asociației noastre și prețul cel mai mic pentru achiziții, plata tipăriturilor ANCMRR, plata spațiilor, serviciilor de audit și altele.

Membrii Asociației beneficiază de tratament și recuperare la Sanatoriul Bălățești-Neamț, sanatoriu care este în subordinea Ministerului Apărării Naționale și are contract cu Casa OPSNAJ. Este nevoie doar de o cerere a solicitantului, direct la sanatoriu, pentru planificare în stațiunile de tratament și recuperare medicală din subordinea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în baza HG nr. 998 din 18 noiembrie 2020, pe bază de cerere, care trebuie transmisă în fiecare an, până în luna noiembrie, la Casa Sectorială de Pensii a MApN.

Pentru odihnă și recreere, Comandamentul Logistic Întrunit a repartizat ANCMRR în fiecare an locuri în stațiunile de la munte și de la mare. Camerele au fost repartizate în totalitate celor 46 de Filiale (în funcție de cuantumul sumelor virate, conform prevederilor statutare) și membrilor aparatului central de lucru.

Asigurarea spațiilor necesare filialelor județene pentru sedii și activități curente, Biroul Patrimoniu a intervenit cu scrisori la Departamentul Calitatea Vieții Personalului și Relația cu Parlamentul, la structurile de specialitate din Direcția Domenii și Infrastructuri, precum și la comandamentele care, prin structuri militare subordonate, administrează imobile în care au sedii Filialele județene Bacău, Buzău, Harghita și Tulcea.

Departamentul strategie și probleme militare. a acționat pe domeniul său de responsabilitate în scopul identificării și folosirii tuturor oportunităților legale pentru determinarea, definirea clară și afirmarea conceptului de rezervă, ca parte integrantă a componentei active a armatei, a poziției și statutului personalului militar de rezervă, a drepturilor legal convenite și a obligațiilor acestuia.

Două din facilitățile de care beneficiază astăzi ANCMRR și nu numai, și anume, alocarea unor sume de la bugetul MApN și posibilitatea direcționării până la 3,5% din impozitul pe veniturile din pensii se datorează și eforturilor susținute ale personalului Departamentului strategie și probleme militare.

Protocoloale de Colaborare încheiate cu instituții de învățământ superior militar – Universitatea Națională de Apărare „Carol I” și Academia Tehnică

Militară „*Ferdinand I*” – sunt, de asemenea, o realizare importantă în domeniul științific a acestui departament.

Departamentul relații internaționale. În anul 2022 activitățile cuprinse în Planul de Relații Internaționale al ANCMRR, s-au referit la delegațiile permanente care reprezintă ANCMRR la cele două structuri asociative aflate sub egida NATO – Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă (CIOMR) și Uniunea Asociațiilor Ofițerilor de Rezervă din Europa Centrală și de Est (Inițiativa Gaming), structuri la care am aderat în anul 2021. S-au remarcat prin inițiative și intervenții, col. medic (r) Iulian Petrescu la CIOMR și col. ing. (rtr.) Sergiu Ghindă la GI. Pentru perioada 24-28 mai a.c. delegația permanentă reprezentată de președintele și locțiitorul acesteia vor participa la Conferința de primăvară a GI din Macedonia de Nord.

Încă din ianuarie 2023 au fost demarate activitățile organizatorice de pregătire a Conferinței de toamnă a GI, care se va desfășura anul acesta la Sibiu. Aceste activități sunt finanțate conform Ordinului ministrului apărării naționale nr. M161/2018 cu completările și modificările ulterioare. Cheltuielile bugetate pentru activitățile multilaterale, în baza prevederilor Ordinului, au fost decontate în totalitate în limita sumelor alocate.

La nivel central, în plan bilateral, am primit vizita de lucru a președintelui Asociației Veteranilor și Rezerviștilor din Republica Moldova, prilej prin care s-a convenit încheierea unui Acord de Parteneriat dintre cele două Asociații și semnat cu ocazia sărbătoririi Zilei Rezervistului Militar.

În relația cu Asociația Rezerviștilor Militari din Forțele Armate Germane dinamica activităților este bună, am fost reprezentați la Conferința anuală a Asociației germane, prin împuternicire, în perioada 21-22 octombrie 2022, de către atașatul român al apărării la Berlin și am primit invitația de a participa la campionatele sportive și aplicativ-militare organizate de partenerul german, invitația rămânând în vigoare și pentru 2024.

Au fost demarate și se derulează contacte pentru deschiderea de noi relații cu parteneri NATO, atât în plan multilateral cât și în plan bilateral. În acest an, ne-am propus relaționarea cu Uniunea Națională a Ofițerilor de Rezervă și Organizațiilor Rezerviste din Franța – UNOR. La nivel local este foarte îmbucurător faptul că s-a menținut constant nivelul de relaționare cu partenerii străini, în dinamica a 7 deplasări și 6 primiri de vizite. Remarcăm Filialele județene Arad, Constanța, Dolj, Giurgiu, Iași,

Mehedinți, Sector 5, Timiș și filiala municipală Câmpina.

Cheltuielile pentru activitățile bilaterale la nivel central și local se fac din fondurile proprii ale ANCMRR și filialelor, în principal la reciprocitate cu partenerii străini.

Din conținutul activităților desfășurate se desprind câteva concluzii, astfel;

– Dinamica activității de relații internaționale cunoaște o creștere, mai ales în conținut, prin poziționarea reprezentaților noștri în mod apreciativ în intervențiile lor în forumurile structurilor multinaționale.

Departamentul Relații internaționale mai are și responsabilitatea activităților în cadrul Acordului-Cadru cu cele 9 structuri asociative reprezentative ale rezerviștilor din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitatea Națională care aveau de realizat „**PLATFORMA COMUNĂ PRIVIND MODALITĂȚILE DE ACȚIUNE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR ACORDULUI-CADRU – ÎN PERIOADA 2021-2024**”.

Departamentul comunicare s-a implicat cu responsabilitate și interes în soluționarea problemelor curente de care răspunde prin natura atribuțiilor. Pregătirea comunicatelor oficiale și transmiterea acestora către filialele din București și teritoriu; actualizarea/upgradarea căilor și canalelor de comunicare cu structurile teritoriale în funcție de noile dotări din domeniul tehnicii IT; afișarea pe site-ul ANCMRR a tuturor informațiilor de interes și a celor primite de la Filiale; actualizarea datelor de evidență ale Filialelor; pregătirea documentelor tipizate, în format electronic, pentru uniformizarea corespondenței cu filialele și transmiterea acestor modele, în teritoriu sunt tot atâtea activități desfășurate în cadrul domeniului de responsabilitate.

În portofoliul domeniului se regăsesc și probleme de specialitate cum ar fi cele care privesc dotarea cu tehnică IT, utilizarea și funcționarea acesteia, precum și cele privind aplicarea procedurilor de securitate legale și îndrumarea în domeniul securității documentelor și exploatării mijloacelor IT (calculatoare și laptopuri), a datelor personale utilizate în procesele activităților curente în care este implicată Asociația. Se poate afirma că, în acest domeniu, este loc de mai bine în activitatea relațiilor publice și comunicare. Se recomandă actualizarea permanentă a site-ului instituțional, a paginii Asociației, prin mediatizarea tuturor evenimentelor importante din viața asociației și transmiterea mesajelor/deciziilor către structurile din componere.

Departamentul editorial și-a canalizat activitatea asupra principalelor probleme pe care ANCMRR și le-a propus spre rezolvare în anii 2022-2023. Acestea și-au găsit un rol bine meritat în planurile anuale ale Departamentului. De la precedentă ședință a Consiliului Director, Departamentul Editorial a pregătit pentru tipărire nr.47 și 48 ale ROR, primul publicat, iar cel de-al doilea urmează după această ședință. În conținutul acestora s-a pus un accent deosebit pe activitatea Filialelor ANCMRR, unele dintre ele cu rezultate meritorii și de mare interes. Totodată în ultimele numere ale revistei și-a găsit un loc de frunte participarea ANCMRR prin Asociația Medicilor Militari în Rezervă și în Retragere, la activitățile Confederației Interlitate a Ofițerilor Medici în Rezervă (CIOMR) și nu mai puțin participarea Asociației la Inițiativa GAMINGER, de care, dumneavoastră, participanții la activitatea de azi, ați luat cunoștință prin intermediul comunicărilor pe această linie, precum și din materialele publicate în ROR.

În ultimii ani s-a dat o atenție deosebită centenarului încoronării, centenarului Constituției din 1923, centenarului inaugurării Palatului Cercului Militar Național, anului Cultural Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu, împlinirii a 175 ani de la Revoluția din 1848, Proiectul ANCMRR-100, problematicii pensiilor militare, conceptelor de reziliență și crizei energetice și a influenței acestora asupra securității naționale și a încă multor alora.

În acest context, rog Filialele noastre de a informa conducerea ANCMRR, prin email-ul acesteia, despre activitățile pe care le organizează și le desfășoară precum și cum se implică în „**Proiectul ANCMRR-100**” etc. Totodată, rog de a da atenția cuvenită revistei „Rezerva Oștirii Române”, precum și celor 7 publicații ale Filialelor, respectiv: Stindard (Arad), Rezervistul (Iași) Rezervistul de Timiș, Rezerva Oștirii Gorjene, Rezervistul Sibian, Rezervistul Gălățean, Rezerva Oștirii Doljene.

Secretarul General a avut în atenție formalizarea și difuzarea la filialele din componența a modificărilor și completărilor la Statutul ANCMRR, ediție 2019. Ultima formă a Regulamentului de organizare și funcționare, împreună cu Strategia ANCMRR pentru perioada 2021-2025, au fost redifuzate în format electronic la toate Filialele județene și de sector la 31 martie 2023. Aceste două documente sunt deosebit de utile în întreaga activitate, atât a Asociației în ansamblul său, cât și a Filialelor.

O altă activitate foarte importantă coordonată și finalizată la nivelul secretarului general a fost fundamentarea cererii de fonduri de la bugetul

MApN pentru anul 2024, în conformitate cu prevederile Ordinului nr.M161/2018, cu modificările și completările ulterioare. Cu această ocazie au ieșit în evidență mai multe aspecte cărora nu le-am acordat suficientă atenție. Cele mai semnificative privesc: numărul de membri; înregistrarea corectă a filialelor județene și a celor locale în Registrul asociațiilor și fundațiilor; activități importante desfășurate și impactul acestora asupra imaginii și prestigiului instituției militare; modul de promovare a Ministerului Apărării Naționale în mass-media sau prin alte mijloace de comunicare etc. Pe viitor va trebui să ne structurăm raportările către DRP pe o serie de elemente de impact cum ar fi: promovarea interesului acesteia în mass-media; asigurarea suportului social pentru personalul în activitate/rezervă/retragere, veteranii de război, vădulele de război, vădulele veteranilor de război, personalul participant la acțiunile militare și urmașii celui decedat în astfel de acțiuni; stimularea motivației profesionale; promovarea spiritului de solidaritate și de înțajutorare umană. Au fost publicate în M.O., în timp util, Raportul de activitate al administratorului și Situațiile financiare la încheierea anului financiar 2022, documente care, ulterior, au fost înaintate și către ANAF, MApN, MJ și SGG.

Biroul financiar. Execuția bugetară la finalul anului 2022, se prezintă astfel: venituri prevăzute 185.000 lei, realizate 173.694 lei (64.554 lei din 80.000 lei – cota de 20% din cotizații și taxe; șapte filiale nu au trimis cota din cotizații și taxe, și numai 12 filiale au trimis cota din redirectionarea a 3,5 % din impozitul pe salarii și pensii). Pentru primul trimestru din 2023, sumele reprezentând cota de 20% din cotizații și taxe sunt mult mai reduse decât pentru același trimestru din anul trecut.

Cheltuielile efectuate din veniturile prezentate mai sus au vizat în principal ajutoarele sociale, salarii, contribuții BASS, contribuția la activitatea organizată de DCV cu ocazia Zilei Copilului, depuneri de corone etc.

Departamentul de resurse umane, a continuat demersurile pentru acordarea de recompense morale, constând în înaintarea în grad și acordarea de distincții onorifice unor membri ai ANCMRR care s-au distins prin activitatea desfășurată, demnitatea și probitatea morală dovedite atât în activitate, cât și după trecerea în rezervă, inclusiv în cadrul Asociației. În anul 2022, cu prilejul Zilei Naționale a României au fost înaintați la gradul următor, un general de brigadă, un colonel și un comandor, precum și patru locotenenți-colonei/căpitani-comandori și un plutonier adjutant. Cu

prilejul Zilei Armatei României au fost avansați în grad șase locotenenți-colonei/căpitani-comandori, trei maiori/locotenenți-comandori și un plutonier adjutant, iar cu prilejul Zilei Rezervistului Militar patru locotenenți-colonei/căpitani-comandori, cinci maiori/locotenenți-comandori și un plutonier adjutant. În urma propunerilor înaintate la MAPN au fost acordate distincții militare onorifice cu ocazia Zilei Rezervistului – trei Embleme de Onoare (ale Forțelor Terestre, Forțelor Aeriene și Logisticiei), iar cu ocazia Zilei Armatei 10 Embleme de Onoare (trei ale Armatei României, patru ale Logisticiei, una a Justiției Militare și două Embleme de Merit în Serviciul Armatei României). Prin decizii ale președintelui ANCMRR au fost acordate două titluri și diplome de membru de onoare al ANCMRR gl. lt. (rtr.) Dumitrescu Victor și gl. mr. (rtr.) Moroianu Vasile, precum și 35 Embleme de Onoare ale ANCMRR, 18 Medalii Rezervistul Militar, 12 Diplome de excelență și 23 de Diplome de merit unor personalități civile și cadre militare în rezervă și în retragere, membri ai Asociației noastre.

Biroul juridic. Demersurile unor Filiale din structură cu privire la înregistrarea corectă la judecătoria au fost finalizate. Mai avem de lucru însă, nu în sensul că nu am ști ce trebuie făcut, ci cu privire la ai convinge pe cei care trebuie să execute, să procedeze ca atare. Unele Filiale, deși au obținut decizia instanței, nu au solicitat și extrasul din registru, care reprezintă documentul justificativ pe această linie și care trebuie să se găsească permanent și actualizat la fiecare Filială, iar în fotocopie și la Biroul juridic al aparatului central de lucru al Biroului Permanent Central.

Revenim și atragem din nou atenția privind condiționarea impusă de către ANAF prin Ordinul nr. 819/2019, respectiv înscrierea tuturor entităților pentru care se acordă deduceri fiscale în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflate la ANAF, cu consecințe în plan financiar pentru unele Filiale, care în anii precedenți nu au primit sumele corespunzătoare numărului de formulare 230 depuse la CPS a MAPN. Este necesar ca fiecare Filială să coopereze, să colaboreze cu un jurist în regim de voluntariat.

Secretariatul a asigurat în bune condiții transmiterea și primirea corespondenței, evidența și arhivarea documentelor, tipărirea și difuzarea legitimației de membru, gestionarea obiectelor de inventar și relaționarea cu diferitele structuri ale CMN, precum și îndeplinirea atribuțiilor de trezorer.

După ce am arătat rezultatele obținute, subliniez că este nevoie de oameni mai bine ancorați în

realitățile pe care le trăim, care să înțeleagă și mai ales să acționeze în acest sens. Suntem la jumătatea mandatului încredințat la Conferința Națională Ordinară din noiembrie 2021 și prezenta analiză, precum și cele realizate cu ocazia adunărilor generale anuale de către fiecare din dumneavoastră la nivel de Filiale județene/de sector se constituie într-un sumar bilanț care ne spune unde suntem și mai ales ce mai avem de făcut, până la final de mandat, în spiritul devisei Patrie-Onoare-Demnitate.

În perioada raportată, cele două comisii statutare de la nivel central – **Comisia de Cenzori și Comisia de Etică și Integritate** și-au îndeplinit atribuțiile statutare, specifice și au răspuns solicitărilor organelor de conducere ale ANCMRR, în spiritul Statutului și altor acte specifice care stau la baza activității lor prezentând informații și rapoarte de activitate.

Activitatea Asociațiilor afiliate ANCMRR

Acestea desfășoară o activitate perseverentă în vederea îndeplinirii prevederilor statutare dar și a prevederilor Protocoalelor de afiliere. Ele, împreună cu ANCMRR, contribuie la creșterea forței de acțiune pe linia ridicării calității vieții cadrelor militare în rezervă și în retragere. În viitor se impune o mai strânsă legătură a acestora cu ANCMRR, prin contacte mai dese cu conducerea acesteia și prin participarea împreună la activități de interes major.

Activitatea Filialelor Județene și ale Sectoarelor Municipiului București

În perioada analizată, Biroul Permanent Central a monitorizat modul în care noile organe de conducere ale filialelor județene și de sector înțeleg și aplică prevederile strategiei ANCMRR pentru perioada 2021-2025, hotărârile organelor de conducere centrale, precum și pe cele proprii. În ultima vreme condițiile ne-au permis să fim mai mult prezenți în teritoriu și să constatăm cu satisfacție implicarea constantă atât a organelor de conducere, cât și a membrilor în activități și acțiuni concrete care privesc apărarea drepturilor și demnității militarilor în rezervă sau în retragere, protecția socială a acestora, păstrarea și cultivarea tradițiilor eroice ale Armatei Române, cinstirea evenimentelor de seamă și a personalităților marcante din istoria poporului român. De asemenea, se remarcă modul eficient în care filialele ANCMRR interacționează și colaborează cu partenerii sociali din județe/sectoare, cu celelalte structuri asociative din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitatea Națională și cele similare din țările membre NATO, UE sau riverane.

Se poate afirma că, la nivelul managementului filialelor județene și ale sectoarelor municipiului

București, s-au intensificat eforturile pentru conturarea imaginii filialelor, prin desfășurarea unei palete de activități diversificate. Președintele, Comitetul, Biroul Permanent, departamentele cu responsabilități lor și toți cei care fac parte din conducere desfășoară muncă de voluntariat, fără cointeresare materială sau de altă natură, având ca scop unitar apărarea drepturilor pensionarilor militari, ale familiilor acestora în relațiile cu MAPN, cu autoritățile și instituțiile publice locale.

În general, *cotizația de membru* a fost colectată în procent bun, cu unele excepții, iar suma încasată de filiale din taxa de înscriere și suma redirecționată, de 3,5% din impozitul anual pe venitul realizat din pensia militară, asigură, la nivel mediu, sustenabilitatea financiară a acestora. Se constată o reducere a sponsorizării și inexistența atragerii de fonduri europene, problemă la care noi toți va trebui să lucrăm mai mult.

În ce privește *numărul de membri*, se constată o scădere continuă a acestora, cauzele fiind decese în creștere și absorbția redusă de noi membri. Modificarea propusă la Statut, care sper să fie votată de plenul Consiliului director, creează premisele lărgirii plajei de absorbție de noi membri. Pe lângă modificare, organele de conducere ale filialelor trebuie să se concentreze mai mult pe această componentă, deoarece nu există restricții de a fi membru în mai multe structuri asociative.

Din analiza unui număr apreciabil de rapoarte prezentate în cadrul adunărilor generale anuale am reținut evidențierea aspectului redus al micilor avantaje oferite de Statut și de reglementările în vigoare referitoare la *înaintarea în gradul următor*. Vă reamintesc că în noul proiect al Statutului, care văd că nu mai este o prioritate a MAPN, la insistența structurilor asociative a fost reintrodusă posibilitatea *înaintării în gradul următor* o singură dată pe an, de Ziua Națională a României.

Referitor la asigurarea locurilor *în stațiunile de odihnă de la munte și litoral*, așa cum a rezultat din analiza Departamentului calitatea vieții, numărul a rămas același, precum și criteriile de repartitie. Problema biletelor de *tratament și recuperare, atât din rețeaua MAPN, cât și din rețeaua civilă* este opțiune individuală, conform prevederilor HG nr. 998/2020, în relația cu CSP a MAPN.

O parte din filiale prezintă problema *rețetelor de medicamente gratuite și compensate*, în format tip sau simplu, care sunt decontate uneori cu întârziere sau și mai grav sunt respinse. Să sperăm că măsurile stabilite la nivelul Direcției Medicale, demararea măsurilor de realizare a unui nou pachet de acte

normative pe această linie, dar și perspectiva trecerii întregii rețele medicale militare în subordinea ministrului apărării naționale va rezolva măcar o parte din aceste probleme sau le va da un mod de rezolvare uniformă.

Am reținut, de asemenea, implicarea conducerilor Filialelor județene în acțiuni de mentenanță circumscrise *cimitirelor militare sau a parcelelor* din cimitirele publice, care în majoritate sunt în subordinea consiliilor locale, dar și faptul că acolo unde trebuie să se implice structurile militare din garnizoană abilitate, lucrurile trenează sau, pur și simplu, nu se face nimic.

Un reper important în activitatea Filialelor *l-a reprezentat contactul permanent cu oamenii politici de decizie de la nivel național și local*. Conform recomandării Biroului Permanent Central, Filialele au purtat discuții individuale, au depus scrisori, proteste și memorandumuri și au trimis email-uri parlamentarilor aleși din zona respectivă, pentru a-i angrena în demersul de apărare legislativă a drepturilor pensionarilor militari, dar care, în majoritatea cazurilor, au rămas fără rezultate concrete.

Se remarcă prezența activă a membrilor Filialelor la ceremoniile militare și religioase organizate cu ocazia sărbătorilor naționale și a celor militare cum ar fi Ziua Unirii Principatelor, Ziua Rezervistului Militar, Ziua ANCMRR, Ziua Drapelului, Ziua Imnului Național, Ziua Veteranilor, Ziua Armatei; Ziua Națională a României.

În perioada de Raport la nivelul Filialelor au apărut probleme noi, cu impact deosebit asupra desfășurării normale a activității unora dintre acestea și aici este în discuție asigurarea spațiilor pentru sediile de lucru, care tradițional funcționau în clădirile Cercurilor militare din garnizoană. Sub diferite pretexte, unele plauzibile, ca de exemplu efectuarea de reparații, reabilitări etc., se găsește o soluție de avarie cu promisiunea de revenire în spațiile inițiale la finalizarea lucrărilor. În unele cazuri s-au ținut de cuvânt (Cluj, Constanța, Harghita) dar avem situații când unii comandanți de garnizoane au uitat de promisiuni sau pur și simplu nu-i mai interesează (Bacău unde s-a ajuns în instanță, Tulcea, Ialomița – fără apă și căldură). Am luat act de aceste probleme, le-am semnalat la conducerea MAPN și așteptăm măsuri de rezolvare.

Multe Filiale județene au *relaționat cu reprezentanții autorităților publice locale, respectiv cu primarul municipiului, președintele Consiliului județean și Instituția Prefectului*, pentru realizarea de activități comune, cu tematică diversă, din care nu au lipsit cele privind calitatea vieții. Unii președinți de Filiale sunt și președinți sau vicepreședinți ai Consiliilor

județene ale pensionarilor și persoanelor vârstnice, ca de exemplu domnul gl.bg.(r) Cocoșilă Vasile, domniile colonel (r) Grigorescu Ioachim, Panduru Nicolae, Ciupercă Costel, Dabu Vasile. *De asemenea, s-a colaborat cu CMJ și cu unitățile militare operative din zona fiecăreia.* Nu odată, reprezentanții acestora participă la cele mai semnificative activități din viața Filialelor.

Concluzionând, se poate spune că organele de conducere alese în 2021, cu modificările și completările făcute în anul 2022 și în acest an au desfășurat o activitate multiplă, implicativă, diversificată, în concordanță cu prevederile statute, cu scopul și deviza ASOCIAȚIEI. Acestea s-au achitat cu bine de sarcinile specifice, iar cadrele militare în rezervă sau în retragere, cu funcții de

conducere au demonstrat pricepere, competență și dăruire pentru interesele pensionarilor militari, fapt pentru care VĂ MULȚUMESC.

Acum, cu noile obiective stabilite în adunările generale și la prezenta ședință, cu siguranță, vom continua cu un management performant, în interesul membrilor noștri.

Vă felicit pe toți cu ocazia Zilei Rezervistului Militar și a Zilei ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”.

Dumnezeu să ne ajute pe toți și în toate!

Am onoarea să vă adresez salutul meu CAMARADERESC!

General-locotenent (rtr.)
NECULAI BĂHNĂREANU

Președintele Biroului Permanent Central

Consiliul Director întrunit în Ședință ordinară în ziua de 22 mai 2023, în baza materialelor, discuțiilor și propunerilor avansate în timpul desfășurării ședinței *adoptă următoarea*

HOTĂRÂRE

1. – *Validează mandatul președinților aleși de adunările generale în anul 2022 și 2023, astfel:*

a) domnul general de brigadă (r) Hermeneanu Vasile – președinte al Filialei județene Constanța;

b) domnul căpitan-comandor (r) Buzoi Dan – președinte al Filialei județene Vrancea;

c) domnul colonel (rtr.) Pavel Dumitru – președinte al Filialei județene Satu Mare.

2. – *Aprobă completarea Consiliului Director cu doi membri, locuri disponibile prin plecarea domnului general-locotenent (r) Bălăceanu Virgil și a domnului plutonier adjutant principal Rotaru Constantin, astfel:*

a) domnul colonel (r) Ghindă Sergiu, membru al Filialei Sectorului 3 București;

b) domnul maistru militar principal (rtr.) Prisăcaru Șalaru Neculai, membru al Filialei Sectorului 5, București.

3. – *Validează Comitetele/Birourile Permanente ale Filialelor județene Alba, Bacău, Brașov, Brăila, Constanța, Dolj, Galați, Iași, Ialomița, Ilfov, Satu Mare, Suceava, Vâlcea, Vrancea, și ale Filialelor Sectoarelor 1, 3 și 5, București.*

4. – *Aprobă activitatea Biroului Permanent Central, a filialelor județene și sectoarelor municipiului București, pentru perioada mai 2022 –*

mai 2023, inclusiv măsurile corespunzătoare perfecționării calității actului managerial, perioada iunie 2023 – mai 2024.

5. – Aprobă activitatea Comisiei de Cenzori, pe anul 2022 și trimestrul I/anul 2023, precum și sinteza Raportului Auditorului extern, aferent anului 2022, inclusiv măsurile pentru îmbunătățirea activității financiar-contabile și de gestiune a patrimoniului aparatului central de lucru, conform prevederilor legale în vigoare.

6. – Aprobă activitatea Comisiei de Etică și Integritate, pe anul 2022, Comisie aflată în coordonarea Președintelui Asociației până la prima Conferință Națională a ANCMRR.

7. – Aprobă NOTA DE FUNDAMENTARE cu referire la adoptarea Proiectului de modificare și completare a unor articole din Statutul ANCMRR, ediție 2019, forma finală, urmând ca acestea să fie supuse validării la prima Conferință Națională, în contextul prevederilor art. 27, alin. (4), litera g) din Statut. Documentul face referire la:

a) reformularea art. 8, alin. (2) din STATUT, ediție 2019, astfel: „Membru poate fi orice militar în rezervă sau retragere, provenit din Ministerul Apărării Naționale sau dintr-o altă structură a Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, inclusiv soția/soțul, respectiv văduva/văduvul acestuia/acesteia, cu obligația să respecte prevederile din STATUTUL ANCMRR”.

b) completarea art. 20, din STATUTUL Asociației, ediție 2019, cu un nou aliniat (5), cu următorul înscris: „Toate filialele din compunerea ANCMRR au denumirea de ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „Alexandru Ioan Cuza” – FILIALA JUDEȚEANĂ/ SECTOR/ LOCALĂ/ SUBFILIALA/SUCURSALĂ urmată de denumirea județului/sectorului/localității în care au sediul social, respectiv înscrisul cu denumirea onorifică aprobată, după caz”.

Formularea este conformă cu prevederea pct. 6, art. I din Legea nr. 276/27 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1166/2 decembrie 2020, în care se precizează: „Este interzis, sub sancțiunea nulității a actului constitutiv și a statutului ca o filială sau sucursală să poarte o altă denumire decât cea a asociației care o constituie”.

8. – Aprobă completarea Comisiei de Etică și Integritate cu un nou membru, respectiv

domnul colonel (rtr.) *Fodorean Eugen*, membru în Filiala județeană Cluj, pe postul de vicepreședinte al Comisiei, ca urmare a demisiei domnului colonel (rtr.) *Todoran Ion*.

9. – Aprobă Planul-cadru pentru realizarea Proiectului „ANCMRR-100”.

10. – Aprobă demersurile conducerii ANCMRR pentru semnarea Acordului de cooperare cu Ministerul Apărării Naționale.

11. – Aprobă încheierea Acordului de Parteneriat a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” cu Asociația Veteranilor și a Rezerviștilor din Republica Moldova.

12. – Aprobă propunerile membrilor Consiliului Director referitoare la urgentarea finalizării Proiectului de coagulare a structurilor asociative a militarilor în rezervă sau retragere, din compunerea ANCMRR, de la structurile asociative afiliate la Asociație și de la alte structuri asociative, într-o structură asociativă, nouă, tip FEDERAȚIE, organizată pe principiile structurale moderne, cu putere de reprezentare la nivelul administrației centrale din România și în străinătate.

13. – Aprobă Proiectul de Hotărâre a Consiliului Director, completat cu unele propuneri rezultate în urma discuțiilor.

14. – Aprobă ca propunerile formulate de unii membri ai Consiliului Director, în timpul discuțiilor pe materialele prezentate în plen, consemnate în Procesul-verbal al ședinței, să fie analizate de organele centrale de conducere ale Asociației, și, după caz, să se formuleze soluții optime, cu prezentarea acestora celor interesați.

15. – Consiliul Director apreciază rezultatele obținute pe componenta de management a conducerii Asociației și a președinților de filiale, conform prevederilor statutare, și recomandă continuarea eforturilor pentru finalizarea componentei juridice a funcționării unor filiale județene/locale/subfiliale.

16. – Consiliul Director apreciază operativitatea Biroului Permanent Central în soluționarea unor probleme personale prezentate de membrii Asociației, inclusiv juridice, cu referire la buna funcționare a filialelor.

17. – Consiliul Director, prin membrii săi, remarcă buna organizare și desfășurare a activităților Ședinței acestuia, a Reuniunii prilejuite de aniversarea ZILEI REZERVISTULUI MILITAR și a ZILEI ANCMRR.

General de brigadă (rtr.) ION JOLDEA
Vicepreședinte organizare

DIN VIAȚA FILIALELOR ȘI SUBFILIALELOR ANCMRR

ÎN SLUJBA LUI EMINESCU

Colonel (r) DUMITRU COHAL

De ziua Marelui nostru Eminescu, duminică **15 ianuarie** 2023, cetățenii Sibiului au fost martori privilegiați ai unui moment religios, dar și lirico-muzical, încărcat de har și emoție, organizat de **Filiala Județeană Sibiu „General Ilie Șteflea” a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”**, împreună cu preoții parohi Dumitru Luca și Ioan Tătoiu de la Biserica Ortodoxă „Sf. Ioan Botezătorul” și „Sf. M. Mc. Dimitrie” de pe Calea Poplăcii din Sibiu.

Un eveniment despre care în Cotidianul „Tribuna”, fondat în 1884 la Sibiu de Ioan Slavici, în numărul din 17 ianuarie 2023, sub semnătura reputatului ziarist, director Mircea Bițu, a apărut articolul „Biserica și Armata și-au dat mâna într-un remember emoționant” care

începe astfel: „Idea de a-l comemora, la 173 de ani de la naștere pe Mihai Eminescu, luceafărul poeziei românești, a avut-o domnul col. (r) Dumitru Cohal, vrednicul episcop al bisericii, care a reușit să-i aducă alături, atât pe reprezentanții bisericii, cât și pe cei ai armatei sibiene, într-un gest emoționant de comemorare a poetului național”.

După obișnuita și mereu pilduitoarea slujbă duminicală, oficiată de preoții bisericii împreună cu preotul militar Florin Pavel, s-a trecut la momentul artistic propriu-zis. Adresându-mă preacucernicilor preoți, invitaților și credincioșilor din biserică am spus: „Noi românii, am fost binecuvântați de Bunul Dumnezeu ca să se nască în mijlocul nostru un om providențial, un mare spirit național dar și universal, cu nimic mai prejos decât marile spirite ale lumii din toate timpurile: Mihai Eminescu. La testul făcut în conștiința națională acum câțiva ani, pentru cel mai mare român din toate timpurile, poporul român l-a clasificat pe Eminescu pe locul al II-lea după Ștefan cel Mare și Sfânt.”

Despre personalitatea lui Eminescu, un mare patriot care s-a jertfit pentru nația română, a vorbit doct și convingător doamna **Doina Jalea**, reputat om de cultură român, ziarist profesionist, care ne-a prezentat materialul intitulat **IZBÂNDĂ LUI EMINESCU**:

„Dacă ai privilegiul să treci cu trenul pe la poalele Făgărașilor, dinspre Sibiu spre Brașov, cam pe la mijlocul unei după-amiezi clare de iarnă, vei vedea măreția lui Dumnezeu cuprinzând în falduri de aur și porfiră versanții înzăpezite, dinspre soare-apune, ai muntelui. Pe cerul încă azuriu doar piscurile cele mai înalte strălucesc în acest foc viu. Restul muntelui este deja cuprins de umbrele înserării. Dar cum Dumnezeu nu face nimic fără un rost adânc, chiar și

această străvedere de o clipă a măreției Lui te cheamă la a înțelege sensul vieții. Desigur, pe cine are inima să primească adevărul.

Vederea aceasta minunată avea să-și dezvăluie sensurile ei adânci abia la un sfat de taină cu Părintele Iustin Pârveu, acum aproape 20 de ani, cu prilejul unui interviu. Am vorbit atunci despre România – grădina Maicii Domnului, despre „neghinele” din holda vieții bisericești, despre omul european care s-a proclamat pe sine Dumnezeu, despre blestemul occidentului, despre pământul țării și despre mistica națională, despre onoare și despre interesul național, dar și despre invincibili. Și atunci mi s-au deschis ochii inimii! În toată Creația lui Dumnezeu se află taine ce așteaptă să fie descifrate pentru a înțelege rostul fiecărui om în Pronia Lui. Căci zicea Părintele Iustin: „Cel care luptă, chiar singur, pentru Dumnezeu și neamul său, nu va fi învins niciodată! Câteodată, pe această linie a neamului se ridică numai indivizi izolați, părăsiți de generațiile lor. În momentul acela ei sunt neamul. Ei vorbesc în numele lui. Cu ei sunt toate milioanele de morți și de martiri ai trecutului și viața de mâine a neamului. ... Ei strălucesc în istorie ca niște chipuri de aur care, fiind pe înălțimi, sunt bătute în amurg de lumina soarelui, în timp ce peste întinderile cele de jos se așterne întunericul...”.

Aceștia sunt invincibili. Trainici precum piscurile Făgărașilor. Ei aparțin istoriei unei națiuni, dar mai presus de istorie sunt imprimați definitiv în sufletul poporului precum sigiliul lui Hristos Învingătorul pe prescura din altar. Pentru lucrarea Lui în lume, ei sunt aleșii Domnului – sfinți, martiri și mărturisitori, care împlinesc destinul cosmic al neamului, voievozi, eroi și jertfelnici, care împlinesc destinul etnic al neamului și minți luminate și creatoare de valori naționale, care împlinesc destinul spiritual al neamului.

Între ei, Eminescu reprezintă opera eponimă a neamului românesc. Toate înălțimile spirituale atinse de națiunea română peste veacuri se reunesc în creația sa. S-a ridicat și a fost părăsit de generația sa. El a fost neamul, el a vorbit în numele lui, cu el a fost toată matca străbună. Și precum nu poți sfărâma piscurile cele mai înalte ale Făgărașilor care strălucesc în aurul și porfira dumnezeiască la ceasul înserării, așa nici Eminescu nu poate fi învins. E din aleșii Domnului. Un Invincibil. Ales într-o împlinirea destinului spiritual al neamului românesc. Și împotriva voinței lui Dumnezeu nimeni

nu poate nimic cu rea-credință. S-au făcut eforturi enorme să i se falsifice biografia, să fie denigrat, să fie batjocorit, să fie scos din școli și din memoria colectivă, există cercetări care susțin cu dovezi că ar fi fost ucis, căci adevărul spus de ziaristul Eminescu în obrazul politic al vremii ardea, iar valorile românești și creștine pentru care lupta cu condeii țineau trează conștiința națională, în detrimentul intereselor politice meschine de moment. Azi, mai abitur ca oricând se vede această bătălie pierdută a priori. Dintre valurile de ură care bat cetatea ortodoxiei înfiptă în Carpați, unul furios tare bate și azi în invincibilul Eminescu.

În studiile dedicate lui Eminescu, Constantin Dobrogeanu-Gherea spunea că el a exprimat complexitatea de gând, dureri, pasiuni, dorințe și nemulțumiri ale epocii sale. Așa se vedeau lucrurile atunci. Dar azi, răsfoind publicistica lui Eminescu, dincolo de uluitoarea sa creație literară, vedem adevărul nu al epocii, ci al tuturor timpurilor, mărturisit de Eminescu.

Într-un articol publicat în „Timpul” din 9 ianuarie 1879 Eminescu scria: „Peste tot credințele vechi mor, un materialism brutal le ia locul, cultura secolului, mână-n mână cu sărăcia claselor lucrătoare, amenință toată clădirea măreață a civilizației creștine. Shakespeare cedează în fața bufoneriilor și dramelor de incest și adulteriu, cancanul alungă pe Beethoven, ideile mari asfințesc, zeii mor.” Mai profetic de atât nici că se poate. Adevărul rostit de Eminescu în publicistica sa – fiecare cuvânt, nu doar cele câteva alese spre exemplificare – irită și azi, după mai bine de 140 de ani trădătorii de neam, țară și dreaptă credință. Eminescu e invincibil!

Părinți sfințiți cu darul înaintevererii spun, că pentru imnul închinat Maicii Domnului el vede în Împărăția lui Dumnezeu chipul Împărătesei Cerului și ocrotitoarea grădinii ei de pe pământ, România. Asta e izbânda lui Eminescu.”

Din dorința de a pătrunde cât de cât în universul poetic eminescian, a urmat un moment liric în interpretarea cunoscutului și talentatului actor Cătălin Neghină, de la Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, poet și membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Elevul David Tătoiu, copilul preotului paroh Ioan Tătoiu, îmbrăcat în splendidul costum popular din marginimea Sibiului, a recitat cu talent poezia „Rugăciune”, un adevărat imn

închinat Maicii Domnului: „Crăiasă alegându-te,/ Îngenunchem rugându-te,/ Înalță-ne, ne mântuie/ Din valul ce ne bântuie;/ Fii scut de întărire/ Și zid de mântuire,/ Privirea-ți adorată/ Asupră-ne coboară,/ O, Maiică Preacurată/ Și pururea Fecioară, Marie!”.

Poezia, dovadă a faptului că Mihai Eminescu a fost un om credincios, a fost recitată în anul 1999 în limba română, de către Papa Ioan Paul al II-lea de la balconul Palatului Vatican și despre care a spus că: „Este cea mai frumoasă poezie din lume, scrisă vreodată și închinată Sfintei Fecioare Maria!”

Preotul militar Florin Pavel de la A.F.T. Sibiu, cu dragoste a venit în Biserica de pe Calea Poplăcii, însoțit de un grup de tineri frumoși, studenți și studente la academie, reuniți în trupa „Band of brothersandsisters” care cu toții au jurat cu mâna pe lancia drapelului, să apere țara noastră sfântă, România, chiar cu prețul vieții și să se jertfească pentru poporul român, așa cum a făcut-o și Mihai Eminescu.

Nu peste mult timp ei își vor pune pe umăr tresele de sublocotenent, cel mai frumos grad din toată cariera militară. Dar până atunci, cu talanții

primiți de la Bunul Dumnezeu, cadeții, sub comanda talentatului cântăreț și chitarist Rareș Andrei Păuna, au venit ca împreună, Armata și Biserica să îl omagieze pe Eminescu, reușind să încante întreaga asistență cu un moment artistic bine structurat și exemplar interpretat.

Când domnișoara Raluca Chiriac, student sergent la Comunicații și Informatică a început să recite cu forță și tragism, dar și cu o mare sensibilitate, din poeziile lui Eminescu, în biserică s-a lăsat o liniște deplină și multora li s-a făcut pielea de găină.

A urmat povestea tragică în cântec și versuri a iubirii dintre Veronica Micle și Mihai Eminescu, iar multe femei, vizibil impresionate au început să plângă și stânjenite își ștergeau cu discreție lacrima din colțul ochilor. La un moment dat aplauzele nu mai conteneau, a urmat un alt moment înălțător, la fel de sublim, când cadeții au interpretat melodia „Eminescu” de Ion Aldea Teodorovici și când toată biserica a început să cânte refrenul, a venit rândul lui Rareș Andrei Păuna să-i aplaude pe enoriași.

Surpriza, una deosebit de plăcută, apreciată de toată asistența, ne-a oferit-o în final, preotul paroh ctitor Dumitru Luca, care s-a trudit și s-a nevoit ani de zile să construiască monumentală biserica de pe Calea Poplăcii, de la rădăcina ierbii până la vârful crucii, care se înalță semeț și falnic către înaltul cerului, precum culmile Făgărașului, cum frumos spunea doamna Jalea, și care, împreună cu preotul Dumitru Munthiu și soțiile lor, profesoara Maria Luca și învățătoarea Ana Munthiu, secondate de domnișoara Ancuța Luca la chitară și profesoara Rodica Catrina, au cântat minunat și dăruit pe versuri eminesciene.

Toată asistența a rămas impresionată când Corala Luca a început să cânte pe patru voci poezia „Dona Sol”: „Și totuși, luna iese-n zare,/

Albește zidul nalt și gol.../ Dă-mi cea din urmă sărutare/ Și încă una, Dona Sol!", care a fost armonizată magistral de compozitorul Nicolae Suciu din Poiana Sibiului.

În încheierea programului literar-muzical, am ținut să precizez că în biserică, printre enoriași au venit să-l omagieze pe Eminescu membrii din: Asociația Cultul Eroilor „Regina Maria” Filiala Sibiu, Asociația Veteranilor de război și Veteranilor din teatrele de operații, reprezentată de col. veteran în teatrul de operații Marius Popența, cadre militare active, dar și din Asociația Județeană ANCMRR „Gl. Ilie Șteflea”, reprezentată de col. (r) Ioan Lăpădat.

Am primit adeziunea totală din partea gl.prof. univ.dr.ing. Ghiță Bârsan – rectorul A.F.T. Sibiu, gl. (r) prof. univ. dr. istoric Cristian Troncotă, gl. (r) prof. univ. dr. Eugen Popescu și ctitor al bisericii, în calitate de comandant al Școlii de Aplicație pentru Artilerie și Rachete și comandant al Artileriei Române, gl. (r) dr. în matematică Neculai Rotaru și ctitor al bisericii în calitate de comandant al Școlii de Aplicație pentru Artilerie și Rachete.

Au fost prezenți: chestor general Dumitru Ivan, col. (r) Ștefan Crăciun și ctitor al bisericii în

calitate de Șef Stat Major al Școlii de Aplicație pentru Artilerie și Rachete, col. Florin Ciocan – cdt. al Centrului de Perfecționare Medico-Militară Sibiu, col. Daniel Gheondea – cdt.R.46 Sprijin Sibiu, col. Adrian Teodorescu – șeful Centrului de pregătire militară din A.F.T Sibiu.

Prezența militarilor de toate categoriile în biserică noastră a demonstrat, dacă mai era nevoie, importanța evenimentului care s-a derulat, dar mai presus de toate, legătura ancestrală dintre Biserică și Armată, cei doi piloni care au susținut și susțin în continuare nația română, atât de greu încercată, pentru care a luptat și Mihai Eminescu.

Pilduitor și bine ales a fost și cuvântul de încheiere al vrednicului preot paroh, Ioan Tătoiu, înzestrat cu o mare și tot mai rară calitate umană, smerenia, care, după ce a mulțumit tuturor, între altele a spus citându-l pe Mircea Eliade: „*Dacă poporul român ar dispărea și ar rămâne o singură carte de Mihai Eminescu, lumea ar ști cine au fost românii.*”

În cea de-a doua parte, în fața bisericii s-a oficiat de către cei patru preoți slujba de parastas pentru pomenirea celui comemorat, la statuia însuflețită a lui Mihai Eminescu, copie în miniatură a celei din Onești și care reprezintă chipul poetului din imaginea artistică a doi copaci alăturați, pe care noi am montat-o în 2020, cu sprijinul nemijlocit al dlui ing. Ioan Deac, directorul general al SC.Compa SA.

Sibiu, aflată pe locul 1 în Top Afaceri România, cu capital românesc și ctitor al bisericii. Originala statuie, inclusă în Top 15 cele mai uimitoare statui din lume, a fost sfințită de Mitropolitul Ardealului I.P.S. dr. Laurențiu Streza.

Împreună cu preoții am oferit, după datina străbună, tuturor participanților un colac, un pahar de vin sau de suc.

Doamna Doina Jalea, interviuată de către dl. Vasile Barboș, jurnalist, redactor al emisiunilor „Jurnal Militar”, ne-a mărturisit: „Un moment de foarte mare sensibilitate a avut loc aici, în biserică, unde s-a întâlnit Țara prin enoriași, Biserica și preoți și Armata prin reprezentanții academiei militare din Sibiu. Aceste momente când ne adunăm în jurul a ceea ce contează-și să nu uităm ce valori are neamul românesc-sunt rare, dar sunt binevenite și m-aș bucura ca astfel de evenimente să se întâmple în școli, să se întâmple în centrul orașului, de ce nu, și oamenii în casele lor să-și aducă aminte de Mihai Eminescu”.

La plecare, m-am apropiat de una dintre studentele de la AFT și i-am spus: dră, m-a impresionat felul cum ați recitat și cântat cu toții, dar v-a plăcut la noi? Mi-a răspuns cu bucurie și lumină în ochi: „Când am intrat în biserică, îl purtam pe Eminescu în suflet, ca fiind poetul nepereche, luceafărul poeziei românești, geniul neînțeles... Dar acum, eu plec cu sufletul încărcat de o mare bucurie; azi am învățat că Eminescu a fost un Om providențial, un mare spirit universal, unul dintre cei mai mari români din toate timpurile!”

Închei cu urarea care ar trebui rostită de toți românii:

Dumnezeu să binecuvânteze România și Poporul Român!

LA BAZA CALITĂȚII MUNCII NOASTRE STĂ PLANUL DE ACTIVITATE JUDICIOS ÎNTOCMIT

Col. (r) GHEORGHE PANCU

Președinte al Filialei Județene Iași „Henri Coandă” a A.N.C.M.R.R. „Al. I. Cuza”

Așa după cum se cunoaște, orice **Plan de activitate** nu este altceva decât **un instrument de planificare care oferă o clară vizibilitate asupra a ceea ce un colectiv își propune să desfășoare într-o anumită perioadă de timp.**

În ceea ce ne privește, noi dăm o atenție deosebită întocmirii **Planului de activitate** al Filialei noastre, la baza căruia punem câteva repere esențiale și anume: obiectivele prevăzute în statut și în strategie; Planul de activități al Biroului Permanent Central; Hotărârile organelor superioare și cele proprii; Planul de activități al Comandamentului Garnizoanei, activități cu impact deosebit ale Consiliului Județean și Consiliului Municipal la care și noi dăm o mână de ajutor; Planul de activitate al Ligii Veteranilor Forțelor Armate ale Republicii Moldova „Ștefan cel Mare și Sfânt”; Planurile altor Asociații similare din garnizoană (MAI, SRI, ANVR, ANPV etc.); propriile noastre obiective și acțiuni specifice pentru arme de referință; elementele comune din protocoalele de colaborare cu Asociații diverse din garnizoană; acțiunile pentru aniversarea zilelor de naștere ale camarazilor sau a altor evenimente importante din viața acestora etc.

La cele de mai sus mai avem în vedere sărbătorirea aniversării, în fiecare an, a fostului R.15 Dorobanți ale cărei tradiții le moștenește cu cinste Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” Iași. Nu uităm de principalele activități ale Brigăzii 15 Mecanizate, care sprijină, fără rezerve, activitatea noastră.

Dăm o importanță deosebită Calendarului sărbătorilor militare și naționale printre care Ziua Unirii Principatelor, Ziua Eroilor, Ziua Drapelului Național, Ziua Imnului Național, Ziua Armatei Române, Zilele armelor și categoriilor forțelor armate, Ziua Națională a României etc. Acordăm în fiecare an o atenție deosebită sărbătoririi Zilei Rezervistului Militar și zilei înființării filialei.

La activitățile pe care le planificăm pe baza celor de mai sus ținem seama și de solicitările Sucursalei de la Iași a Fundației Colegiului Național de Apărare, solicitările de sprijin din partea unor instituții municipale de cultură etc.

Având toate acestea în față, întocmim un proiect de plan de activități, cu date și responsabilități concrete pe care le dezbatem într-o ședință a Biroului Permanent al Filialei. După aprobarea în Adunarea Generală devine instrument de lucru pentru un întreg an.

Acest plan poate suferi unele completări, atunci când apar activități neprevăzute, în mod deosebit din partea organelor locale ale puterii și administrației publice.

În opinia noastră, un astfel de plan care are în vedere în primul rând o temeinică documentare, favorizează calitatea muncii Comitetului și Biroului Permanent al Filialei, precum și angajarea unui număr mare de membri pentru realizarea lui.

Un avantaj al unui asemenea plan minuțios întocmit este și faptul că toți cei nominalizați pentru realizarea unor sarcini cunosc cu mult timp înainte ce au de făcut, unde și când, se vor strădui să nu dezmințim încrederea cu care sunt creditați.

FILIALA JUDEȚEANĂ ALBA „GEMINA” PARTE ÎN CAMPANIA „ALĂTURI DE VETERANI”

Col. (r) OVIDIU NEAMȚU

Prim-vicepreședinte al Filialei Județene Alba „Gemina” a A.N.C.M.R.R.

Bujorul românesc ce îl purtăm la rever de Ziua Veteranilor de Război – este simbolul recunoștinței pentru eroismul de care au dat dovadă veteranii de război. Bujorul este asociat în tradiția noastră cu puterea dragostei, cu devotamentul și sacrificiul suprem pentru apărarea țării. Col. (rtr.) Gheorghe Lăcătușu – veteran al celui de-al Doilea Război Mondial a scris o memorabilă poezie dedicată veteranilor de război din care cităm: *Se sting veteranii, lăsați în uitare./ Încet, în tăcere și-n lacrimi se sting./ Și nimeni nu-i plânge! Pe nimeni nu doare/ Că mor veteranii! Nici ei nu mai plâng!/ De-aceea, copile, când trec veteranii/ Cu fețele supte, ca de sfinți bizantini/ Oprește-te-n loc, căci ei sunt titanii/ Istoriei noastre! Și lor să te-nchini!/ Sunt candelile sfinte! Cât pălpâie încă/ Mai dă-le onoruri! Acești oameni triști/ Ți-au clădit viitorul în piatră și-n stâncă/ Și-au murit pentru tine, ca tu să exiști!*

Și în anul 2023 Filiala Județeană Alba „Gemina” a ANCMRR a participat alături de celelalte structuri asociative ale militarilor din cadrul S.N.A.O.P.S.N., reprezentanți ai Filialei județene Alba a ANVR, ai garnizoanei Alba Iulia și ai administrației publice județene și locale la acțiunile campaniei „Alături de veterani”. În cele ce urmează ne vom referi la activitățile specifice desfășurate în primele luni ale acestui an astfel:

În data 12 ianuarie 2023, l-am sărbătorit pe veteranul de război mr. (rtr.) **Gheorghe TAMAȘ**

Uimit de faptul că i s-a umplut casa de vizitatori!

din localitatea Daia Română la împlinirea venerabilei vârste de 100 ani. Și cu această ocazie am remarcat cu multă bucurie că a rămas aceeași fire încrezătoare și optimistă. Născut la 12.01.1923 în localitatea Daia Română, veteranul de război Gheorghe Tamaș a fost încorporat la R. 39 Art. Alba Iulia, ulterior a mai făcut parte din R. 35 Art. Oradea, unități aparținând D. 20 Infanterie și a luptat în cel de-al Doilea Război Mondial pe frontul de vest, în Cehoslovacia, ca observator dar și telefonist, în perioada 1944-1946. A fost lăsat la vatră în data de 08.12.1946. Experiența dură și amintirile trăite în timpul războiului au rămas încă vii în memoria veteranului. Își amintește și azi, cu durere în suflet, o întâmplare de pe câmpul de luptă, când un tun a explodat, pierzându-și atunci viața mai mulți camarazi. Gheorghe Tamaș citește zilnic ziarul și cunoaște tot ce se întâmplă în lume. Are o gospodărie frumoasă și este îngrijit exemplar de fiica sa, doamna Maria Tamaș.

Cei prezenți i-au oferit un tort aniversar, diplome și l-au asigurat că vor fi prezenți și anul viitor pentru a-l sărbători împreună la împlinirea a 101 ani de viață. La acest moment frumos și emoționant din viața distinsului veteran au mai fost prezenți domni, Nicolae ALBU, prefectul județului Alba, Visarion HĂPRIAN, primarul localității Daia Română, col. (r) Nicolae PANDURU, președinte Filiala Județeană Alba a ANCMRR, lt. col. Daniel Ioan ALBU, președinte AMVVD, Sucursala Alba, col. (rtr.) Eugen PAPEȘ, președinte ANVR, filiala Alba și plt. adj. pr. Cristian MAN, reprezentantul C.M.J Alba.

Filiala Județeană Alba a A.N.C.M.R.R., reprezentată prin dl. col. (r) Neamțu Ovidiu, prim-vicepreședinte a fost prezentă în data de 16.02.2023, în localitatea Mihalț pentru a-l sărbători pe veteranul de război mr. (rtr.) **Ioan BARNA** la împlinirea venerabilei vârste de 100 ani. Venerabilul veteran a fost încorporat la data de 20.05.1944 la Regimentul 2 Pontonieri Alba Iulia, unitate cu care a participat în război

Cei prezenți ascultă poveștile veteranului mr. (rtr.) Ioan Barna și a fost lăsat la vatră în data de 20.05.1946. La acest moment emoționant au mai fost prezenți alături de frumoasa familie a distinsului veteran, domnii Nicolae Albu, prefectul jud. Alba, Ioan Dumitreț, președintele C.J. Alba, Marius Hațegan, vicepreședinte C.J. Alba, Flavius Breaz, primarul localității Mihălț, col. (rtr.) Vasile Ghib, membru AMVVD Sucursala Alba. Cei prezenți i-au oferit sărbătoritului diplome aniversare, torturi, mici cadouri și l-au asigurat de respectul și întreaga lor recunoștință.

În data de 27.03.2023 am sărbătorit-o pe distinsa doamnă **Palcău Ioana** din Micești la împlinirea vârstei de 103 ani. S-a născut la data de 27.03.1920 în localitatea Meteș. La eveniment alături de familie au mai participat, primarul localității domnul Gabriel Pleșa, doamna Adela Cristescu,

Vă mulțumesc pentru vizită!

Daruri pentru sărbătorită!

director al Direcției de asistență socială din primărie, domnul Bălgrădean Ioan, fiu al localității Micești și domnul col. (r) Nicolae Panduru, președinte al Consiliului Județean Alba al Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice. Au fost oferite buchete de flori, diplome aniversare, torturi, iar din partea consiliului local o importantă sumă de bani.

În data 28.03 2023 l-am sărbătorit pe mr. (rtr.) **Roman Cosma Iosif** din cartierul Recea al municipiului Alba Iulia, la împlinirea vârstei de 100 ani. S-a născut la data de 28.03.1923 în localitatea Ciugud. A fost încorporat în R.91 infanterie Alba Iulia, unitate cu care a participat la campania militară din vest. A fost rănit la ambele mâini dar a continuat să fie combatant pe front. La eveniment alături de familie au mai participat, primarul localității, domnul Gabriel

Pleșa, doamna Adela Cristescu, director al Direcției de asistență socială din primărie, domnul Bălgrădean Ioan, membru în Consiliul seniorilor din Alba Iulia, domnul col. (r) Nicolae Panduru, președinte al Filialei Județene Alba a ANCMRR și președinte al Consiliului Județean Alba al Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice, col. (r) Neamțu Ovidiu, prim-vicepreședinte al Filialei Alba a ANCMRR. Au fost oferite

buchete de flori, diplome aniversare, torturi, o sticlă de șampanie iar din partea consiliului local o importantă sumă de bani.

În data de 20.04.2023 ne-am aflat în mijlocul familiei veteranului de război **Gheorghe CRĂCIUN** din localitatea Sebeș pentru a-l sărbători la împlinirea venerabilei vârste de 99 ani. S-a născut la 20.04.1924 la Sebeș. A fost încorporat la CT Alba, în data de 18 octombrie 1943. Instrucția de bază o face la R. 10 Roșiori, ulterior a urmat Școala de Ofițeri de rezervă la Sibiu timp de 2 ani în perioada 1943-1945, în același regiment, fiind avansat la absolvire, sublocotenent în rezervă. La acest eveniment deosebit, cu o încărcătură emoțională aparte au participat alături de familie, domnii Corneliu Mureșan, subprefect

de Alba Dorin Nistor, primarul municipiului Sebeș, col. (rtr.) Nicolae Panduru, președintele Filialei Județene Alba a ANCMRR, col. (r) Vasile Ghib, reprezentant al AMVVD Sucursala Alba, jurist Alexandru Retegan, reprezentant al Asociației Cultural Patriotice Avram Iancu, preotul militar Ioan Cărpinișan, Ioan Bălgrădean, reprezentant al Consiliului Seniorilor Alba Iulia, plt.adj. Ioan Sabău, reprezentant al C.M.J Alba, reprezentanți ai garnizoanei Sebeș, care i-au oferit diploma de excelență, un tort tricolor, o sticlă de șampanie, un buchet de flori, iar din partea Consiliului Local Sebeș o sumă de bani. Poveștile și amintirile depănate de sărbătorit ne-au fermecat pe toți cei prezenți, iar optimismul său ne îndreptățește să sperăm că vom fi împreună la cât mai multe aniversări.

O fotografie împreună cu veteranul Gheorghe Crăciun!

„150 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT MILITAR DE MARINĂ ÎNCEPUT LA GALAȚI“

Gl. bg. (r) **CONSTANTIN ANTOHE**,
Președinte de onoare al Filialei Județene Galați a A.N.C.M.R.R. „A.I.C“

Un eveniment organizat de către Filiala Județeană Galați „General Eremia Grigorescu” a ANCMRR „Al. Ioan Cuza”, în parteneriat cu Flotila Fluvială și Academia Navală „Mircea cel Bătrân” Constanța și în colaborare cu celelalte instituții din domeniu, respectiv: Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu”, Colegiul Național Militar „Al. Ioan Cuza” ambele din Constanța și Școala de Instruire Interarme a Forțelor Navale „Viceamiral Constantin Bălescu” din Mangalia. Comitetul de organizare coordonat de comandorul (r) Constantin Asofronie și contraamiralul de flotilă (r) Cornel Rogozan, fost comandant al Flotilei până la pensionarea din luna iulie 2022, a adresat invitații la mai multe instituții de profil, autorităților publice, unor asociații profesionale, dar și societăți și companii beneficiare de personal pregătit în școlile amintite.

Motivația organizării acestui eveniment aniversar la Galați este că în urmă cu 150 de ani, respectiv în 1872, aici a luat ființă, prin decizia Ministerului de Război nr.15 prima instituție de învățământ naval – Școala Flotei. Acesteia iau urmat în timp Școala Copiilor de Marină, Școala de Cadre a Flotei, Școala de Aplicație a Sublocotenenților de Marină și Școala Specială de Mecanici (ofițeri și maiștri/subofițeri). Galațiul și gălățenii meritau să aibă parte de o recunoaștere a importanței începutului și multor ani de funcționare a acestor instituții în orașul dunărean. Baza acestui învățământ s-a pus la Galați, pentru că aici era sediul Flotilei reunite a Principatelor Române Unite la 1859, iar reforma amplă începută în armată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza a avut o deosebită dezvoltare în domeniul naval, prin creșterea numărului și mărimii navelor militare, care necesitau echipaje și structuri de conducere bine instruite, după model

occidental, conducătorii acestor structuri și profesorii fiind absolvenți ai școlilor navale din Franța, Italia, Germania, Marea Britanie, cu o bună reputație și recunoaștere profesională. Iar aceste începuturi au fost serios sprijinite de autoritățile statului, armată și românii care au dorit să îmbrățișeze cariera militară sau civilă, urmând cursurile acestor școli de marină, astfel încât în două-trei decenii România a avut o flotă puternică în Europa, echipaje instruite, care au asigurat astfel supremația navală a țării noastre pe Dunăre și vestul Mării Negre până în zilele noastre.

Începutul evenimentului aniversar a avut ca model solemnitatea practică la bordul navelor în zile de sărbătoare, cu intrarea unei gărzi care a ridicat pavilionul pe un catarg instalat în sala de festivități a Cercului Militar Galați, urmat de intonarea Imnului de Stat. Au participat peste 75 de persoane, membri ai unor structuri navale și Instituțiilor de învățământ de specialitate, asociațiilor profesionale, instituții publice și alte entități cu activitate în domeniu, invitați, elevi și studenți ai școlilor participante.

După salutul participanților și mulțumiri pentru prezență, prezentarea pe scurt a istoriei învățământului gălățean de marină a făcut-o gazda evenimentului, comandor (r) C. Asofronie și responsabilul cu relațiile publice al Flotilei. Aceștia au invitat apoi să ia cuvântul conducătorii delegațiilor. Expunerile verbale și prezentările video, roll-up-uri, pliantele, revistele, obiectele marinărești, cu care aceștia s-au prezentat au completat expoziția organizatorilor.

Comandantul **Flotilei Fluviale**, cdor Marcel Neculae a făcut o prezentare a evoluției și situației actuale a structurii pe care o conduce, contribuția acesteia la întemeierea celor patru școli la Galați și a transmis mesaje de felicitare, succes în activitate

și realizări deosebite în continuare, apreciind ca pozitivă contribuția acestora la furnizarea de ofițeri, maiștri militari și militari angajați cu o bună pregătire pentru unitățile Flotilei.

Pro-rectorul pentru cercetare științifică, comandor conferențiar univ. dr. Paul Burlacu a arătat cum a sărbătorit joi 17.11.2022, **Academia Navală „Mircea cel Bătrân”** 150 de ani de tradiții, actualitatea și perspectivele învățământului universitar de marină.

Locțiitorul comandantului, cdor. Valentin Nae a prezentat aniversarea din 07.10.2022 la 125 de ani de la înființarea la Galați, a **Școlii Militare de Maiștri Militari de Marină „Amiral Ion Murgescu”**, evoluția acesteia, structura școlară, efective instruite, acreditarea, căror instituții furnizează absolvenții, obiectivele de viitor.

Colegiul Național Militar „Al. I. Cuza” a fost reprezentat de către directorul, cdor Gabriel-Iulian Tănase și directorul adjunct, prof. dr. Ad. Ilie, însoțiți de 4 elevi. În 2021, colegiul a împlinit 140 de ani de la înființarea la 03.10.1871, având unele întreruperi în funcționare, reluată în 1998, cu un bun nivel de încadrare, cu profesori și elevi, cu o dotare corespunzătoare, căutat de tineri din toată țara pasionați de marină și interesați să evolueze apoi la academie sau școala de maiștri, pentru a ajunge să profeseze pe navele marinei militare, marinei civile, Gărzii de coastă și în alte instituții.

Școala de Instruire Interarme a Forțelor Navale „Vam. Constantin Bălescu” a fost reprezentată de doamna profesoară Frunză, care a transmis mesajul comandantului, comandor dr. Neculai Tătaru și a prezentat istoria și situația actuală a Școlii, misiunile, realizările. Școala a fost înființată tot la Galați, la 26.02.1896 și a început să funcționeze începând cu data de 01.11.1896 la Galați ca Școală de aplicație a sublocotenenților, pregătindu-i pentru încadrarea pe nave și la unitățile de uscat de 127 ani.

Facultatea de Arhitectură Navală din Universitatea „Dunărea de Jos” Galați, instituție de

învățământ superior tehnic construcții și exploatare nave înființată la Galați acum 74 de ani, a fost prezentă prin decanul conf. univ. dr. ing. Gabriel Popescu. Acesta a arătat că Facultatea a pregătit și pregătește ingineri navali de înaltă calificare, este acreditată ARACIS și colaborează cu facultăți străine, este singura din centrul și sud-estul Europei, iar absolvenții săi au proiectat și nave militare sau au asigurat asistența tehnică și reparațiile acestora, având în multe promoții studenți pentru Marina militară. Are în derulare proiecte cu finanțări externe și are colaborări cu Forțele Navale, efectuând cercetări, modele, încercări, probe, studii, urmând a se implica în dotarea cu mijloace noi pentru navele militare. Apreciază în mod deosebit activitatea școlilor sărbătorite.

Din partea unui alt beneficiar, **Poliția de Frontieră Română**, a vorbit cdor (r) Tomiță Dogaru, care a coordonat mulți ani serviciul de asigurare tehnică de marină al instituției, dotată foarte bine cu mijloace moderne de la integrarea României în Uniunea Europeană. A felicitat Școlile și Academia pentru înalta pregătire a personalului inclusiv pentru PFR, care execută misiuni externe și securizarea frontierei de est a U.E. la un nivel foarte bun, apreciat de Agenția FRONTEX. Au fost transmise salutări și succes în activitatea de învățământ și din partea Ligii Navale Române, reprezentând Filiala București a acesteia.

A fost prezent și a felicitat conducerile școlilor sărbătorite, **Primarul Municipiului Galați**, prin viceprimarul Andrei Lucian.

Profesoara Cristea Antoneta Gabriela, director al **Liceului Tehnologic „General de marină N. Dumitrescu Maican” din Galați, fost industrial de marină și fost militar între anii 1950–1960**, a criticat trecerea la nivel de școală profesională a claselor cu specialități de marină, pregătirea insuficientă prin cursuri de marină la o firmă a Ministerului Transporturilor, pierderea unui număr important de cadre didactice competente și impasul firmelor de nave în găsirea personalului calificat pentru echipaje.

Asociația Constructorilor de Nave ANCONAV și CCN – prin dr. ing. Jean-Sever Popovici, fost director al ICEPRONAV, coordonator de proiecte pentru Marina Militară, certificarea de clasă și inspecțiile tehnice, a laudat nivelul superior al pregătirii în învățământul militar de marină, care asigură exploatarea în siguranță

a navelor, pe o durată destul de îndelungată fără pierderi sau accidente grave, menținând buna funcționare a navelor militare.

Asociația Clubul Amiralilor, prin contraamiral flt. (r) Cornel Rogozan a transmis mesajul de felicitare și elogioase aprecieri a celor mai titrați comandanți din marină pentru învățământul militar, la dezvoltarea și perfecționarea căruia unii au contribuit substanțial, arătând că marinarii militari români sunt evaluați și obțin rezultate meritorii în structurile euroatlantice pentru care execută misiuni internaționale.

Asociația Absolvenților Liceului Militar „Al. I. Cuza” (actualul colegiu) prin vicepreședintele, căpitan de cursă lungă Vasile Bănanu, a colaborat foarte rodnic cu organizatorii evenimentului de la Galați. I-a felicitat pe aceștia pentru că au reușit să strângă laolaltă toate școlile care și-au sărbătorit aniversarea în 2021 și 2022 separat, apreciind contribuția lor pentru creșterea nivelului de pregătire al absolvenților.

La sfârșitul acestor aprecieri, c.c. Vasile Bănanu a oferit cadouri din partea Asociației, organizatorilor și conducerii Academiei și flotilei.

Liga Maiștrilor Militari de Marină, condusă de mmp.(r) Adrian Cristoceca, a adresat felicitări și urări de succes instituțiilor de învățământ militar de marină, a prezentat istoria și situația actuală a asociației, implicarea în activitatea unităților și societății civile, apărarea drepturilor membrilor săi, sprijinirea școlii de maiștri. A oferit diploma și cadouri organizatorilor, apreciind ca inedită și excelentă ideea evenimentului pentru cinstirea înaintașilor, contribuția școlilor la furnizarea de cadre bine pregătite, o mai bună cunoaștere reciprocă și colaborarea mai strânsă între entitățile prezente.

Compania de Navigație Fluvială Română Navrom S.A. Galați a delegat la eveniment 5 ofițeri care au lucrat în Marina Militară. Prin cdor (r) Negrea Georgel, managerul acesteia a felicitat instituțiile de învățământ militar de marină și unitățile de marină în care mulți tineri au efectuat stagiul militar apoi s-au încadrat pe navele companiei, constituind modele pentru alte categorii de personal angajate. Vorbitorul a susținut necesitatea reînființării claselor de marină de nivel liceal, întrucât cursurile scurte oferite de unele firme nu se compară cu 4 ani de studii în specialitățile de marină, putând fi considerate doar forme de

actualizare a pregătirii, iar în situația actuală a crizei de personal pentru echipaje, câștigurile acestora se ridică deasupra multor profesii chiar pentru cei cu studii superioare, compania și firmele străine având în exploatare încă destule nave sub pavilion românesc subîncadrate.

Din partea conducerii ANCMRR „Al. I. Cuza” din care face parte organizatorul evenimentului, Filiala Județeană Galați „General Eremia Grigorescu”, a vorbit secretarul general al acesteia, gl. fl. aer. (rtr.) Eugen Casapu, care a felicitat inițiativa și participanții, dorindu-le realizări bune pe mai departe.

Au mai transmis mesaje reprezentanții **unităților militare** din Galați prin lt. col. Cristian Matache, comandantul CSIL Smârdan, ANCMRR – SRI prin col. (r) Viorel Ursu, **Asociației Frontiera Gălățeană** prin col. (r) Vică Tănase, care a susținut expoziția marină-rească cu 5 navomodele, **Asociația Veteranilor de Război** prin cpt. (rtr.) Stan Turcu etc.

Au fost evidențiați și li s-au acordat diplome aniversare la 3 foști comandanți de unități de marină militară și uneia de marină grănicer, precum și altor persoane care au sprijinit desfășurarea în condiții bune a evenimentului.

În cuvântul de închidere, președintele Filialei Județene Galați „General Eremia Grigorescu”, a ANCMRR „Al. I. Cuza”, cdor (r) Constantin Asofronie și comandantul Flotilei Fluviale cdor Marcel Neculae au mulțumit instituțiilor și asociațiilor participante pentru acceptarea invitației, eforturile făcute pentru deplasare și prezentările interesante, buna colaborare între ele și societatea civilă. Au adresat felicitări școlilor și le-au urat realizări deosebite în activitatea următoare.

Evenimentul s-a încheiat într-o atmosferă colegială, de încredere și colaborare.

LA SĂRBĂTORIREA A 20 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA FORTELOR PENTRU OPERAȚII SPECIALE ÎN ARMATA ROMÂNIEI, AM FOST ȘI NOI PREZENȚI

Gl. mr. (r) GHEORGHE POPA,
Președintele Filialei Județene Mureș „Avram Iancu“ a A.N.C.M.R.R. „Al.I. Cuza“

În ideea de ai familiariza pe membrii filialei noastre cu aspectele privind Forțele pentru Operații Speciale (FOS) în Armata României, la Adunarea Generală din 23 februarie a.c., domnul **colonel (r) Ioan Negru**, a fost parte din acestea până la pensionare, azi secretarul Filialei, a prezentat un scurt istoric al acestora și câteva elemente specifice pregătirii militarilor din cadrul lor.

La sărbătorirea a 20 de ani de la înființarea FOS, în zilele de **28 februarie, 1 și 2 martie a.c.**, membrii Filialei noastre au luat parte la toate activitățile care s-au desfășurat cu această ocazie.

În dimineața **primei zile** am fost prezenți la expoziția de tehnică, armament și aparatură militară produse de către companii naționale și internaționale. Cu această ocazie a fost prezentată și tehnica, armamentul și aparatura specifică aflată în dotarea Forțelor pentru Operații Speciale. Aceste prezentări s-au desfășurat pe parcursul celor trei zile în Cetatea Medievală din Târgu

Mureș. Expoziția a fost deschisă tuturor cetățenilor din județul Mureș și nu numai, precum și invitaților de la cel mai înalt nivel din conducerea legislativă și executivă din țara noastră. Pot spune că nu oricine și oricând poate avea privilegiul de a participa la un astfel de eveniment.

În după amiaza aceleiași zile s-a desfășurat simpozionul organizat de Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale și unitățile subordonate.

Această activitate de înaltă ținută științifică a fost deschisă de domnul lt. col. Florin SOARE, comandantul Batalionului 51 Forțe pentru Operații Speciale – „Vulturii”, prima unitate din FOS care a luat ființă în urmă cu 20 de ani. Din cuvântul domniei sale am reținut că la 1 Martie 2003 a luat ființă Batalionul 1 Forțe Speciale Târgu Mureș. Mai târziu, pe structura acestei unități, în anul 2009, s-a înființat Regimentul 1 Operații Speciale, care pe lângă Batalionul 1 Operații Speciale „Vulturii” a luat în subordine Batalionul

60 Parașutiști „Băneasa-Otopeni” – Buzău și Batalionul 498 Parașutiști „Smaranda Brăescu” – Bacău. Începând cu 25 octombrie 2011, la doi ani după înființarea Regimentului 1 Operații Speciale, datorită dezvoltării acestei structuri, a luat ființă Brigada 6 Operații Speciale „Mihai Viteazul”, structură care avea în componența ei și Compania 621 Cercetare – Buzău. Mai târziu, în anul 2018, a luat ființă Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale (CFOS), care are în subordine Batalionul 51 Forțe pentru Operații Speciale „Vulturii” – Târgu Mureș, Batalionul 52 Forțe pentru Operații Speciale „Băneasa-Otopeni” – Buzău, Batalionul 53 Comando „Smaranda Brăescu” – Bacău, Batalionul 54 Sprijin Logistic „Horea, Cloșca și Crișan” – Târgu Mureș, Grupul Naval al Forțelor pentru Operații Speciale – Constanța, Școala de Instruire a Forțelor pentru Operații Speciale – „Burebista”.

Despre Batalionul 51 Forțe pentru Operații Speciale „Vulturii” au vorbit și dl. col. (rtr.) Vasile SOARE, unul din cei care au pus bazele apariției Forțelor pentru Operații Speciale în Armata României, dl. gl. bg. (r) Marius-Dumitru CRĂCIUN, ofițer care s-a implicat cu toată puterea și priceperea în dezvoltarea acestei structuri de elită a Armatei României, din cuvântul căruia am reținut că o însemnătate deosebită o are personalul din cadrul acestor structuri, oameni cu o pregătire multidisciplinară.

În cadrul acestui simpozion a fost prezentată o comunicare cu un loc aparte în cadrul manifestărilor la care și-au adus contribuția **gl. mr. Adrian-Constantin CIOLPONEA** – consilier al ministrului Apărării Naționale, **gl. mr. Dacian-Tiberiu ȘERBAN** – comandantul CFOS, **col. dr. George ILIE** și **col. Marian BÂRSAN** – din cadrul CFOS. Pot afirma, fără teama de a greși că, cu o astfel de abordare și cu o prezentare ca cea la care m-am referit nu te poți întâlni oriunde și oricând.

În încheierea simpozionului a luat cuvântul domnul gl. Daniel PETRESCU – Șeful Statului Major al Apărării care a apreciat ca deosebite comunicările prezentate, exprimându-și părerea de rău că mulți specialiști din cadrul CFOS și structurilor subordonate părăsesc prea devreme sistemul, acest fapt datorându-se, printre altele, și apariției în mass-media a unor prezentări răutăcioase cu privire la instituțiile care fac parte

din Sistemul Național de Apărare și Ordine Publică și Securitate Națională.

Tot din prezentarea domniei sale, am reținut participările multiple ale Forțelor pentru Operații Speciale, în acești 20 de ani în diverse teatre de operații, și din păcate, nu fără sacrificii deosebite. Astfel, au fost aduși în amintirea colegilor cei șapte militari căzuți la datorie în aceste misiuni.

În finalul cuvântului său, șeful Statului Major al Apărării, gl. Daniel PETRESCU a declarat că Ministerul Apărării Naționale va sprijini în continuare, cu tot ceea ce va fi necesar înzestrarea și tot ceea ce înseamnă pregătirea personalului din cadrul structurilor care fac parte din Forțele pentru Operații Speciale în Armata României.

Pentru schimbarea registrului celor prezentate pe parcursul a 8 ore, o trupă de actori din Târgu Mureș, a prezentat un spectacol de sunet și lumină denumit „**Lupii de Foc**”.

Cea de-a **doua zi** a sărbătorii a fost dedicată în întregime B. 51 F.O.S. „Vulturii”, iar activitățile prevăzute în program s-au desfășurat în cazarma acestui batalion. După intonarea Imnului Național și Slujba de pomenire oficiată de preacucernicii părinți Olimpiu ZĂHAN – protopopul municipiului Târgu Mureș, preotul militar Ioan ȘANDOR și preotul paroh al „Catedralei Înălțarea Domnului” – Târgu Mureș, Constantin TOMA, s-a dat citire Ordinului Comandantului Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, **gl. mr. Dacian – Tiberiu ȘERBAN**, pentru acordarea „Emblemei de Onoare” a Forțelor pentru Operații Speciale unor ofițeri, subofițeri, maiștri militari și soldați – gradați profesioniști care s-au evidențiat în îndeplinirea misiunilor specifice primite.

Au luat cuvântul și au făcut aprecieri elogioase la adresa B. 51 F.O.S. „Vulturii”: **lt. col. Florin SOARE**, **gl. mr. Dacian – Tiberiu ȘERBAN**, **col. (r) Vasile SOARE**, **col. (rtr.) Constantin ȘTIOP** (primul comandant al Batalionului 1 Forțe Speciale).

Cuvântul șefului Statului Major al Apărării, gl. Daniel PETRESCU a încheiat activitatea.

În cadrul unui **exercițiu demonstrativ de trageri**, în poligonul acoperit „Șoimii”, a fost demonstrată măiestria militarilor din cadrul B. 51 F.O.S. „Vulturii” privind executarea tragerilor cu armamentul din dotare, precum și acordarea primului ajutor militarilor răniți pe câmpul de luptă.

Exercițiu demonstrativ

A treia zi a aniversării „Zilei Forțelor pentru Operații Speciale” s-a desfășurat în **Piața Victoriei** din Târgu Mureș și a început cu intonarea Imnului de Stat al României de către un solist al Ansamblului Artistic al Armatei, acompaniat de Fanfara Diviziei 4 „Gemina” – Cluj-Napoca, urmat de o slujbă de pomenire oficiată de Olimpiu ZĂHAN – protopopolul municipiului Târgu Mureș.

La aceste activități, au participat notabilitățile orașului, locuitori ai acestuia precum și următorii invitați: domnul Marcel CIOLACU – președintele Camerei Deputaților din Parlamentul României; domnul Nicolae-Ionel CIUCĂ – primul ministru al României; domnul Angel TÂLVAR – Ministrul Apărării Naționale al României; domnul Lucian-Nicole BODE – Ministrul Afacerilor Interne; președinții comisiilor de apărare din Senat și Camera Deputaților, senatori, deputați, generali și ofițeri din toate structurile Sistemului Național de Apărare și Ordine Publică, cadre militare în rezervă și în retragere.

În continuare s-a dat citire Ordinului ministrului Apărării Naționale, șefului Statului Major al Apărării, comandantului Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale prin care s-au acordat embleme de onoare astfel:

– „Emblema de Onoare a Armatei Române” – Batalionului 51 Forțe pentru Operații Speciale „Vulturii”, și unui număr de ofițeri, maiștri militari și subofițeri;

– „Emblema de Onoare a Statului Major al Apărării” și „Emblema de Onoare a Forțelor pentru Operații Speciale” – unui număr de ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

Distincțiile au fost înmânate de către ministrul Apărării Naționale, șeful Statului Major

Standuri expoziție

al Apărării și comandantul Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale.

Au luat cuvântul, făcând aprecieri elogioase despre activitățile desfășurate în cei 20 de ani de existență a Forțelor pentru Operații Speciale, domnii: gl. mr. Dacian-Tiberiu ȘERBAN – comandantul Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, Angel TÂLVAR ministrul Apărării Naționale, Nicolae-Ionel CIUCĂ – primul ministru al României și Marcel CIOLACU – președintele Camerei Deputaților.

Din înaltul cerului, 3 curajoși parașutiști au adus la sol Drapelul României, al NATO și steagul de identificare al Forțelor pentru Operații Speciale. Președintelui Camerei Deputaților și primului ministru al României le-a fost înmănat Drapelul României de către cei trei parașutiști.

Olimpiu ZĂHAN – protopopolul municipiului Târgu Mureș, a dat citire Mesajului transmis de către Înalt Preasfințitul Irineu – Episcop de Alba Iulia, adresat Forțelor pentru Operații Speciale.

Activitatea s-a încheiat cu defilarea gărzii de onoare. Pe timpul defilării, formațiuni de elicoptere IAR-330 PUMA SOCAT, avioane de transport C-27 SPARTAN și aeronave de luptă F-16, ale Forțelor Aeriene Române, au survolat piața, transmițându-le luptătorilor din **Forțele pentru Operații Speciale viață lungă și succes în activitate.**

La sfârșitul celor trei zile de sărbătoare am mulțumit în mod deosebit comandantului Batalionului 51 Forțe pentru Operații Speciale „Vulturii”, dislocat în Târgu Mureș, atât pentru invitația la această sărbătoare, precum și pentru rodnică colaborare pe care o are cu Filiala Județeană Tg. Mureș „Avram Iancu” a ANCMRR.

FILIALA JUDEȚEANĂ MARAMUREȘ A ANCMRR „ALEXANDRU IOAN CUZA” PUNE ÎN PRACTICĂ STRATEGIA ȘI STATUTUL ASOCIAȚIEI

Col. (r) GAVRIL COSTIN,
Președintele Filialei Județene Maramureș a A.N.C.M.R.R.

Întreaga activitate a Filialei s-a desfășurat cu respectarea prevederilor Statutului Asociației, ediție 2019, Strategiei ANCMRR și Planului anual cu principalele activități conceput realist în concordanță cu nevoile și obiectivele asumate.

Biroul Permanent a avut în vedere ca în toate acțiunile și demersurile din perioada analizată, să se îndeplinească următoarele direcții: afirmarea filialei în cadrul asociației ca principala structură asociativă a cadrelor militare în rezervă și în retragere provenite din activitate în Armata României din județul Maramureș; urmărirea în permanență a respectării prevederilor legilor și altor acte normative privind drepturile și interesele membrilor filialei și sesizarea celor în drept în situația nerespectării acestora; cultivarea dragostei față de România și de poporul român, cinstirea și elogierea înaintașilor, eroilor neamului și a armatei, recunoașterea contribuției reale a Armatei de Rezervă în toate momentele importante ale țării; consolidarea colaborării cu structurile asociative ale rezerviștilor din SNAOPSN din județul Maramureș.

S-a stabilit tematica și periodicitatea ședințelor lunare ale biroului, semestriale ale comitetului și ordinea de zi a Adunării Generale a Filialei, concretizate în documente de evidență, conducere și informare; prin președinte s-a realizat o colaborare eficientă cu Biroul Permanent Central în scopul informării oportune a membrilor filialei cu acțiunile întreprinse de asociație, și a documentelor adoptate și rezolvarea cu operativitate a problemelor acestora, președintele filialei col. (r) Gavril Costin fiind membru al Comitetului Permanent Central; am analizat trimestrial în cadrul ședințelor biroului situația primirilor de noi membri, luând măsuri de informare a restanțierilor la plata cotizației și am întreprins măsuri de creștere a numărului membrilor filialei, un demers dificil, deoarece majoritatea cadrelor militare trecute în rezervă în

ultimii 5 ani, nu au dorit înscrierea în asociație din diferite motive. S-au întocmit documentele legale și s-au înaintat la structurile în drept propuneri pentru avansarea la gradul următor a unui ofițer și a unui subofițer care au îndeplinit condițiile și acordarea de distincții onorifice ale ANCMRR pentru 4 ofițeri. Numărul mic de înaintări în grad se datorează restricțiilor impuse de Ordinul nr. M-132 din 2012 și mai ales a modificărilor și completărilor ulterioare ale acestuia; în cadrul întâlnirilor semestriale cu comandantul C.M.J. Maramureș, am adus la cunoștința acestora problemele specifice cadrelor militare în rezervă și în retragere în diferite domenii; am luat măsuri pentru întreținerea periodică a parcelei militare din cimitirul Horea 2 prin grija slt. (rtr.) Berci Petru care asigură consilierea și sprijinul familiilor celor decedați; Biroul Permanent a organizat comemorarea cadrelor militare în rezervă și în retragere decedate care și-au desfășurat activitatea în unitățile militare din garnizoana Baia Mare prin slujbe de pomenire la biserica militară și la cimitirul militar.

Relațiile Filialei cu celelalte structuri asociative ale rezerviștilor din SNAOPSN din județul Maramureș au avut scopul menținerii unui climat camaraderesc, de informare reciprocă cu problemele nou apărute în domenii de interes comun. Am întărit aceste relații de colaborare prin încheierea unor planuri comune de activitate cu acestea. Filiala are relații bune cu autoritățile județene și locale în domenii de interes comun.

Membrii Filialei s-au implicat, prin participarea cu studii și materiale de specialitate, la sesiuni de comunicări științifice și publicarea de articole în mass-media centrală și locală. Îi nominalizez în acest domeniu pe col. (r) Ioan Bota pentru articolele publicate în revista „România Eroică”, pe col. (rtr.) Ionel Corcodel pentru articolele publicate în revista „Rezerva Oștirii Române” și pe col. (r) dr.

Mircea Fechetă care a reprezentat filiala la sesiunea de comunicări științifice „Retrări istorice XXII” cu un material intitulat „100 de ani de la Încoronarea lui Ferdinand I ca rege al tuturor românilor”. Am participat la ceremoniile militare organizate în garnizoană cu ocazia Zilei Veteranilor de Război, Zilei Eroilor, Zilei Drapelului Național, Zilei Imnului Național, Zilei Armatei Române, Zilei Naționale și Zilei de comemorare a eroilor căzuți în Revoluția din Decembrie 1989. Membrii filialei au participat la adunările festive desfășurate la Cercul Militar cu ocazia Zilei Armatei Române și Zilei Naționale. Am întocmit un articol dedicat sărbătoririi Zilei Armatei Române care a fost publicat în cotidianul „Graiul Maramureșului”. S-a reușit completarea Sălii de Tradiții Militare a garnizoanei din incinta Cercului Militar cu un stand destinat Centrului Militar Maramureș, un stand destinat veteranilor de război și prin donații ale membrilor filialei, evidențiindu-i pe lt. col. (r) Alin Mihai, col. (rtr.) Iuliu Corneștean, mr. (r) Vasile Crăciun, col. (rtr.) Traian Dascălu, văduva col.dr. Alexandru Pop, col. (r) Gavril Costin și plt. adj. (r) Sas Dan Radu. S-a completat ținuta expusă prin donarea ținutei purtate în teatrul de operații de către lt.col. Vasile Marcel Drăghici – comandantul batalionului 813 Infanterie „Maramureș” și comandant al garnizoanei Baia Mare – participant la 4 misiuni internaționale, cu care avem relații de colaborare foarte bune. S-au completat colecțiile de insigne militare, decorații și colecția de regulamente. Sunt actualizate Monografia Filialei și Albumul cu fotografii care

imortalizează principalele evenimente din activitatea acesteia.

Disciplina financiară a fost asigurată atât prin competența col. (rtr.) Iuliu Corneștean responsabilul acestui domeniu în cadrul Biroului Permanent, cât și printr-o coordonare eficientă, la care s-au adăugat verificările și analizele periodice ale comisiei de cenzori. S-au repartizat fonduri pentru ajutorarea membrilor cu venituri reduse unui număr de 6 pensionari; s-au înaintat solicitările membrilor filialei pentru ocuparea locurilor în stațiunile de odihnă și tratament repartizate acesteia; președintele filialei participă la adunările

Consiliului Județean Maramureș al Pensionarilor și Persoanelor Vârșnice fiind membru în structura de conducere.

Activitatea Filialei s-a desfășurat în condiții bune cu respectarea scopului ANCMRR prevăzut în statut pentru reprezentarea și apărarea intereselor cadrelor militare în rezervă și în retragere și familiilor (urmașilor) acestora în relațiile cu MAN și cu celelalte instituții publice, realizând cu prioritate cerințele de protecție socială și militând în același timp pentru promovarea patriotismului și păstrarea tradițiilor naționale și militare în conformitate cu cerințele devizei ANCMRR „**PATRIE-ONOARE-DEMNITATE**”.

DIN VIAȚA ASOCIAȚIILOR SIMILARE ANCMRR

ASOCIAȚIA CADRELOR MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE DIN SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII ÎN SLUJBA MEMBRILOR SĂI ȘI A NAȚIUNII

General-maior (r) MARIN IONIȚĂ,
Președintele A.C.M.R.R.-S.R.I.

Repere generale. Cititorii avizați vor observa, cu siguranță, că ACMRR-SRI nu face excepție de la normele și regulile care guvernează constituirea, organizarea și funcționarea structurilor din aceeași categorie, în primul rând prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Asociația a fost constituită pe **14 februarie 1994**, prin decizia luată în cadrul ședinței celor 36 membri fondatori, care au mandatat un Comitet de Inițiativă și conducerea provizorie să întreprindă demersurile necesare pentru înregistrarea legală.

Ca rezultat al acestor demersuri, incluzând producerea tuturor documentelor prevăzute de cadrul normativ aplicabil, la 24 martie 1994, prin sentința civilă a Judecătoriei Sectorului 5 al Municipiului București, A.C.M.R.R.-S.R.I. a dobândit personalitate juridică și a fost înscrisă în Registrul Special al instanței.

Asociația a fost și a rămas singura organizație care reprezintă cadrele militare în rezervă și în retragere din Serviciul Român de Informații, funcționând fără întreruperi de la constituire.

Statutul actual al ACMRR-SRI (aprobat și înregistrat legal în 2019) prevede, între altele, că Asociația: este persoană juridică de drept privat, neguvernamentală, apolitică și fără scop patrimonial; este autonomă funcțional, având patrimoniu și buget proprii, autofinanțându-se din contribuțiile membrilor și din alte surse, potrivit legii și Statutului; desfășoară activități în interesul membrilor acesteia, precum și, solidar – în colaborare cu structuri asociative relevante – în interesul cadrelor militare în rezervă și retragere din diverse alte instituții ale statului român; urmărește, totodată, interese și obiective mai largi, la nivel public, inclusiv în sensul

promovării culturii de securitate națională, a valorilor și intereselor naționale și a sentimentelor patriotice.

Componentă și structură. În 2022, Asociația numără peste 8.500 de membri la nivel național, cadre militare – ofițeri, maiștri militari și subofițeri – în rezervă și retragere din Serviciul Român de Informații.

Pentru a dobândi și păstra calitatea de membru, aceștia trebuie să îndeplinească

toate condițiile și obligațiile statutare, inclusiv aceea de a nu face parte din – și a nu activa pentru promovarea scopurilor urmărite de – organizații ilegale. De asemenea, membrii au interdicția de a desfășura activități cu caracter politic în cadrul Asociației.

Ca experiență profesională cumulată, membrii Asociației sunt reprezentativi pentru toate liniile de muncă specifice activității de informații, precum și pentru activitățile conexe de suport tehnic, logistic și financiar. Unii membri au adus în patrimoniul uman al Asociației inclusiv cunoștințe, calități, abilități și înzestrări extraprofesionale, personale, de mare utilitate în urmărirea obiectivelor de mai largă anvergură, precum expertiza aprofundată în științe social-politice ori talentul în domenii cultural-artistice (incluzând publicistică, beletristică, arte plastice). Asociația este organizată, conform principiului teritorialității, având Sucursale județene și pe cea a Municipiului București (care reprezintă și Județul Ilfov). Sucursalele nu au personalitate juridică, dar dispun de o anumită autonomie funcțională, în limite statutare.

Mecanismul decizional și de control intern. Printre principiile statutare ale Asociației se numără: eligibilitatea democratică (dreptul de a alege și a fi ales în funcții interne); adoptarea hotărârilor prin vot liber și majoritar; egalitatea în drepturi și obligații a membrilor.

Asociația are organe de conducere la nivel național și teritorial, alese potrivit legilor și prevederilor Statutului. Adunarea Generală este organul superior de conducere, hotărând asupra principalelor probleme ale Asociației. Tot Adunarea Generală alege Președintele și membrii Consiliului Director. Consiliul Director alege Comitetul Executiv și poate constitui comisii de lucru permanente sau temporare. Organele de conducere ale Sucursalelor sunt Conferința, respectiv Biroul Executiv.

Din structurile de conducere ale Asociației nu pot face parte membri care au funcții de conducere în partide sau organizații politice ori sunt militanți activi ai acestora. Pentru controlul adecvat asupra modului de gestionare internă a resurselor financiare, în cadrul Asociației funcționează o Comisie de Cenzori, aleasă de Adunarea Generală. Comisia de Cenzori acționează în mod independent, pe baza unui regulament propriu (aprobat de Consiliul Director) și prezintă rapoarte specifice numai Consiliului Director și Adunării Generale.

Relaționarea cu alte entități. În mod natural, cea mai importantă relație a Asociației este cea cu Serviciul Român de Informații.

În baza Statutului și în conformitate cu interesele și obiectivele urmărite, Asociația relaționează cu autorități publice, cu organizații neguvernamentale, cu medii de comunicare în masă și entități culturale, precum și cu publicul larg.

Printr-o dezvoltare progresivă, un parteneriat solid și eficient a fost constituit pe relația – la nivel central și teritorial – cu asociații similare reprezentând cadre în rezervă și retragere din alte 7 instituții și structuri românești (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Serviciul de Protecție și Pază, Direcția Informații și Protecție Internă din MAI, Administrația Națională a Penitenciarelor). De altfel, între aceste asociații, incluzând ACMRR-SRI, s-au încheiat instrumente formale de cooperare și, pe baza acestora, programe/planuri anuale comune de lucru, cu sarcini și termene bine stabilite, vizând diverse acțiuni comune. Respectivele acțiuni sunt de natură simbolică – precum cele destinate omagierii/aniversării/comemorării evenimentelor istorice cu rezonanță în viața țării – ori concretă, precum demersurile vizând amendarea legislației aplicabile cadrelor militare în rezervă și în retragere din diverse instituții românești, inclusiv în sensul asigurării, în spiritul și litera legii, a drepturilor legal convenite pensionarilor militari.

Principalele activități desfășurate. Evident, rațiunea primordială de a fi a Asociației este de a

apăra și promova interesele comunității cadrelor militare în rezervă și în retragere din S.R.I., precum și de a acorda asistență directă, pe diverse căi, membrilor individuali ai acestei comunități. În același timp, însă, prin cumularea expertizei profesionale și loialității dovedite a membrilor săi în slujba națiunii române, Asociația are capacitatea și voința de a urmări obiective mai largi, de interes public general, sens în care acționează efectiv și consecvent, în baza și în limitele prevederilor statutare. O constantă a activităților organizate de/la care participă Asociația, la nivel central și teritorial, este promovarea, pe baza unei argumentații obiective, a imaginii sistemului de informații românești, inclusiv prin contracararea numeroaselor demersuri vizând denigrarea acestuia, pe temeuri subiective sau obscure.

Din punct de vedere uman, Asociația oferă, în primul rând, un cadru de socializare și reafirmare a spiritului de corp pentru membrii săi, dintre care mulți nu mai au, practic, alte posibilități de asigurare efectivă a unui minimum de confort psihologic. În acest sens, structurile Asociației au organizat un spectru larg de activități, de la reuniuni dedicate aniversării zilelor de naștere a membrilor și până la excursii efectuate pe itinerare istorice și turistice, în țară și în afara ei. Între astfel de acțiuni s-au numărat și întâlniri ale componentelor unor promoții de ofițeri de informații sau ai unor foste colective/linii de muncă.

Asociația s-a implicat activ și constant în asigurarea, pentru membrii săi, a biletelor pentru perioade de odihnă și tratament la facilitățile turistice și medicale ale Serviciului Român de Informații, la munte și la mare.

Pe baza unei contribuții fixe din partea tuturor membrilor săi, Asociația asigură ajutoare de deces familiilor celor plecați dintre noi. În plan simbolic (dar, cel mai adesea, foarte important pentru familii și camarazi deopotrivă), Asociația depune toate eforturile pentru asigurarea onorurilor militare pentru membrii decedați.

Asociația a acționat în mod consecvent, independent și în conlucrare cu structuri similare reprezentând cadre în rezervă și retragere din alte instituții, pe relația cu structuri și factori decidenți din diverse instituții din sferele executivă și legislativă ale statului, pentru optimizarea sistemului pensiilor militare, ca și protejarea și întărirea altor drepturi convenite cadrelor în rezervă și retragere. Astfel, Asociația a participat la acțiuni vizând, în principal: modificarea actelor normative care mențin decalaje și discriminări flagrante în sistemul pensiilor militare de stat, legate de momentul trecerii în rezervă, în pofida similitudinilor privind gradele și

funcțiile deținute, respectiv vechimile în activitate. Acest obiectiv a fost urmărit și prin participarea, cu observații și propuneri, la proiectul de lege PLx 199/2020 (privind problematica pensiilor militare), promovat de Ministerul Apărării Naționale; Consolidarea proiectului de lege privind noul Statut al cadrelor militare, elaborat, de asemenea, de către M.Ap.N., care conține prevederi distincte pentru cadrele militare în rezervă și în retragere; promovarea, alături de alte structuri asociative ale cadrelor militare în rezervă și retragere, a inițiativei vizând crearea unui Secretariat de stat pentru problemele rezerviștilor militari și veteranilor.

În ceea ce privește promovarea unor obiective subordonate interesului public general, A.C.M.R.R.-S.R.I. organizează sau participă la activități cu relevanță simbolică pentru România, sistemul său de apărare și securitate națională ori, în particular, Serviciul Român de Informații, precum cele prilejuite de celebrarea Zilei Naționale, Unirii Principatelor, Zilei Drapelului, Zilei Imnului Național, Zilei Eroilor, Zilei Victoriei, Zilei Armatei Române, Zilei Veteranilor de Război, Zilei Rezervistului Militar, Zilei Serviciului Român de Informații, Zilei Luptătorului Antiterorist ș.a.

Structurile și membrii Asociației s-au implicat constant în acțiuni de restaurare și întreținere a unor monumente istorice, comemorând eroi ai neamului ori fapte de arme ale ostașilor români.

Alături de alte structuri asociative reprezentative ale rezerviștilor militari din instituțiile sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, ACMRR-SRI a coautorat mesajul din 28 februarie 2022 în care se condamnă invadarea de către Federația Rusă a teritoriului Ucrainei, mesaj preluat în publicații centrale și locale.

Activitatea editorial-publicistică. Similar Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza”, și ACMRR-SRI editează o revistă proprie. Această publicație, intitulată „*Vitralii – Lumini și Umbre*”, a fost înființată în 2009, are o frecvență trimestrială și conține materiale elaborate de membri ai Asociației și colaboratori externi, inclusiv din zona academică.

În ansamblu, tematica revistei contribuie la promovarea culturii de securitate (inclusiv prin articole de memorialistică profesională), la restabilirea și cunoașterea adevărului istoric în probleme de interes direct sau indirect prin prisma serviciilor de informații ale României moderne și contemporane, respectiv la apărarea onoarei și demnității statutului ofițerului de informații. Revista popularizează, de asemenea, activitatea și preocupările ACMRR-SRI. Secțiuni special dedicate cuprind creații literare

și articole de comentariu și critică pe subiecte din diverse domenii artistice, autorate de membri ai Asociației.

Revista este distribuită unui număr substanțial de destinatari, incluzând Biblioteca Academiei și alte biblioteci publice, instituții centrale, organizații neguvernamentale, medii de comunicare în masă etc.

Fiecare apariție a revistei este semnalată în numeroase alte publicații, ceea ce amplifică răspândirea și impactul conținutului acesteia. Revista este frecvent citată și/sau prezentată în lucrări cu tematică de securitate națională/internațională, dar și în mijloace de informare în masă, cu preponderență în presa scrisă.

Asociația ca atare, diverse sucursale, grupuri de membri sau membri individuali s-au angajat cu succes și în alte forme de comunicare cu societatea civilă, sub forma organizării ori implicării în diverse evenimente publice cu participarea mass-media, apariții în emisiuni TV, publicării de articole în presa scrisă și de cărți (atât cu tematică profesională, cât și în sfera beletristică).

Prin aceste activități, au fost aduse contribuții remarcabile la: celebrarea/comemorarea unor momente de maximă relevanță din istoria și evoluția culturală ale poporului român; (re) afirmarea adevărului despre activitatea organismelor informative ale statului român de dinainte, în timpul sau după evenimentele din decembrie 1989; propagarea, pe diverse alte căi mediatice, a unor articole inițial publicate în revista „*Vitralii – Lumini și Umbre*”; evidențierea, analizarea și popularizarea (inclusiv în cadrul unor activități de cercetare științifică) a principalelor tendințe din contextul național și internațional de securitate; popularizarea profilului/activităților Asociației și sucursalelor sale; îmbogățirea patrimoniului literar contemporan român, prin lucrări beletristice ori critice originale.

În susținerea acestor preocupări, Asociația a creat o bibliotecă – conținând în principal lucrări profesionale și de memorialistică, dar și volume de literatură, istorie, periodice scrise sau editate de membri ai Asociației – și, totodată, un **cenacul literar-artistic** în care sunt analizate creațiile membrilor Asociației, incluzând cele de natură artistică, dar și documentare cu tematică profesională propuse pentru revista „*Vitralii – Lumini și Umbre*”.

În încheiere, profităm de ocazie pentru a adresa urări colegiale de succes în activitate, precum și de împliniri, bunăstare și sănătate în plan personal, membrilor Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza” și ai redacției revistei „Rezerva Oștirii Române”.

RELAȚII INTERNAȚIONALE

PARTICIPAREA ȘI MODUL DE DESFĂȘURARE A ÎNTÂLNIRII DE LA MIJLOCUL IERNII/2023 A CONFEDERAȚIEI INTERALIAȚE A OFIȚERILOR MEDICI ÎN REZERVĂ

Colonel (r) medic doctor ION-IULLIAN PETRESCU,
Membriu titular al Delegației Permanente a A.N.C.M.R.R. la C.I.O.M.R.

În temeiul Art. 3. al **Regulamentului de organizare și funcționare a Delegației permanente a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza” la «Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă»**, am participat, virtual/online, la **Întâlnirea de la Mijlocul Iernii/2023**, în zilele de 30 ianuarie și 1 februarie 2023. Activitatea a avut loc în incinta Cartierului General al NATO, de la Bruxelles, Belgia.

România a fost reprezentată, pentru a doua oară, la acest nivel, printr-un membru titular al Delegației Permanente.

Pe data de **30 ianuarie 2023 (Ziua 1)**, am luat parte la **Întâlnirea de Lucru a Comitetului de Medicină Operațională** cu tema **Diversitate & Generația Z**, moderată de către noul Vicepreședinte pentru Transformare și Vicepreședinte al Comitetului de Medicină Operațională, **Colonelul J. K. MAHAN** (Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord), începând cu 14.00, ora României. Acesta a deschis dezbaterile printr-un cuvânt introductiv.

La 14.30, a onorat audiența, cu prezența sa, **Generalul-maior Hodgetts Cbe Khs OStJ**, Medicul Șef al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Președintele Comitetului Șefilor Serviciilor Medicale din NATO. Domnia sa a susținut un discurs excepțional cu privire la Situația la zi a activităților Comitetului Șefilor Serviciilor Medicale din NATO. Dintre cele prezentate de către generalul britanic, am selectat o serie de aspect de mare interes, după cum urmează:

- Revalorificarea Lecțiilor Învățate din istoria medicinei militare a Națiunilor Membre NATO;
- Reconsiderarea Logisticii Medicale și a Evacuării Medicale, care trebuie să acționeze în

Teatrul de Operații la/în timp real, (vedem ceea ce se întâmplă, la momentul actual, în Ucraina);

- Nevoia acută de spitale militare de campanie, resimțită de Ucraina;
 - Agresiunea rusă în Ucraina a surprins Alianța Nord-Atlantică cu stocurile de sânge, medicamente și materiale sanitar-farmaceutice, la un nivel dramatic de scăzut, ceea ce va impune trecerea la asigurarea necesarului;
 - Colaborarea strânsă cu mediul medical civil, ce trebuie sprijinit să fie capabil să preia un aflux ridicat de pierderi, în caz de conflict armat;
 - Sistemul medical militar, prin natura sa, este țintă prioritară a oricărui inamic;
 - Creșterea mobilității echipelor medicale în acordarea actului medical, ca măsură de reducere a riscului clinic al militarului rănit;
 - Dezvoltarea, în continuare, a Standardelor Medicale NATO:
 - Constituirea de spitale militare, cu încadrare de personal medical în rezervă;
 - Introducerea, cu curaj, a tehnologiei și inteligenței artificiale în procesul de luare a deciziilor;
 - Coeziunea reală a Alianței Nord-Atlantice în domeniul medical;
 - Cheia succesului rămâne, și pe viitor, soluția multinațională în configurarea de către națiunile membre NATO a unităților multinaționale medicale de nivel Rol 2/3 în Teatrul de Operații;
 - Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă are «uși deschise» larg la Comitetul Șefilor Serviciilor Medicale din NATO, cu posibilități fantastice de sprijin adecvat.
- La 15.45, a urmat prezentarea, cu adevărat interactivă, intitulată **Generația Z cine suntem? Alăturarea armatei la Generația Z**, având ca autori

3 studenți ofițeri medici din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, cu numele de familie **Ross, Kidd și Thorpe**.

Cu 16.15, ora României, Colonelul **J.K. MAHAN** m-a introdus participanților, ca Vicepreședinte pentru România, precizând faptul că sunt autorul celei de-a doua prezentări (ultima) a zilei și singura aparținând unui ofițer medic superior în rezervă din națiunile membre NATO din Europa. Titlul prezentării, agreat de organizatori, a fost **„Generația Z o Perspectivă Românească”**, cel comunicat de către mine, personal, fiind **„Profilul Național al Generației Z și Provocările Actuale versus Atractivitatea Carierei Militare”**. Calificativul acordat, în plen, subsemnatului, autor al acestui articol, de către Vicepreședintele pentru Transformare și Vicepreședinte al Comitetului de Medicină Operațională a fost **„Fantastic”**, mulțumindu-mi, încă o dată, pentru contribuția adusă, în mod neașteptat de plăcut, la succesul **Întâlnirii de Lucru** a Comitetului de Medicină Operațională.

În data de **1 februarie 2023** (Ziua 2), în baza delegării Delegației permanente naționale, am participat la Ședința Consiliului Executiv al Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă.

În intervalul 10.00 – 11.30, (ora României), am asistat la Cuvântul de Deschidere al Secretarului General Adjunct al NATO, domnul ambasador **Mircea GEOANĂ**, ca expresie a atenției, pe care NATO o acordă, în mod deosebit, acestei Confederații. Exceelența sa a vorbit despre importanța NATO, mai ales pe măsură ce agresiunea rusă din Ucraina continuă, precum și despre valoarea adăugată a Confederației noastre în sprijinirea/derularea agendei NATO.

La 11.50, Președintele, în exercițiu, al Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă, Locotenent Colonelul **Johan MUNCH** (Norvegia), a întâmpinat, în mod oficial, participanții și a deschis dezbaterile Consiliului Executiv.

A urmat, la cuvânt, Asistentul Secretarului General al Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă, maiorul **Dawn LeBLANC** (Canada), care a făcut o serie de anunțuri suplimentare de deschidere și a prezentat programul **Întâlnirii de la Mijlocul Iernii 2023**.

Asistentul Secretarului General a trecut, ulterior, la 12.00, ora României, la momentul solemn al Apelului Națiunilor, la care am răspuns, verbal, **Prezent pentru România**.

La punctul alocat pentru raportul său de activitate, Vicepreședintele pentru Transformare a insistat asupra deplasării centrului de greutate al activităților Confederației spre **TRANSFORMARE**, în concordanță deplină cu Nivelul de Ambiție al Comitetului Șefilor Serviciilor Medicale din NATO și, inclusiv, prin creșterea numărului de noi membri.

Mai departe, Președintele Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă a susținut o prezentare, având o durată de până în 15 min, cu titlul **Ofițerii în Rezervă Norvegieni**. Acest subiect trebuie avut în atenție, de către noi, pentru viitor, deoarece va trebui să avem o intervenție similar în viitor, în acest cadru.

Mayorul **Dawn LeBLANC** a trecut, ulterior, la punctul, privind Rotația Președinției Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă, începând cu perioada 2028 – 2030. Menționez faptul că această problemă se impune să o tratăm cu maximă responsabilitate, pentru că România apare, alături de alte 12 Națiuni Membre ale Confederației.

Locotenent-Colonelul **Johan MUNCH** a subliniat următoarele oportunități de educație medicală continuă militară ale membrilor Confederației Interaleate a Ofițerilor Medici în Rezervă din cadrul Comitetului Șefilor Serviciilor Medicale din NATO, și anume Grupurile de Lucru pe diverse problematici medico-militare/2023. La 13.15, prima parte a ședinței a luat sfârșit.

A doua parte a Ședinței Consiliului Executiv a luat startul la 14.30, cu Panelul – **materiale medicale și**

farmacie militară, care, printre altele, a evidențiat traseul de livrare a antibioticelor solicitate de către Ucraina, din Belgia, via România. De asemenea, stocurile NATO de medicamente (morfină auto-injectabilă, anestezice, antibiotice etc.), vaccinuri și materiale sanitar-farmaceutice, cu proveniență din mediul privat și autorizate pe piață, trebuie să fie în corelație cu standardele internaționale acreditate de îngrijire a pacienților.

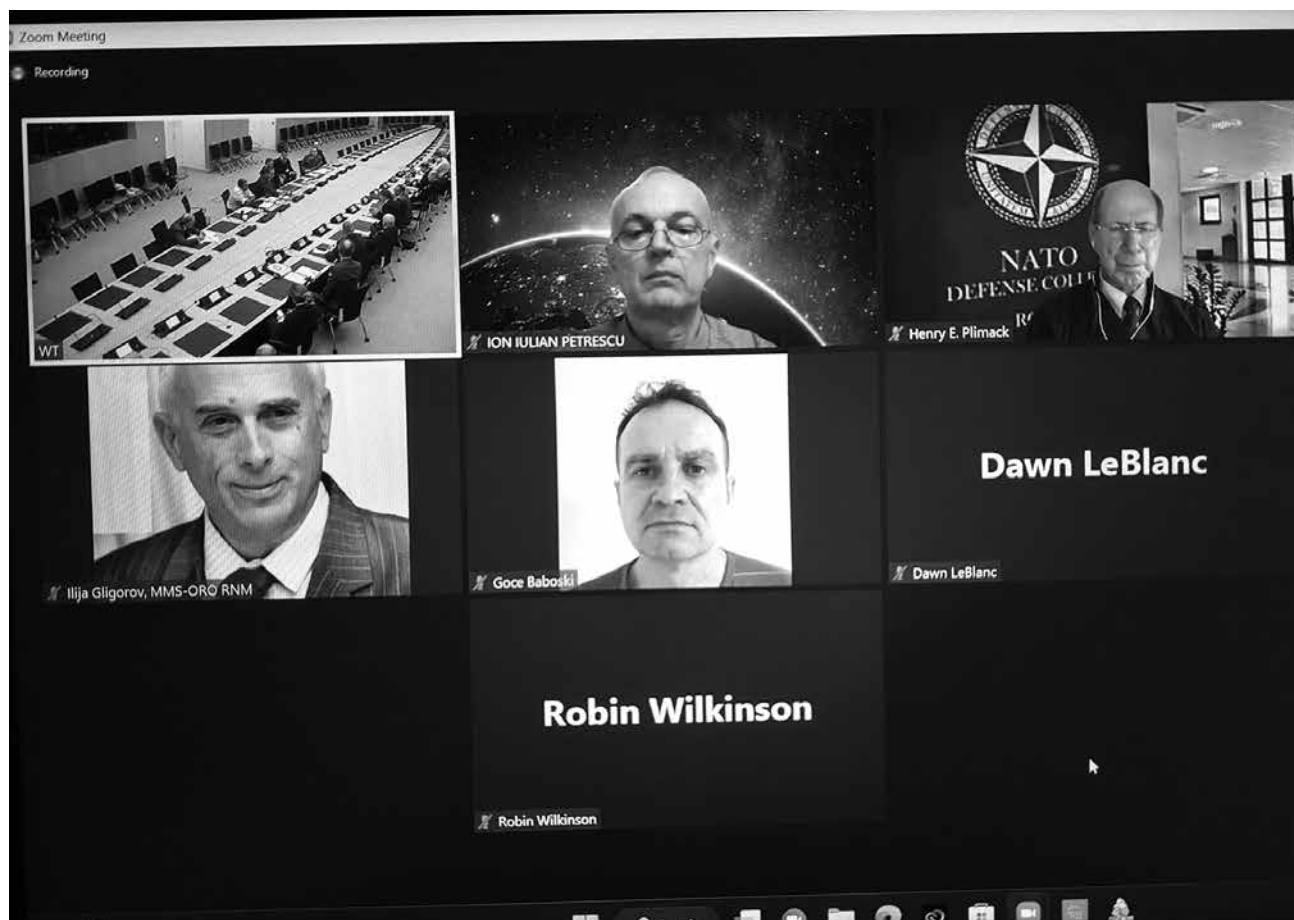
Finlanda, în calitate sa de nou membru al Confederației Interaliatate a Ofițerilor Medici în Rezervă, a continuat, la rândul său, în aceeași manieră ca și Norvegia, cu o prezentare, având tot o durată de până în 15 min, cu titlul „**Rezerva Finlandeză&Rezerva Medicală**”, având ca autor pe Prim Locotenentul Tapio KALEMA. Totodată, Finlanda a adus din nou în atenția participanților Programul Preliminar al Săptămânii (26 iunie – 1 iulie 2023) de desfășurare a **Congresului de Vară** al Confederației Interaliatate a Ofițerilor Medici în Rezervă.

A urmat, apoi, sub îndrumarea Asistentului Secretarului General, procesul de prezentare în fața membrilor Consiliului Executiv a 2 solicitanți voluntari în a ocupa pozițiile de Secretar General și Asistent al Secretarului General, în persoana unui ofițer superior medic britanic și, respectiv, a unui ofițer superior american. Aceștia vor fi votați și desemnați în cadrul Congresului de Vară.

La ora 18.00, a luat sfârșit **Întâlnirea de la Mijlocul Iernii/2023**.

În concluzie, personal, consider că, într-un interval de timp relativ scurt, am reușit să îmi duc la îndeplinire delegarea încredințată.

Se impune, totodată, cât mai curând posibil, convocarea unei ședințe a **Delegației Permanente** a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza” la Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă, în format fizic, care să discute și să cadă de acord asupra unei **Foi de Parcurs**.

OPINII

REZILIENȚA ANCMRR ȘI IMPORTANȚA ACESTEIA

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

O structură asociativă de succes trebuie să fie puternică la orice șoc. Această caracteristică este dată de **reziliența** acesteia definită drept **abilitatea ei de recuperare sau acomodare rapidă la diferite situații sau schimbări**.

Așa cum am mai subliniat și cu altă ocazie, conceptul de reziliență a fost folosit pentru prima oară în domeniul psihologiei drept „*capacitatea ființelor umane de a se adapta într-o manieră pozitivă la situații nefavorabile*”.

Astăzi, acest concept își găsește locul în foarte multe domenii, inclusiv în cel **asociativ**, definit ca **abilitatea structurilor** din acest domeniu **de a-și recupera permanent forțele și de a se acomoda rapid la diferite situații care uneori pot fi defavorabile sau pot avea un efect distructiv**. Aceasta înseamnă că încă din momentul când se pun bazele unei structuri asociative este necesar să se gândească la asigurarea rezilienței ei. Așadar la temelia oricărui demers se impune să așezăm regulile și principiile statuate în domeniu și care au trecut proba timpului și nu numai.

Făcând o analiză amănunțită a locului și rolului pe care ANCMRR, structură asociativă reprezentativă, de interes național și de „utilitate publică” îl ocupă în sistemul asociativ al c.m.r.r. existent la ora actuală în România, ajungem la concluzia că în cei 33 de ani care au trecut de la constituirea sa și-a făcut pe deplin datoria, necunoscând sincope deosebite care i-ar fi putut altera calitatea activității. O dovadă că reziliența acesteia i-a dat posibilitatea ca ori de câte ori ceva a scârțâit, să se acomodeze și apoi să-și revină, fără a cunoaște căderi ce i-ar fi putut dăuna.

Ce a stat la baza edificării acestei structuri care iată rezistă în timp? Încercăm în continuare să dăm răspunsul unei astfel de întrebări subliniind câteva repere:

- Stabilirea **scopului** pe baza căruia a fost realizat fundamentul întregului demers structural al edificiului asociativ al c.m.r.r. denumit ANCMRR și care rezistă în timp;

- În baza scopului și a elementelor primare care conturau edificiul ce urma să fie realizat s-a dat curs

Statutului structurii asociative care se naștea, în baza căruia aceasta este luată în evidența organelor judecătorești, fiind înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor încă de pe vremea când se plămădea;

- Capacitatea de a respecta principiile stabilite cu ocazia înființării ANCMRR și de a nu ceda în fața unor condiții de circumstanță așa cum a fost, spre exemplu, Pandemia Covid-19, în timpul căreia nu ne-am dat deloc îngenuncheați...(ce s-ar fi întâmplat dacă ANCMRR s-ar fi grăbit să dea curs uneia dintre propunerile care au circulat de a-și înceta activitatea în această perioadă?);

- Un aspect deosebit pe care-l subliniem este cel al promovării permanente a **comunicării**, cheia de boltă în relațiile interumane și în același timp motorul existențial al acestora;

- Coagularea cu deosebită atenție a eforturilor tuturor componentelor care dau osatura ANCMRR, coagulare care se încearcă și în afara acestei structuri, însă cu puține rezultate pozitive date în special de lipsa de unitate și de interes, de principii etc.;

- Conștientizarea continuă în rândul membrilor ANCMRR a îndatoririlor și drepturilor lor, în baza cărora, fiecare dintre aceștia contribuie la dinamismul Asociației. Mai mult decât atât s-a acreditat ideea că starea ANCMRR depinde de fiecare membru al său indiferent de locul pe care-l ocupă în cadrul acestei importante structuri.

- Reevaluarea permanentă a sistemului relațional între structurile ANCMRR, între acestea și conducerea Asociației, precum și cu cele din afara acesteia, indiferent de locul și rolul lor;

- Urmărirea modului în care se traduc în viață hotărârile pe toată scara ierarhică în baza prevederilor Statutului ANCMRR, în care sunt statuate și principiile care stau la baza acestui demers;

- Stabilirea, pentru fiecare entitate a ANCMRR a sarcinilor ce-i revin, precum și a principiilor, modalităților și regulilor în baza cărora își desfășoară întreaga activitate.

Celor de mai sus li se adaugă următoarele:

- Maturitatea organizării tuturor activităților și valorificarea experienței acumulate;

- În cadrul activităților statutare precum și în organul de presă a ANCMRR, au fost aduse în prim-plan problemele ce au vizat responsabilitatea, o valoare deosebită prin care se realizează în cadrul tuturor structurilor o adevărată emulație ceea ce face ca o mare parte a membrilor ANCMRR să se înroleze la ducerea la bun sfârșit a sarcinilor, nemaifiind nevoie de cineva care să-i împingă de la spate. În acest caz, **responsabilitatea devine un principiu de bază al rezilienței**.

- Un rol deosebit în realizarea puterii unei structuri îi revin și consultării permanente a oamenilor și valorificarea ideilor valoroase ce apar nu o dată în cadrul acestora. În structurile ANCMRR s-au practicat permanent aceste consultări ceea ce a condus, nu o dată, la înlăturarea unor pericole ce pândeau această structură.

- Managementul general și cel secvențial ocupă un loc de seamă în realizarea unității și nu mai puțin la stimularea voinței tuturor de a participa la dinamizarea vieții ANCMRR.

- Sprijinul oferit permanent de către MAPN a condus la creșterea unității ANCMRR și a posibilităților sale de a fi la înălțimea scopurilor pe care și le-a propus încă de la înființare. Tot odată această structură asociativă este de „utilitate publică” și se află sub autoritatea ministrului

Apărării Naționale și funcționează sub patronajul președintelui României.

Toate cele de mai sus trebuie revigorat permanent și păstrat un anumit echilibru care în mod sigur va influența în orice moment calitatea rezilienței acestei structuri. Ne gândim și la faptul că ANCMRR ar putea deveni din nou, așa cum a fost la început, o structură unică a cadrelor militare în rezervă și în retragere provenite din MAPN și cu o reziliență pe măsură și care în acest moment este singura care s-ar putea afla în această situație.

Am încercat prin cele de mai sus să aducem în prim-plan câteva norme, principii și activități, care prin locul în care-l ocupă, fac posibilă realizarea **rezilienței ANCMRR**. Toate acestea devenind părți ale strategiei de a urca pe noi trepte ale existenței și dezvoltării acestei structuri.

GÂNDURILE UNUI REZERVIST

Colonel (r) EMIL ȘOTROPA

În 1960 intram în liceul militar; după 4 ani am luat admiterea în Școala Militară Superioară de Ofițeri de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație „Leontin Sălăjan” – Brașov, în specialitatea radiolocație. În anul 1982 am dat examen de admitere în A.M.G. pe care am terminat-o în 1984; din 15.10.1989 până în 15 februarie 1990 am urmat „Cursul superior de stat major” în A.M.G.

Din 1987 până în 2001 am comandat Centrul de instrucție al Trupelor Radiotehnice, devenit în timp Centrul de pregătire a cadrelor din Tr.Rd.Th. și din 1997 Școala de Aplicație pentru Radiolocație, fiind apreciat în timpul acesta numai cu calificativ „F.B.”

Am început așa, pe scurt, pentru a fi cunoscut așa cum am fost și cum sunt în mod real.

Viața mi-a demonstrat că nu este liniară (în evoluție), este sinusoidală (cu urcări și coborâșuri), dar dacă beneficiezi de o formare educațională corectă, ai de ce să fii mulțumit de ce ai trăit și trăiești.

Evenimentul care m-a determinat să scriu a fost și care a evoluat pe întreg teritoriul aerian fără a fi deranjat. Am crezut inițial că este o glumă, după care am rămas uimit văzând, auzind, citind, despre comentariile făcute de vârfuri ale armatei române.

Întrucât am avut și am șansa de a fi și „sus” și „jos”, în viață și carieră și fac parte din „unica” și cea

mai mică, numeric, armă din armata română, care **luptă la fel și permanent atât la pace cât și la război**, am simțit nevoia de a exprima un „**punct de vedere**” deosebit.

Mai întâi despre Armată ca entitate. Am la bază idei din gânditori militari cunoscuți pe plan mondial, începând cu:

- SUN TZU – Arta războiului;
- HENRI – PIERRE CATHALA – Epoca dezinformării;
- LA WRENCE FREEDMAN – Viitorul războiului – O istorie.

Voi apela la argumente istorice, logice, verificabile, căutând să evit triumfalismul și fără a urmări vreun scop personal. Fac referire la **ROMÂNIA** și nu fac comparație cu nimeni din afara țării mele. Dacă acceptați sunt păreriile unui om cu o vastă experiență ca militar, dar în primul rând ca român. Așadar **ARMATA** ca entitate, nu instituție, a apărut odată cu **ȚARA**, adică **ROMÂNIA** și va dispărea când va dispărea **ȚARA**. Deci armata există, se pregătește și acționează 100% pentru **APĂRAREA ȚĂRII**.

Am în vedere câteva elemente principale și anume:

1. Argument: cum poate țara să conducă armata? Răspunsul se regăsește în structura de bază a armatei, care are drept coloană vertebrală (spun eu) **INSTITUȚIA COMANDANTULUI** (de la comandant de grupă, la comandant suprem).

COMANDANTUL SUPREM poate fi: un voievod, un monarh, un politician, un militar etc., ajuns în fruntea țării pe cale democratică. În sens militar nu trebuie să aibă interese personale sau de grup. Amintesc aici câteva forme democratice de conducere la români: sfatul bătrânilor, divan boieresc, parlament etc. aflate în evoluție permanentă.

2. Domeniul specific unic, definit de:

a) timpul de pregătire a acțiunii lung și costisitor;

b) timpul de declanșare a acțiunii foarte scurt (comandantul nu poate aduna un consiliu pentru a-i cere părerea);

c) formarea și pregătirea militarilor trebuie făcută din timp și menținută până la sfârșitul vieții acestora, indiferent de gradul sau funcția lor. Este singura profesie unde există obligativitatea, sub sancțiunea Legii Marțiale, de a trece din rezervă (stare de pace) în activitate (stare de război) imediat la ordin. Niciun creier uman nu are (chiar ajutat de cibernetică) capacitatea necesară de a reacționa în acest fel singur;

d) așa apare structura numită STAT MAJOR, cu sarcina principală, în esență de a concepe **VARIANTE** de îndeplinire a misiunii probabile;

e) în momentul declanșării acțiunii hotărâtă de țară și ordonată de comandantul suprem, fiecare comandant alege și acționează conform unei variante. Dacă comandantul este valoros și pregătit alege varianta optimă și câștigă armata războiului pentru țară;

f) efectivele militare la război sunt foarte mari; dotarea completă este foarte costisitoare; a îndeplini aceste deziderate și a le menține din timp de pace este aproape imposibil de realizat!

g) soluția rezultată din experiența românească de peste 2000 de ani, timp în care țara s-a aflat în proporție de cel puțin 80% în stare de război clasic, economic, biologic, chimic, psihologic etc. (țară bogată înconjurată de neprieteni doritori la a acapara aceste bogății) a fost următoarea:

– pregătirea militarilor de toate gradele într-un sistem de învățământ specializat, diferit de orice altă profesie și menținerea acestei pregătiri prin antrenamente până la vârsta de 55 de ani, în calitate de militari activi;

– trecerea în rezervă până la sfârșitul vieții și menținerea prin actualizarea cunoștințelor nou apărute în cadrul unor convocări de scurtă durată.

Financiar, solda militară are două părți distincte: solda de grad și solda de funcție.

Ambele sunt primite de militarul aflat în activitate. Solda de funcție este mult mai mare decât solda de grad. Prin trecerea în rezervă militarul primește solda de grad și coeficientul de contributivitate pe timpul din activitate, similar unei pensii anticipate.

Concluzii:

✓ **Ca români, Militarii** sunt la fel cu profesorii, doctorii, muncitorii, țărani, ziaristi, polițiști, politicieni etc. **Camilitari** sunt diferiți în sensul că au în față dușmanul în război, care din păcate a devenit permanent sub diferite forme, și alături camaradul. În acest context militarul are **OBLIGAȚIA**, pe care nu o are nicio altă profesie, de a-și da viața pentru **ȚARĂ!** Militarul nu poate părăsi armata decât prin **DECES** în timpul îndeplinirii misiunilor la pace sau război sau pe cale naturală cu voia lui Dumnezeu.

✓ Sunt trist când văd cât se discută despre „**rezerviștii voluntari**”, Legea 270/2015, pot concura la intrarea în corpul rezerviștilor voluntari... rezerviștii, **TRIST**. Eu denumesc acest lucru inconștiență din partea legiuitorului care scoate o lege care lovește **ARMATA!**. Mai grav este că reprezentanții la vârf din armată susțin să aplice așa ceva!

De 62 de ani sunt militar (nu există militar **PENSIONAR!**) și mă simt **PROFUND JIGNIT!**

✓ **Știre:**

Un avion se plimbă prin țară asistat de „poliția militară”?! **NO COMMENT.**

Câteva întrebări:

• Dacă acum o armată străină intră în țară, cum reacționează (și cu ce?, concret) poliția sau **SRI!**

• Ce pregătire au, indiferent specialitatea militară, rezerviștii voluntari specializați în „4 luni” pentru a înlocui „**IMEDIAT**” pierderile în militari activi care apar?

• Cât mai este **NAȚIONALĂ** armata și cât nu, din punct de vedere al priorității acțiunii generale?!

CURIER

1. „105 ani de la Unirea Basarabiei cu România” își intitulează articolul trimis redacției noastre de domnul colonel (r) Constantin Chiper, istoric militar.

Materialul se compune din patru părți, respectiv: Istoricul Basarabiei, Unirea, Rapturile Teritoriale și Basarabia în conceptul european.

Deși a rezistat vicisitudinilor vremurilor, odată ce imperiul țarist se apropie ...mai mult de Moldova a avut pretenții asupra acesteia.

Așa se face că, în anul 1812, după încheierea războiului ruso-turc (1806 – 1812), Poarta Otomană, în scopul rezolvării propriilor interese, a cedat ușor Basarabia către Rusia la data de 16/28 mai 1812. Abia după 106 ani, la 27 martie 1918, *„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria ruptă de Rusia acum o sută și ceva de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România”.*

Din păcate, în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, urmare a Pactului Ribentrop – Molotov, din 23 august 1939, în 1940, URSS i-a răpit României Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța. În același an, România mai pierde partea de nord a Transilvaniei în favoarea Ungariei și Cadrilaterul în cea a Bulgariei.

Astăzi, Moldova ciuntită (cu partea de sud oferită Ucrainei de către conducerea Sovietică) dintre Prut și Nistru militează pentru calea europeană. Materialul a rămas în fondul de documentare al revistei noastre.

Mulțumim domnului col. (r) Constantin Chiper pentru acest bogat material. El a fost apoi oferit spre publicare revistei „Viața Noastră” de la Bârlad.

2. De la Maramureș, am primit un material tot cu tematică istorică, respectiv „Participarea Armatei Române în cel de-al Doilea Război Balcanic – concluzii și învățăminte”, semnat de col. (r) dr. Mircea Fechete, vicepreședinte al Filialei Județene Maramureș a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”.

Analiza succintă a participării României în Al Doilea Război Balcanic evidențiază importanța politică și militară a acestei acțiuni, probând în același timp trăinicia planurilor de mobilizare și de campanie elaborate de Marele Stat Major și adaptate, în timp oportun de către organele de conducere ale Statului Român care în final au condus la victorie...

Prezentul material a rămas în portofoliul redacției revistei „Rezerva Oștirii Române”, urmând al lua în discuție pentru a fi publicat într-un număr viitor.

Mulțumim.

3. Am adus de multe ori în discuție, inclusiv prin intermediul revistei noastre, faptul că nu ne implicăm suficient pentru a fi cunoscuți, nefolosind în acest sens mijloacele care ne stau la dispoziție, atât pe plan central cât și local. Să nu ne fie niciodată rușine de ceea ce am realizat sau ne propunem să realizăm. În felul acesta vom contribui la întărirea structurii din care facem parte, împărtășind din experiența acumulată și folosind, în același timp, experiența celorlalți. Asta presupune **comunicare** permanentă atât la nivelul filialelor, cât și la nivelul Asociației în întregul său. Să nu ne plângem că nu avem mijloace la dispoziție sau că ne lipsește experiența. Numai folosindu-le, nu facem altceva decât să ne **respectăm** unii pe alții, punând în același timp în practică, procedeele nu o dată difuzate în acest sens la nivelul tuturor structurilor noastre. Numai așa vom contribui, cu siguranță, la îmbogățirea permanentă a imaginii ANCMRR dar și a filialelor sale.

Pagina lirică

PE TĂRĂMUL EPIGRAMEI

Am aflat că domnul colonel (r) dr. Anton Muraru, președintele Filialei Sector 3 București „Eremia Grigorescu” a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”, cochetează de mai mult timp cu epigrama. Dorind a afla mai multe, cu aprobarea redactorului șef al revistei noastre, am realizat cu domnia sa un scurt interviu.

Redactor: Știu că sunteți autor de literatură tehnică. Una din cărți, al cărei autor și coordonator ați fost, respectiv „*Radarul românesc. O istorie vie*” a obținut Premiul „Petre Sergescu” al Academiei Române în anul 2021. Cum ați ajuns autor de epigrame?

Anton Muraru: Din întâmplare. În anul 2013, navigând pe Internet, am găsit un titlu pe care l-am întâlnit încă din Liceul Militar, pe timpul pregătirii pentru Bacalaureat (1967): „*Romeo și Julieta la Mizil*”, comedie în două acte, autor George Ranetti, originar din acest orașel, pamfletar, parodist și critic al vremii sale. Am rămas surprins să aflu că, un dascăl de limba română inimos, domnul prof. dr. Laurențiu Bădicioiu, de la Liceul „Grigore Tocilescu” din Mizil, a lansat un **Festival Internațional de Poezie și Epigramă**, omonim. Mi-am propus să particip, având ca punct de sprijin câștigarea unui concurs ad-hoc de catrene pe rime date – *apă/scapă* și *drum/scrum*: „*Ziduri arse, bălți de apă, / Cineva de peste drum, / Caută plângând în scrum, / Un obiect ce mie-mi scapă*”; în plus, mai compusesem niște cuplete pentru o formație satirică clasată pe locul trei pe țară în anul 1981. Am căutat epigrame ale unor autori celebri și a fost o încântare să-i redescopăr pe Păstorel Teodoreanu, Cincinat Pavelescu, Mircea Ionescu-Quintus, Mircea Trifu, George Corbu (președintele Uniunii Epigramiștilor din România, UER), Ștefan Cazimir ș.a. Citez: „*De privești acest decor / Răsuflarea ți se taie: / Lângă-un țap ispășitor / Paște calul de bătaie!*” (G. Corbu); sau: „*Prin Ploiești ducându-mi vatra / Am ajuns la vârsta a patra / Când mă mângâie femeia / Eu mă simt doar la a treia*” (M. I. Ionescu-Quintus); sau: „*Rugai*

vecinul, când coboară, / Să-mi ia „Gazeta literară”, / Dar mi-a răspuns, politicoș, / Că nu coboară-atât de jos!” (Șt. Cazimir).

Red.: Ați avut și îndoieli la începutul colaborării dumneavoastră la acest festival?

AM: Desigur... Cu toată distincția lui, George Călinescu a pus o etichetă nemeritată pe „fruntea” epigramei: „un strănut literar”. Am luat-o ca pe o glumă și mi-am propus să fac, după puterile mele, strănutul „contagios”!

Red.: Ceva curiozități?

AM: Da... L-am cunoscut la Mizil pe primarul urbei, dl Emil Proșcan, poet, scriitor, susținător al Festivalului de poezie și epigramă, dar și mare amator de plimbări la... Bruxelles, cu afinitate pentru flamanzii de acolo (și flămânzii din Mizil). Apoi l-am cunoscut pe savantul Solomon Marcus, expert în... teoria umorului, nelipsit de la Festival până la plecarea sa din această lume.

Red.: Un premiu, o mențiune, ceva?

AM: Da, o mențiune la ediția a VIII-a și clasificare în prima treime a participanților. Publicarea epigramelor în antologiile edițiilor la care am participat.

Red.: Ce legături literare „subterane” are Mizilul cu concursul de epigrame?

AM: Ar fi trei: schița lui I. L. Caragiale „*O zi solemnă*” (1900), piesa de teatru a lui G. Ranetti „*Romeo și Julieta la Mizil*” (1907) și reportajul lui Geo Bogza „*O sută șaptezeci și cinci de minute la Mizil*” (1938). Caragiale îl imortalizează pe primarul Leonida Condeescu, pentru ficțiunea rizibilă de a face Mizilul port maritim (curios, aici a fost un Aeroport militar, german, în 1943). Una din cele patru epigrame de concurs trebuie să aibă ca temă Mizilul (în texte se vorbește de podgorii, blindate/șenilate, saltele „Relaxa” ș.a.). La ediția a XVI-a (2022-2023) se afirmă că giranții Festivalului sunt George Ranetti, Grigore Tocilescu și Ion Luca Caragiale.

Redactor: Acum că am aflat cum ați ajuns pe tărâmul epigramei, vă rog să puneți la dispoziția redacției revistei „Rezerva Oștirii Române” câteva dintre acestea.

AM: Cu deosebită plăcere... pe alese!

Interviu realizat

de col. (r) ing. MARIN ANDREI

Soluția crizei mondiale

E de-ajuns, pe an, o zi:
Toți chinezii să postească,
Rușii să nu bea țării,
Iar românii să muncească!

Bilanț de guvernare

Bune, a făcut puține,
Iar pe-acelea, foarte rău;
Rele, cât să umpli-un hău,
Dar pe-acestea, foarte bine.

Dualitate

O teamă de-ntuneric, plină,
Aveam, copil și-adolescent;
Matur, am teamă de lumină,
Când văd... factura de curent.

Edili și edili

Meseria de primar -
Stres, răspundere, uzură,
Se învață ca școlar,
Sau... se fură.

**Sfârșit de politician
la „Cenușa”**

Acelor fețe taciturne,
Ce se uitau la el perplex,
Le spuse, cu un gest reflex:
-Prieteni, vă aștept la urne!

Ofertă medicală medievală

Meșter în acupunctură,
Diagnostic retrograd,
Terapie „pe măsură”:
Doctor Țepeș, recte Vlad.

Salvat de la sufocare

Când îi frânse în strânsoare,
O vertebră și un disc:
- Unde lucră, frățioare?
La Salvare? - Nu, la... Fisc!

Dansul

E amorul vertical,
Inspirat de o idilă
Și-o dorință mai subtilă,
Într-un plan... orizontal.

Tăcerea e de aur

Dacă vrei în pace,
Gura să-i astupi,

Când femeia tace,
Să n-o întrerupi!

Emancipare

Liber de idei vetuste,
El aleargă după... fuste,
Căci în patria lui Scott,
E permis și acest „sport“!

Ghinion

Iar avu o zi nefastă:
L-a prins „unul” la... nevestă.
Printre pumni, țișând, îi zice:
-E soția mea amice!

Consolare

Cherchelit, cu-o mutră acră,
Azvârli o piatră-n câine,
Însă nimeri în soacră:
- Și-așa-i bine!

Foc de tabără literară

Sar porumbii în ciurele,
Și la foc, poeți câți vrei,
Cei mai mulți scot floricele,
Cățiva însă scot... scânteii.

Cărți în bibliotecă

După cum sunt etalate,
Pe un raft ultramodern,
Par să fie destinate,
Numai pentru uz extern.

În clasamentul epigramiștilor

Un gând stingher în suflet scurmă,
Când capul pun pe căpătâi:
Sunt primul dintre cei din urmă,
Cel de pe urmă dintre cei dintâi.

**Premiere la epigrame
(lui George Corbu)**

Lauri și urale,
Premiul, mizilic;
Corbu, osanale,
„Corbii”... ciocu’ mic.

**Misiune ratată
(lui George Corbu)**

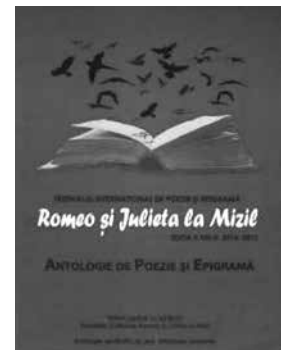
Luându-și zborul de pe vila
În care-și are domiciliul,
Deși cu cap compas Brăila,
G. Corbu nimeri... Mizilul.

**Primarul vegetarian
de Mizil (lui Emil Proșcan)**

Adept al verzei de Bruxelles,
Edilul, cu-n proiect rebel,
Încearcă, într-un ritm febril,
Să scoată untul din... Mizil.

**Candidat la primăria
Bruxelles (lui Emil Proșcan)**

De va fi ales edil,
Să aducă-n veci ofrande,
Populației flamande
(Ce-l votă și la... Mizil!)

**Mizil redivivus
(lui Laurențiu Bădicioiu)**

„O zi solemnă” i-a făcut
Un falnic și măreț trecut,
Iar „Festivalul de umor”,
Retrospectiv, un viitor.

Verdict (lui Ștefan Cazimir)

Deși pledă „nevinovat”,
Verdict: umor calificat.
Dar neîncovoiat de „cruce”,
Cu sânge și voieșie-o duce.

**Opera integrală
(lui Solomon Marcus)**

Funcții mari și derivate -
Refuzate; cu migală,
Pe-a științei magistrală,
A clădit o... Integrală.

Epigramele de mai sus au fost selectate din Antologiile Festivalului Internațional de Poezie și Epigramă „Romeo și Julieta la Mizil”. Coordonator: prof. dr. Laurențiu Bădicioiu din Mizil

VALORI ALE CULTURII, CIVILIZAȚIEI ȘI SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI

Anul 2023 a fost instituit prin legea adoptată de Parlamentul României în decembrie 2022 ca „*Anul Cultural Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu*”, prilej de a celebra viața și opera celor doi, respectiv a domnitorului, cărturarului și enciclopedistului **Dimitrie Cantemir** pentru care se comemorează împlinirea a 350 de ani de la naștere și 300 de ani de la moarte și a compozitorului și violonistului **Ciprian Porumbescu** – 170 de ani de la naștere și 140 de ani de la moartea sa.

Colegiul de redacție al Revistei „*Rezerva Oștirii Române*”, dorind a cinsti contribuția inestimabilă a acestora la dezvoltarea culturii naționale a hotărât să-i includă în prim-planul rubricii de față.

DIMITRIE CANTEMIR – PRIMUL SAVANT ROMÂN DE REPUTAȚIE UNIVERSALĂ

Dr. SORIN CRISTESCU

Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară

Anul acesta, la 21 august, se vor împlini trei secole de la trecerea în eternitate a lui Dimitrie Cantemir, primul savant român de renume universal, iar la 23 octombrie se vor împlini 350 de ani de la nașterea acestui mare învățat.

Primul savant român de factură enciclopedică a fost fiul Constantin Cantemir (1612 – 1693) domn al Moldovei între anii 1685 și 1693, iar fratele său, Antioh Cantemir (1671 – 1726) a fost domnitor al țării în două rânduri (1696 – 1700 și 1705 – 1707) și chiar dacă nu a fost un mare învățat, el a întemeiat în februarie 1707 **Academia Domnească** de la Iași, cu predare în limba greacă, instituție care va funcționa până în 1821, când a fost desființată prin ordin sultanal în urma legăturilor ei cu organizația revoluționară Eteria.

La doi ani după ce tatăl său a devenit domnitor, în 1687, Dimitrie a fost nevoit să plece la Constantinopol ca zălog, garanție a credinței tatălui său față de Poarta Otomană, înlocuindu-l pe Antioh, viitorul domn al Moldovei. A stat acolo vreme de 12 ani, cu mici întreruperi răstimp în care și-a însușit la cel mai înalt nivel cultura islamică și occidentală, și va reveni de mai multe ori în orașul de pe malurile Bosforului, până în noiembrie 1710 când a fost numit el însuși domnitor al Moldovei. A fost în egală măsură diplomat, devenind în 1795 capuchehaie, reprezentant diplomatic al fratelui său pe lângă Poartă, a însoțit armata otomană

în campania ei din 1697 fiind martor al înfrângerii suferite de otomani în bătălia de la Zenta, la 11 septembrie 1697, în fața armatei imperiale austriece condusă de prințul Eugeniu de Savoia.

La scurtă vreme după moartea tatălui său, în martie 1693, Dimitrie Cantemir devine domn al Moldovei, susținut de marii boieri. După mai puțin de trei săptămâni, neprimind acordul Porții Otomane, plătită în acest sens de Constantin Brâncoveanu, domnul Țării Românești, la Iași primește firman de domnie Constantin Duca, devotat domnitorului muntean.

Cantemir s-a întors în capitala otomană unde rezultatele pregătirii și preocupărilor sale s-au concretizat cu o strălucire cum rar se mai văzuse. La sfârșitul lui 1697 a desăvârșit prima sa lucrare, *Divanul sau Gâlciaiva înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul* prima creație filosofică originală scrisă de un român în limba română și prima carte laică, nejuridică, și care va fi tipărită în românește la Iași în 1698 din porunca fratelui său, Antioh, domnitor al Moldovei. Prin această lucrare Cantemir devine primul filosof român. Lucrarea a fost prefațată de cel care avusese rolul cel mai important în formarea lui Dimitrie Cantemir, mentorul său, Ieremia Cacavelas. A urmat în scurtă vreme, la 1700 *Sacrosanctae Scientiae Indepingibilis Imago* (Icoana de nezugrăvit a științei sacrosante) lucrare filosofică în care autorul a încercat să integreze

fizica într-un sistem teist, în linia lui Francis Bacon, un fel de conciliere între știință și religie, între determinismul științific și metafizica proprie evului mediu. În anul următor, 1701, Cantemir a publicat *Compendium universae logices institutions*, o ultimă lucrare de filosofie dedicată exclusiv științei logicii; tot în același domeniu filosofico-religios Cantemir a închinat un elogiu savantului flamand Jan Baptist van Helmont (1580 – 1644) medic, fiziolog și chimist, în lucrarea intitulată *Ioannis Baptistae Van Helmont – Physices universalis doctrina*.

La Constantinopol, Dimitrie Cantemir a cunoscut în egală măsură celebritatea ca interpret al muzicii turcești, publicând *Cartea științei muzicii (Kitab-i-musiki)* devenind un muzicolog de renume europeană, citat în dicționarele și tratatele de specialitate ale secolului al XVIII-lea.

Tot la Constantinopol, în 1705, Dimitrie Cantemir a scris opera sa alegorică *Istoria Ieroglifică*, o atentă și pertinentă analiză a societății din vremea sa. A fost ea. Așa cum pe drept cuvânt a considerat Nicolae Iorga *Istoria Ieroglifică* este primul roman românesc și în egală măsură roman istoric, roman politico-social și autobiografic. În planul analizei sociale, autorul își exprimă indignarea față de situația catastrofală a Moldovei și consideră că principala cauză o reprezintă neîncetatele conflicte dintre partidele boierești. Boierimea nu este condamnată atât pentru exploatarea nemiloasă a țăranilor cât pentru anarhia provocată de rivalitățile dintre clanurile ei: „Căci la stăpânire toți vreadnici se socotesc, iar la supunere nici unul de bunăvoie priimește.” Se manifestă și compasiunea autorului pentru suferințele țăranimii: „Tot ochiul ce privii cu lacrimi de sânge le tânguia, între dânsle undeva glas de bucurie sau viers de veselie nu se simția, fără numai răget, muget, obide, suspine, văietături și orbcăituri în toate părțile și în toate colțurile se audziia”. Autorul sugerează ideea că remediul ar consta în consolidarea autorității domnești.

În 1699, Dimitrie Cantemir s-a căsătorit cu fiica domnitorului muntean Șerban Cantacuzino, Casandra (1681 – 1713) care i-a dăruit patru fii și două fiice.

Considerat un prinț devotat intereselor Porții Otomane, Dimitrie Cantemir a fost numit domnitor al Moldovei la 23 noiembrie 1710, în condițiile în care Poarta Otomană declarase război Rusiei la 20 noiembrie și îl întemnițase pe ambasadorul Piotr Andreievici Tolstoi și tot personalul ambasadei ruse în fortăreața celor Șapte Turnuri. Spre deosebire de alți domnitori din secolele trecute care obținuseră cu bani grei domnia, Dimitrie Cantemir a fost printre puținii care a primit de la otomani o sumă mare de bani care să-l ajute în organizarea domniei. A ajuns la Iași la 10 decembrie același an,

având ca misiune să asigure stabilitatea Moldovei și să dovedească trădătoarele legături presupuse dintre domnitorul Țării Românești, Constantin Brâncoveanu, și țarul Rusiei, Petru I cel Mare (1682 – 1725).

De mai multă vreme însă tânărul domnitor care cunoștea versatilitatea otomanilor, devenise el însuși un devotat al țarului rus, care a declarat și el război Porții la 11/23 februarie 1711, **lansând și o proclamație, redactată în limba latină, către marile puteri europene, în care preciza scopurile războiului dus împotriva otomanilor.** Dimitrie Cantemir era convins de ideea că Imperiul Otoman se află în pragul prăbușirii și că numai prin protecția țarului se poate obține emanciparea Moldovei de sub dominația otomană și mult visata consolidare a domniei în fața intrigilor boierești. Convingerea sa era justificată prin faptul că Imperiul Rus nu avea graniță comună cu Moldova la vremea respectivă, și, în consecință, nu putea exercita dominația abuzivă și ruinătoare a otomanilor. Rusia va ajunge cu frontiera pe fluviul Nistru abia opt decenii mai târziu, în urma tratatului de pace de la Iași, din 9 ianuarie 1792.

În felul acesta s-a ajuns la încheierea tratatului secret dintre domnitorul Moldovei și țarul Rusiei, la Luțk, la 2/13 aprilie 1711. Prin formularea articolului XI din tratat se confirmă pentru eternitate faptul că la momentul acela frontiera Moldovei era pe fluviul Nistru și că Moldova era o țară unitară de la Carpați până la Nistru; hotarele principatului, după drepturile sale antice, sunt acelea ce se

descriu cu fluviul Nistru, Cameneț, Bender, cu tot Bugeacul, Dunărea, cu Muntenia, cu marele ducat al Transilvaniei și cu Polonia. Mai mult, tratatul prevedea că Moldova urma să primească teritoriile cucerite de otomani și transformate în raiale în secolele trecute. Acestea erau Ismail, Chilia și Cetatea Albă, ocupate de otomani în urma expediției sultanale din 1484, și Tighina și Bugeacul, ocupate de otomani în urma campaniei sultanului Suleiman Magnificul din 1538, așadar toată zona de sud-est a Moldovei care îi asigura ieșirea la Marea Neagră. Nistrul urma să fie frontieră a Moldovei până la vărsarea sa în mare. Articolele III-V prevedeau că moștenitorii tronului rusesc nu au dreptul să pună domn în Moldova și nici pe pământul muntenesc. În Moldova, domnia trebuia să fie ereditară în familia Cantemir, care să fie stăpână pe tot venitul țării, să ceară ascultarea necondiționată a boierimii, punând capăt eternei rivalități dintre clanurile boierești. Articolul VI prevedea că: *„După vechiul obicei moldovenesc toată puterea să fie la domn”*. Țarul nu se putea amesteca în treburile interne ale Moldovei. Conform articolelor XII – XV, protecția rusă asupra Moldovei urma să fie menținută și după încheierea păcii, în sensul că țarul Petru nu va lăsa Moldova sub dominația Porții, iar articolele XVI și XVII conțineau jurămintele lui Petru cel Mare și Dimitrie Cantemir. *„Prea strălucitul domn și principe al Țării Moldovei Dimitrie Cantemir, ca un creștin drept credincios și luptător pentru Iisus Hristos, a chibzuit că este spre binele numelui lui Hristos, mântuitorul nostru, să trudească alături de noi și pentru eliberarea slăvitului popor moldovenesc aflător sub cârmuirea lui, care pătimește împreună cu alte popoare creștine sub jugul barbarilor; necruțând de asemenea viața și starea sa, ne-a dat de știre [...] dorind așadar să fie sub protecția măriei noastre țarul, cu țara și poporul Moldovei. De aceea [...] noi îl primim pe principe sub apărarea noastră prea milostivă și ne învoim cu articolele propuse de dânsul”*. Dintr-o scrisoare a țarului adresată generalului Șeremetiev, la 7 mai 1711, rezultă că întregul text al tratatului a fost redactat de Dimitrie Cantemir, iar Petru cel Mare a confirmat acest text ce i-a fost trimis de domnul Moldovei. Tratatul de la Luțk a fost semnat de Petru cel Mare și de ministrul său, contele Golovkin. Ulterior tratatul avea să fie publicat de Dimitrie Cantemir în spațiul german.

În condițiile în care țarul a decis să vină cu armata în Moldova, în mai 1711, Cantemir a trecut deschis de partea Rusiei. În acest sens, domnitorul a emis la 8 mai un *Manifest* care chema ambele țări românești precum și alte „popoare creștine” la luptă împotriva

otomanilor prezentând o justificare istorică a luptei pentru recâștigarea independenței: se arăta că Poarta Otomană a încălcat vechile „*capitulații*” (tratate) încheiate de bună voie de Moldova ca și de Țara Românească sporind enorm obligațiile economice, apoi Poarta se făcuse vinovată de răpirea unei părți a teritoriului țării, de dărâmarea celor mai importante cetăți, de jafurile sistematice ale tătarilor ș.a. Manifestul cerea locuitorilor *„să verse și ultima picătură a sângelui pentru sfânta biserică și credința creștină provoslavnică, pentru patrie și pentru recăpătarea drepturilor și a libertăților sale”*.

Se știe care a fost deznodământul războiului: armata otomană condusă de Baltagi Mehmet Pașa a încercuit oastea ruso-română la Stăniilești, pe malul drept al Prutului, iar la 11/23 iulie, când nu mai exista nicio posibilitate de ripostă, țarul a încheiat pacea (se spune că l-ar fi mituit pe Baltagi Pașa cu 150.000 ruble de aur) și a acceptat să le cedeze otomanilor zona cetății Azovului în schimbul posibilității de a se întoarce cu armata sa în Rusia. **Prevederile păcii au fost confirmate prin Tratatul de la Adrianopol din 13/24 iunie 1713. Trei ani mai târziu, respectiv în 1716, Poarta Otomană avea să instaureze, în Țările Române, regimul fanariot.**

Pentru Dimitrie Cantemir au început anii exilului în Rusia care vor dura până la moartea sa, la 21 august 1723. A devenit însă sfetnic de primrang al țarului care l-a înzestrat cu întinse moșii în provinciile Kursk, Seva și Moscova, fiind înconjurat acolo de oștenii moldoveni, țărani liberi și mazilii care l-au urmat în exil, printre care s-a numărat, până în 1713, și marele hatman Ion Neculce, viitorul faimos cronicar. Soția lui Dimitrie Cantemir a murit în 1713 în urma administrării greșite a unui tratament medical, iar cneazul Dimitrie s-a recăsătorit în 1717 cu mult mai tânăra prințesa Anastasia Ivanovna Trubețkaia.

În Rusia gloria lui Dimitrie Cantemir atinge apogeul prin consacrarea internațională conferită în 1714 de Academia din Berlin fostului domnitor pentru o operă care nu fusese încă scrisă, ci numai promisă: *Descriptio Moldaviae* (Descrierea Moldovei). Lucrarea a fost scrisă în latină, între anii 1714–1716. Este prima abordare interdisciplinară (geografie, demografie, etnografie, cartografie, psihologie colectivă) a Moldovei și a locuitorilor ei. Elementul decisiv al cărții este harta Moldovei, aceasta fiind prima hartă reală a țării, conținând detalii geografice, precum și informații administrative. Este încă o dovadă pentru eternitate că și acolo, în Rusia, nimeni nu contesta ideea că frontiera

de est a Moldovei este fluviul Nistru. A fost tradusă pentru întâia oară în limba germană de J. Redslob, abia în anii 1769-1770 (cu titlul *Beschreibung der Moldau*) și publicată de către Anton Friedrich Büsching. În românește a văzut lumina tiparului în anul 1825, sub titlul „*Scrisoarea Moldovei*”, mai întâi la Mănăstirea Neamț, într-o vreme când frontiera cu Rusia pe Nistru devenise o amintire; ediția a II-a, a apărut la Iași, în 1851, sub titlul *Descrierea Moldaviei*. Manuscrisul original al lucrării *Descriptio Moldaviae* se află la *Bibliothèque Nationale* din Paris. Prima ediție critică a operei a fost realizată de regretatul filolog Dan Slușanschi, în 2005.

La același nivel se situează *Istoria creșterii și descresșterii Imperiului Otoman*, lucrare scrisă în limba latină tot în acei anii 1714 – 1716. Prin talentul autorului de a reconstitui, lucrarea rămâne istoria unei mari împărății prezentată în evoluția ei de-a lungul a patru veacuri. Deosebit de valoroase sunt considerate așa-numitele note „notationes”, adnotări sau comentarii pe care autorul le face cu prilejul descrierii multor aspecte și personalități din Imperiul Otoman implicate în evenimentele istorice și a căror importanță de izvor a fost de multe ori subliniată. În aceleași „adnotări”, autorul inserează numeroase informații ce țin de istoria Moldovei, de procesul de subjugare a acesteia și de luptele antiotomane duse de țările române. *Istoria otomană*, prin edițiile engleze (1734 – 1735, 1756), franceză (1743) și germană (1745), a cunoscut o largă circulație în mediul politic și științific al întregii Europe, fiind apreciată drept cel mai bun tratat de istorie a turcilor până la sfârșitul secolului al VIII-lea. A fost tradusă în românește în anii 1876 – 1878 de Iosif Hodoș, în epoca în care se confirma teoria decăderii Imperiului Otoman formulată cu mai bine de 170 de ani în urmă de autorul ei.

Dimitrie Cantemir se încadrează în linia înaintașilor iluștri ai gândirii românești din veacul al XVII-lea: Grigore Ureche, Miron Costin, Constantin Cantacuzino și desigur a sfetnicului său, Ioan Neculce. La fel ca ei, domnitorul savant a demonstrat cu rigoare și claritate **unitatea de neam și de limbă a poporului român, silit de vitregiile**

vremurilor să trăiască în trei state diferite. Titlul ultimei lucrări a marelui învățat scrisă în Rusia între anii 1719 – 1722, intitulată *Hronicul vechimii romano-moldo-vlahilor* reprezintă în sine un întreg program politic, desigur unul mai îndepărtat, care trebuia să ducă în final la independența poporului român. Autorul argumentează latinitatea și continuitatea poporului român din cele trei țări românești: „*Aceștia dară mai sus pomeniți și în toată lumea cu nume nemuritoriu vestiți romani... sunt moșii și strămoșii noștri a moldovenilor, a muntenilor, ardelenilor și a tuturor unde se*

află a românilor, precum și singur numele cel de moșie ne arată (români chemându-ne) și limba cea părințiască (care din româniască sau latinească iaste) nebiruit martur ni este...

De aicea dară și dintr-aceștia romani s-au început neamul nostru al românilor. Și Traian, marele împărat, iaste săditoriul și răsăditoriul nostru...

Precum au început romanii, din descălecătura lor, de la Traian împărat prin toată Dachia așa au și ținut. și măcar că pre vremile năpăzilor văr-vărești (năvălirilor barbare)... mult s-au clătinat și s-au strănciunat; însă de pe hotarale Dachii de tot afară n-au ieșit, ce numai de la câmp spre munți... se trăgea. Iară după ce trecea fortuna acelor prăzi văr-vărești, iarăși la locurile sale ieșea și cu toții subt o stăpânire fiind, toate locurile și cetățile unde acum Ardialul, Moldova și Muntenia iaste, ținea. Lucrarea a fost scrisă de autor mai întâi în latină – text păstrat fragmentar – și apoi tradusă de autor integral în limba română. Se spune că autorul a revizuit varianta românească de patru ori. Într-adevăr dacă comparăm *Hronicul...* cu *Descrierea Moldovei* în privința temelor principale și a continuității românești se pot constata progresele în cunoștințe și în concepție, după cum comparat cu *Istoria Imperiului Otoman* se poate vedea, după expresia istoricului Mihai Berza, modul nou de a apela la izvoare și pasul înainte săvârșit în tratarea lor.

La 1730 o copie a *Hronicului* a fost obținută la Viena de la un negustor de către Inochentie Micu-Clain, marele episcop român greco-catolic al Făgărașului, luptător pentru drepturile românilor din

Transilvania. Acesta a lăsat-o moștenire bibliotecii din Blaj unde lucrarea a jucat un rol esențial în formarea reprezentanților Școlii Ardelene, a lui Samuil Micu, nepotul episcopului, a lui Gheorghe Șincai și Petru Maior. Avea să vadă lumina tiparului la Iași în anii 1835 – 1836. Prin lucrările sale Cantemir a fost așadar mentorul celor care au clădit edificiul cultural și politic al României moderne.

Cantemir a mai îmbogățit literatura istorică cu o lucrare de mici dimensiuni și marcată de subiectivitate, dedicată tatălui său: *Vita Constantini Cantemyrii, cognomento senis, Moldaviae Principis. Autore: Demetrio Cantemyrio*. Scrisă între anii 1716 – 1718, *Viața lui Constantin Cantemir* va apărea în limba română abia în anul 1924, grație traducerii lui Nicolae Iorga.

Gloria lui Dimitrie Cantemir nu s-a estompat cu trecerea veacurilor. La scurtă vreme după moartea sa, marele filosof al Secolului Luminilor, Voltaire, avea să scrie: „*Analele redactate la Constantinopol de răposatul prinț Dimitrie Cantemir ne învață că după 49 de zile de asediu împăratul Constantin a fost obligat să capituleze (la 29 mai 1453)... Aceste anale par a fi foarte adevărate în cele pe care le afirmă... Sunt de acord că Dimitrie Cantemir ne-a povestit multe fabule vechi, dar el nu s-a putut înșela niciodată asupra momentelor moderne pe care le-a văzut cu ochii săi...*”

Pentru istoria culturii românești Dimitrie Cantemir a rămas un luminos punct de referință. Alexandru D. Xenopol a scris: „*Cel întâi mare învățat moldovan din veacul al XVII-lea este principele Dimitrie Cantemir... Când vezi pe de o parte imensa lui erudiție în complicatele izvoare ale originii neamului românesc și pe de altă parte aceeași însușire documentată în cunoștința acelor ale istoriei turcești, atunci rămâi într-adevăr înmărunat înaintea bogăției nesfârșite a științei acestui bărbat, unul din luceferii Europei de la sfârșitul veacului al XVII-lea și începutul celui de-al XVIII-lea.*”

La fel marele istoric Nicolae Iorga a scris în *Istoria literaturii românești* că opera lui Dimitrie Cantemir: „*a fost... largă, variată, plină de o dorință imensă de a ști mai mult, a unui om care a iubit știința mai mult decât cea domnie pe care de două ori soarta i-a dat-o, pentru a i-o răpi brusc și crud, a unui suflet care putea fi mândru de atâtea cunoștințe și de atâtea muncă, dar care nu o dată se smerește, în greutatea*

urmăririi adevărului, a unui puternic al lumii, prețuit și cerut în multe părți, dar care a rămas în locuri atât de depărtate un om al țării sale”.

Iar stilul literar al primului nostru savant a fost admirabil caracterizat de George Călinescu în *Istoria literaturii române* din 1941: „*Măiestria caligrafică a lui Cantemir cunoaște toate mașinăriile retorice și le folosește cu exuberanța unui clasic francez; dar îi place să spună și istorii, anecdote, are limbușia lui Creangă în debitarea zicătorilor populare; numeroasele elegii din cursul operei (Inorogului) în aceeași cadență populară și cu nespuse de inteligentă trăire cultă a metaforei țărănești premerge pe Eminescu... Cantemir are talent, evident în muzica frazei, în ideea de a percepe concret figurile simbolice ale constelațiilor. Cronicarii au farmec lingvistic și dar de povestire, Cantemir e scriitor, creator, aducând idei și combinații... Dimitrie Cantemir este Lorenzo de Medici al nostru.*”

Și o părere din vremea noastră din partea istoricului britanic Arnold Toynbee (1889 – 1975): „*Dimitrie Cantemir citea și scria în mod curent în latină, italiană și franceză, pe lângă limba sa maternă româna, cunoștea greaca veche și modernă, slavona veche care constituia moștenirea sa culturală de creștin ortodox, de asemenea turca, persana și araba, ce-i fuseseră necesare ca funcționar de stat otoman; Istoria Imperiului Otoman scrisă de el în latină, apoi publicată în franceză și engleză, a fost poate cea dintâi lucrare de acest fel scrisă într-un stil occidental.*”

Dimitrie Cantemir rămâne peste veacuri una dintre personalitățile de referință ale culturii românești din toate timpurile, alături de Mihai Eminescu și Nicolae Iorga – **un om pentru eternitate.**

Bibliografie:

1. Ștefan Gorovei, *Cantemireștii – Eseu genealogic*, în volumul *Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe român și cărturar european*, Editura Trinitas, Iași, 2003.
2. Ștefan Lemny, *Cantemireștii: aventura europeană a unei familii princiare din secolul al XVIII-lea*, prefață de Emmanuel Le Roy Ladurie, traducere de Magda Jeanrenaud, Editura Polirom, Iași, 2013.
3. Petre P. Panaitescu, *Dimitrie Cantemir, viața și opera*, Editura Academiei, București, 1958.
4. Ecaterina Țarălungă, *Dimitrie Cantemir*, Editura Minerva, București, 1989.

CIPRIAN PORUMBESCU – TALENTAT COMPOZITOR ȘI INIMOS PATRIOT

Colonel AUREL GHEORGHITĂ
Inspector General al Inspectoratului General al Muzicilor Militare

Ciprian Porumbescu se naște la 14 octombrie 1853, la Șipotele Sucevei, într-o casă modestă de țară, ca fiu al Emiliei și al preotului Iraclie Golembiovski.

Dotat cu o precoce sensibilitate muzicală, Ciprian Porumbescu începe în anul 1859 studiul muzicii cu compozitorul Carol Miculi, discipol al lui Frederic Chopin și dirijor al Conservatorului din Lemberg, apoi vioara, la Ilișești, cu Simon Maier.

Pentru talentul deosebit, Ciprian Porumbescu a primit de la un lăutar bătrân o vioară Amati, datând din anul 1626, pe care o va purta peste tot și o va denumi „mireasa mea”.

Tânărul talentat Ciprian Porumbescu ia lecții regulate de pian, orgă și vioară la Gimnaziul din Suceava, și în particular cu Anton Valentin și C. Schlötzer (vioară).

Plin de entuziasm patriotic, cum a fost în toată scurta lui viață, în august 1871 a participat la pregătirea serbării de la Mănăstirea Putna, în amintirea lui Ștefan cel Mare. Cu acest prilej, i-a cunoscut pe Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Mihail Kogălniceanu, precum și pe alți studenți români de la București, Budapesta, Viena și Paris. După ce s-a încheiat partea oficială a serbării, pe pajiștea din apropierea mănăstirii, marele Kir Grigore Vindireu, acel Barbu Lăutaru al Bucovinei, a încins o horă cu taraful său. Cu ochii înlăcrimați, ascultându-și chemarea inimii și a sufletului, tânărul Ciprian Porumbescu s-a repezit la Vindireu, i-a smuls vioara, continuând cântecul, cu patos. Ce fericire i s-a citit pe chip atunci când i-a mărturisit părintelui său: „*Tată, am cântat Daciei întregi!*”

În anul 1873, se înscrie la Seminarul Teologic din Cernăuți, unde organizează și conduce concerte corale și instrumentale cu compoziții muzicale proprii.

În anul 1875, studenții români din Bucovina au înființat la Cernăuți „**Societatea Arboroasa**”, după

numele vechi al Bucovinei. Imnul acesteia este compus de Ciprian Porumbescu, ales președinte, în ultimul an de seminar, devenind sufletul acestei Societăți. A creat primul ansamblu coral, apoi un cvartet vocal, cu care susținea numeroase concerte. Tot în acea perioadă, inspirat de spiritul patriotic, compune lucrări valoroase, ca „*Tabăra Română*”

și „*Altarul Mănăstirii Putna*” și multe altele.

Pe când era la Cernăuți, a cunoscut-o pe Berta Gorgon, fata pastorului evanghelic din Ilișești, de care s-a îndrăgostit. Cum familiile lor erau de confesiuni diferite, nu li s-a permis căsătoria. Ca să-i despartă, tatăl Bertei și-a trimis fiica în străinătate. Iubirea lor neîmplinită i-a însoțit însă, neconținut, pe amândoi.

În octombrie 1877, după o telegramă trimisă la Iași cu ocazia manifestărilor patriotice organizate acolo în memoria domnitorului Grigore Ghica, autoritățile austro-ungare decid să ia atitudine împotriva acestor manifestări patriotice, iar membrii Arboroasei sunt arestați sub acuzația de înaltă trădare și li se încenează un proces. Când a fost arestat Ciprian era la Stupca, în casa copilariei, cânta la vioară.

Pentru tânărul Ciprian Porumbescu cele aproape trei luni de închisoare aveau să-i fie fatale... Cuprins de friguri, scuipând sânge, îi scria tatălui său: „*Sunt bine, tata. Șed în celulă și cânt Gaudeamus igitur. Numai păcat că cei ce mă asculta nu știu latinește*”. Rămâne însă, din închisoarea unde a stat cu deținuții de drept comun, frumusețea unui episod cu seninătăți aproape biblice. Unul dintre colegii de celulă, ascultându-l cântând o doină, a izbucnit în plâns...

„*Gaudeamus igitur*” este tipărit în 1880, de către Ciprian Porumbescu, în broșura de buzunar intitulată „**Colecțiune de cântece sociale pentru studenții români**”, („*Cântecul gintei latine*”, „*Cântecul tricolorului*”, „*Imnul unirii – Pe-al nostru steag*”), prima lucrare de acest gen din literatura noastră.

Se întoarce la Universitate la Cernăuți și apoi, cu mare greutate, pleacă să-și împlinească visul și să-și continue studiile la Viena, la „Konservatorium für Musik und darstellende Kunst”, unde dirijează Corul Societății Studențești „România Jună”. De la Viena se întoarce la Brașov, ca profesor de muzică la Gimnaziul mare românesc și se angajează și ca dirijor la Biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului.

La 11 martie 1882, a avut loc premiera primei operete românești „Crai nou”, în sala festivă a Gimnaziului Românesc din Brașov (astăzi Colegiul Național „Andrei Șaguna”), piesă în două acte, pe textul poeziei poetului Vasile Alecsandri, care se bucură de un succes neașteptat. De asemenea, a compus muzica pentru celebrul cântec patriotic „Pe-al nostru steag e scris Unire”, muzică ce este folosită astăzi și în imnul național al Albaniei, „Himni Flamurit”.

Aflat în Italia la Nervi, în 1882, ignorând sfatul medicilor, Ciprian cere să i se trimită vioara cu care va cânta Mării Mediterane. Iată ce scrie Ciprian despre acest ultim moment violonistic al scurtei sale vieți: „când mi-au adus vioara, eu, fără să o mai despachetez, am luat-o subsuoară și am grăbit cu ea la mare... Scoțând vioara din scrinaș și cercându-i strunele, am gândit oare ce să cânt? ... Ah! Știu ce să cânt! Voi cânta acestei Mării Mediterane, ce e mai drag și scump românului, ca Marea să ducă acel cântec oceanului și oceanul să spuie lumii, care cântec e mai scump și mai drag neamului meu... Am cântat, pare-mi-se ca niciodată până atunci, așa de lung și cu așa de adâncă simțire, *doina*...”

Mult prea devreme, la doar 29 de ani, bolnav de tuberculoză, Ciprian Porumbescu se stinge din viață în 6 iulie 1883, sub ochii tatălui și ai surorii sale, căreia i-a șoptit ultimele sale cuvinte

„Să nu lăsați muzica mea să moară!”. La Stupca i-a rămas mormântul și pe cruce ultimele rânduri din „Cântecul tricolorului”, ca răspuns la una din ultimele lui dorințe: „Iar când, fraților, m-oi duce/ De la voi și-o fi să mor,/ Pe mormânt atunci să-mi puneți/ Mândrul nostru tricolor”. Stupca a dispărut odată cu el... în locul ei s-a născut un sat care-i poartă numele: **Ciprian Porumbescu**.

„Balada”, compusă în 1881, va rămâne una dintre cele mai strălucitoare nestemate ale creației românești. Această piesă nemuritoare de un tragism sfâșietor și de o melodicitate nu numai măiastră, dar și de neuitat, avea să devină un fel de imn al națiunii române. *Balada* avea să se întipărească în inimile oamenilor de pretutindeni.

Larga popularitate de care se bucură numele autorului a celor 200 de creații muzicale ne apare explicabilă în primul rând prin conținutul bogat și calitățile melodice deosebite ce-i caracterizează aproape toate lucrările. Ciprian Porumbescu trăiește și emoționează auditoriul și azi, cu aceeași forță ca în trecut, fiindcă melodia rămâne totdeauna pe primul plan al compozițiilor sale. Seva sănătoasă a folclorului românesc se simte din plin.

Prin conținutul patriotic înaintat, unele lucrări ale sale au devenit veritabile cântece revoluționare, care au cucerit pe rând generațiile tinere luptătoare pentru cauza poporului, fapt care atestă legătura indisolubilă cu poporul a lui Ciprian Porumbescu, care și-a pus întregul talent și capacitatea creatoare în slujba aspirațiilor maselor populare, făcându-se ecoul suferințelor și năzuințelor de veacuri ale acestora.

La împlinirea a 170 de ani de la naștere și a 140 de ani de la moarte aducem omagiul nostru muzicianului și compozitorului Ciprian Porumbescu.

Semnal • Semnal • Semnal

Cărți...

PERSONALITĂȚILE CERCULUI MILITAR NAȚIONAL – Dicționar biografic –

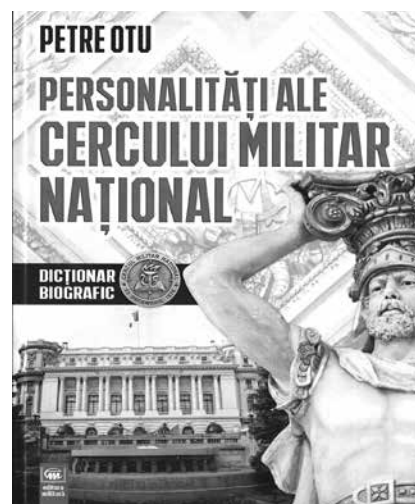
În acest an, Palatul Cercului Militar Național, reper arhitectonic monumental, situat în inima Bucureștiului, capitala României, a împlinit **100 de ani** de la inaugurare. Cu această ocazie, reputatul istoric militar colonel (r) prof. univ. dr. PETRE OTU și-a lansat în cadrul manifestărilor prilejuite de această sărbătoare, cartea cu titlul de mai sus, care aduce în prim-plan patronii, fondatorii, arhitecții, președinții Comitetului de administrație, șefii, comandanții și directorii care au păstorit Cercul Militar Național vreme de 147 de ani. O asemenea lucrare prin conținutul său este un adevărat **ONOR** pentru toți cei care prin vremi au făcut posibilă stabilitatea instituției, respectiv a Cercului Militar Național care de un veac își desfășoară activitatea în acest Palat, ocupându-se cu multă grijă și de întreținerea și înfrumusețarea acestuia. Ideea unui local reprezentativ pentru Cercul Militar al Ofițerilor din garnizoana București a apărut la sfârșitul deceniului al noulea al sec. XIX. Acesta a fost proiectat în 1899 de arhitectul român Dimitrie Maimarolu, construit în perioada 1911 – 1923 și inaugurat la **4 februarie 1923**.

Autorul cărții și-a stabilit o anumită structură de prezentare a personalităților pe care le-a adus în prim-plan, proiectându-le pe fondul evoluției generale ale Societății și Armatei Române.

În cele ce urmează, ne vom referi nominal la personalitățile aduse în paginile cărții în ordinea care a făcut-o autorul astfel: **Patroni** –

Carol I, Ferdinand I, Carol al II-lea, Mihai I; Arhitecți – Dimitrie Maimarolu, Ernest Albert Leonce Alexandre Doneaud.

Președinți ai Comitetului de administrație, Șefi, Comandanți, Directori: General Alexandru Cernat (1882-1883); Colonel Alexandru Budișteanu (1885-1886); General Alexandru Carcalețeanu (1888-1889); Colonel Alexandru Tell (1890-1894); General Ioan Borănescu (1894-1897); Colonel Gheorghe Mareș (1897-1902); Colonel Constantin Boerescu (1902-1903); Colonel Nicolae C. Constantinescu (1903-1905); Colonel George (Gheorghe) Georgescu (1905-1907); General Alexandru Angelescu (1907-1908); General Dimitrie Văleanu (1908-1909); Colonel Teodor Râmniceanu (4 mai 1909 – 31 martie 1911); Colonel Scarlat Panaitescu (septembrie 1908-aprilie 1909 – interimar; 31 martie-31 decembrie 1911); General Dumitru Iliescu (1 ianuarie 1912-15 august 1916); General Constantin Iancovescu (1916); General Ion Istrati (1919-1921); General Ilie Mihăescu (ianuarie – iunie 1921); General Victor Zottu (1921-1927); General Grigore N. Constandache (1928-1929; 1933-1934); General Anastase Păltineanu (1929-1930); General Nicolae Popescu (1930-1931); General Ioan Bădescu (1931-1932); General Ioan St. Negoescu (septembrie-noiembrie 1931; 1934-1937); General Gheorghe Mihail (aprilie 1937-februarie 1939); General David Popescu (februarie-mai 1939); General Constantin Sănătescu (mai-septembrie 1939); General Alexandru Orășanu (noiembrie 1939-februarie 1940); General

Barbu Em. Alinescu (februarie 1940-1942); Colonel Ioan Eremia (1949-1950); Colonel Corneliu Mănescu (1950-1952); Colonel Eugen Bantea (aprilie 1952-septembrie 1953); General Ion Aurel (1953-1959 – maior, locotenent-colonel; 1978-1980 – general-maior); Colonel Gheorghe Drăgănescu (1959-1966; 1980-1987); Comandor Matei Maci (1966-1978); Colonel Marin Mirea (1987-1988); Colonel Ancu Alexandru Stanciu (1988-1989); Colonel Valentin Prescornițoiu (1989-1990); Colonel George Ionescu (1990-1992); Colonel Petru Acea (1992-2000); Colonel Anton Iancu (2000-2005); Colonel Marian Ghica (2005-2008); Colonel Cristian-Leonard Dorca (2008-).

Toți cei la care am făcut referire aduc cu ei și aspecte inedite de istorie a țării și armatei sale din perioadele de apartenență a fiecăruia.

Întâmpinarea și **prefața** cărții au fost semnate de general-locotenent dr. Cătălin Zisu, respectiv colonel dr. Cristian Leonard Dorca. Cercul Militar Național a primit Ordinul Meritul Cultural în grad de Comandor, Medalia Comemorativă „Centenarul Războiului pentru Întregirea Națională” și Emblema de Onoare a Armatei Române.

Lucrarea a apărut la Editura Militară în 2022. Felicitări!

REZERVIȘTII MILITARI ÎN CRONICA IAȘILOR MONOGRAFIA FILIALEI JUDEȚENE IAȘI „HENRI COANDĂ” A ANCMRR

Dacă prima ediție a monografiei Filialei Județene Iași „Henri Coandă” a ANCMRR „Cronică în marș” se referă la perioada 1990-2010, cea de-a doua continuă de la 2011 până în 2022.

În rândurile de față ne referim la cea din urmă.

O lucrare amplă, coordonată de col. (r) Gheorghe Panu, președintele Filialei, care a știut să unească eforturile tuturor celor care au contribuit la zidirea ei.

Aceasta debutează cu o adevărată incursiune în istoria Iașilor – trecut, prezent și viitor, istoric din care nu lipsește partea militară prin existența Brigăzii 15 Mecanizate „Podul Înalt”, cea care moștenește tradițiile R 15 Războieni, cu o existență neîntreruptă de 145 de ani în această urbe, precum și Filiala Județeană Iași „Henri Coandă” a ANCMRR care prin profilul său și prin activitățile pe care le-a desfășurat și le desfășoară și-a pus din plin amprenta pe clădirea noii istorii a Iașului, paralel cu activitățile specifice unei structuri asociative, respectiv organizatorice, sociale, culturale și de altă natură oglindite pas cu pas

în paginile celui de-al II-lea volum al monografiei.

Un loc aparte în viața Filialei Județene Iași „Henri Coandă” a ANCMRR îl ocupă relațiile acesteia cu Liga Veteranilor Rezerviști din Armata Națională a Republicii Moldova prin președinții săi gl. bg. (r) Petrică Nicolae și, respectiv, col. (r) Gergan Alexandru.

Ambele structuri au pus în primul rând accentul pe cunoașterea istoriei comune a celor două state și nu numai. Un loc binemeritat în cuprinsul monografiei revine publicației „Rezervistul”, o adevărată cronică a activității Filialei Județene Iași „Henri Coandă” a ANCMRR al cărei redactor-șef este inimosul ziarist și scriitor col. (r) Grigore Radoslavescu, președintele Filialei UZPR Iași. Cel din urmă are o contribuție de seamă și în alcătuirea monografiei de față. În afară de cei amintiți, au contribuit în mod deosebit la realizarea monografiei, următorii: prof. univ. dr. Ion Agrigoroaiei, prof. univ. dr. Ion Vicovan, acad. prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române,

Dan Teodorescu, președintele Ligii Scriitorilor Români, Filiala N-E Iași, gl. bg. Constantin Spînu, col. (r) prof. univ. dr. Petre Otu, col. (r) Ștefan Leică, prof. dr. Nicolae Ionescu, prof. univ. Vicu Merlan, Petronela Cotea Mihai, dr. Daniela Găfu, UZPR Filiala Iași, col. dr. Florin Șperlea, col. (r) Vasile Radu, col. (r) Constantin Chirilă, col. (r) Vasile Tiron, col. (r) Marian Stănoiu, col. (r) Alexandru Gorgan, col. (r) Dumitru Zaharia, col. (r) Teofil-Emil Bălțeanu, col. (r) Augustin Andreescu, col. (r) dr. Dan Prisăcaru, col. (r) Iurie Neghină Cabuz etc. Monografia cuprinde 12 albume foto nominalizate pentru fiecare an avut în vedere. Lucrarea a apărut în editura Adicenter, Iași, 2023.

Felicitări!

COMOARA INIMII MELE

Este a 11-a carte pe care-și pune semnătura colonel (r) Ion Gh. Toma, în prezent veteranul Presei militare, care aduce în prim-plan întâmplări trăite la diferite intensități, în drumul său prin viață și nu mai puțin în cel de ziarist. Cele 44 de povestiri întinse pe 352 de pagini, ale căror personaje sunt înfățișate în varii ipostaze, fiecare cu o încărcătură

emoțională pe măsură, reprezintă nestemate literare migălite cu deosebită grijă. Cartea în întregul ei se vrea o selecție de autor, fiecare dintre poveștile la care ne-am referit fiind parcă mai frumoasă decât alta. În fruntea poveștilor înmănunchate în această carte, care se vrea un fel de prefață, autorul pune „*Comoara inimii mele*”, un briliant fără de care

drumul în viață ar fi fost anevoios. De fapt este o lumină aruncată în propriul cuibușor familial, unde soția sa, doamna Angela i-a fost far călăuzitor și unde a primit mereu și mereu **dragoste**. De fapt, când aduci în prim-plan un astfel de subiect, încerci parcă să te răsfeți printre zâne și feți-frumoși care la o anumită vârstă capătă alte conotații. Nu întâmplător, parte dintre poveștile pe care autorul le aduce în prim-plan sunt povești de viață brăzdate de sentimente puternice, care toate la un loc și fiecare în parte, reprezintă crâmpene inundate de frumusețe

și bun gust, șlefuite în timp și care devin tot mai captivante, îndemnând la lectură.

Cartea este completată de un mini album al familiei autorului, o oglindă retrovizoare cu ajutorul căreia nu faci decât să arunci permanent privirea pe drumul care rămâne în urmă și se tot depărtează.

Prefața cărții este semnată de poetul militar Liviu Vișan, președintele Societății Scriitorilor Militari și a văzut lumina tiparului la Editura Moroșan, București, la sfârșitul anului 2022.

Felicitări!

GENERALUL TOMA DUMITRESCU (1877-1936) – Personalitatea, cariera militară și activitatea diplomatică

Ceea ce și-a propus autorul lucrării de față, prof.dr. Cornel C. Mărculescu este de a consacra o monografie unui militar de excepție, pe nedrept ignorat sau uitat, generalul **Toma Dumitrescu**, care a făcut cinste nu numai uniformei militare, ci și poporului din rândul căruia provenea și, mai ales, comunității locale natale, satul Racovița, astăzi comuna Bucșani, județul Dâmbovița.

O astfel de lucrare a fost posibilă în urma unor investigații profunde în arhivele naționale, militare și diplomatice, precum și consultarea unei vaste bibliografii, inclusiv periodice de specialitate din perioada respectivă. Rezultatul îl reprezintă o lucrare bine încheată, structurată cronologic pe patru capitole tematice, bine echilibrate, care urmăresc ascensiunea profesională a lui Toma Dumitrescu și urcarea treptelor ierarhiei militare până la gradul, pe deplin meritat, de general de divizie.

Generalul Toma Dumitrescu s-a născut la 10 mai 1877, în comuna Hăbeni, sat Racovița, județul Dâmbovița, plasa Dealu, ca fiu al preotului Dumitru Popescu și al soției sale, Ana. După absolvirea a șapte clase de liceu, în perioada 1 octombrie 1896 – 1 iulie 1898, a urmat cursurile Școlii de Ofițeri de Infanterie, iar în anul 1903,

Toma Dumitrescu a fost admis la Școala Superioară de Război, cea mai înaltă instituție de învățământ militar, pe care a absolvit-o cu succes în anul 1905.

Timp de un an și jumătate (1 aprilie 1908-1 octombrie 1909), a fost profesor de geografie militară și inspector de studii la Școala Militară de Ofițeri de Infanterie, iar la data de 1 aprilie 1914, în baza Înaltului Decret 1148/1914, Toma Dumitrescu a fost avansat maior și, în același moment a fost numit atașat militar la Legația Română din Belgrad (1914-1916). De la decretarea mobilizării armatei române în noaptea de 14-15 august 1916, maiorul Toma Dumitrescu a îndeplinit funcția de șef de cabinet al Șefului de Stat Major al Marelui Cartier General, condus pe durata întregii campanii din anul 1916 de către generalul Dumitru Iliescu.

Funcțiile îndeplinite cu rezultate foarte bune pe toată durata războiului și înalta pregătire a acestuia au condus la însărcinarea sa ca delegat al țării la Conferința de pace de la Paris-Versailles (1919-1920).

În anul 1921 colonelul Toma Dumitrescu a fost însărcinat de guvernul român cu o înaltă misiune diplomatică, fiind numit șef al misiunii române în comisiunea interaliată pentru delimitarea frontierei dintre România

și Ungaria. Experiența sa în domeniul diplomatic îi va aduce noi însărcinări pe această linie – delegat la Conferința Internațională de la Geneva pentru Dezarmare și comerțul armelor (10 aprilie – 19 mai 1922) și de la Lausanne (20 noiembrie 1922 – 24 iulie 1923), misiuni de care s-a achitat cu pricepere și tact deosebit, aducând importante și reale servicii, atât țării cât și Armatei Române. În baza Înaltului Decret nr. 97 din 11 ianuarie 1926, generalul Toma Dumitrescu a fost numit la 15 ianuarie 1926, director (comandant) al Școlii Superioare de Război, demnitate ce o va deține până la 5 iunie 1927.

La 1 iulie 1931, generalului Toma Dumitrescu i s-a acordat

comanda Corpului 1 Armată, Secția a II-a, în Biroul Informații, iar în perioada 1 noiembrie 1932 – 31 octombrie 1935, activitatea generalului Toma Dumitrescu a fost împărțită între Conferința de Dezarmare de la Geneva, organizată sub egida Societății Națiunilor (2 februarie – 11 iunie 1934), făcând parte din delegația română condusă de Nicolae Titulescu, între ședințele Consiliului Superior al Armatei și între comanda Corpului 4 Armată, unde, în puținul timp disponibil a urmărit îndeaproape activitatea unităților din subordine.

Pe parcursul carierei, activitatea generalului dâmbovițean Toma Dumitrescu canalizată pe mai multe fronturi – comandant, ofițer de stat major, diplomat,

profesor și teoretician militar – a fost recompensată și încununată cu numeroase ordine și medalii românești și străine, mărturie a înaltei sale personalități militare, recunoscute atât pe plan național cât și internațional, dintre care menționăm: *Medalia Jubiliară Carol I*; *Medalia „Avântul Țării”*; *Medalia „Crucea Comemorativă”* cu barete; *Medalia „Victoria”*; *Ordinul „Steaua României”*, cu spade și grad de ofițer cu panglică de Vânător de Munte; *Ordinul „Coroana României”*, în grad de comandor de pace; *Ordinul „Steaua României”*, în grad de comandor de pace; *„Legiunea de onoare”* în grad de ofițer (Franta); *„Legiunea de onoare”* în grad de comandor (Franta); *Ordinul „L’Etoile Noir”* în grad de comandor (Franta);

„Ordinul Imperiului Britanic” în grad de comandor (Anglia); *Ordinul „Coroana Italiei”*, în grad de comandor (Italia); *Ordinul „Sfântul Sava”* în grad de mare ofițer (Serbia); *Ordinul „Vulturul Alb”* cu spade în grad de comandor (Serbia); *Ordinul „Polonia Restituită”* în grad de comandor (Polonia); *Ordinul „Polonia Restituită”* în grad de mare ofițer (Polonia); *Ordinul „Meritul Militar Spaniol”* în grad de Mare Cruce (Spania); *Ordinul „Mântuitorului”* în grad de comandor (Grecia); *„Crucea de război”* (Cehoslovacia); *Medalia Solidaritatea clasa a II-a* (Republica Panama).

Lucrarea a apărut la Editura **Cetatea de scaun**, unde autorul acesteia desfășoară o neobosită activitate. (C.M.)

COMUNA SÂG, STRĂVECHE VATRĂ DE LOCUIRE ROMÂNEASCĂ

Studiu monografic 1257 – 2021

Comuna Sâg din județul Sălaj, situată istoric în afara „limesului român” în zona „dacilor liberi”, aflată la venerabila vârstă de 875 de ani, beneficiază de un studiu monografic complet adus în prim-plan de către generalul Viorel P. Hexan, fiu al satului Tusas, component a celei dintâi, de care este legat prin mii de fire, prin moșii și strămoșii săi.

Bănuim că o astfel de lucrare a mocrnit de mult în sufletul autorului ei, dovadă în acest sens fiind integralitatea acesteia și modul în care au fost explorate sursele la îndemână și în același timp cele descoperite pe parcurs, care toate la un loc i-au permis să scoată la sfârșitul zbaterilor și a neodihnei, de sub teascurile tiparului o asemenea bijuterie. Problematika monografiei este deosebit de amplă și în același timp judicios structurată.

Pentru ai pune în temă pe cititorii noștri, ne vom referi în continuare tocmai la cele 15 capitole ale căror denumire dezvăluie conținutul fiecăruia dintre ele, iar așezarea în pagină urmează logica caracteristică monografiilor de acest gen, astfel: Cadrul natural; Descrierea geografică; Economia; Sistemul de așezări; Câteva aspecte ce privesc istoria

românilor; File din istoria comunei Sâg; Biserica și slujitorii ei; Școala și dascălii; Cultura populară. Etnografie și folclor; Aspecte demografice și etnice; Referințe economico-sociale și politice; Comuna Sâg și locuitorii ei astăzi; Monumente; Sportul și turismul; Peren și efemer; Tradițional, modern și cosmopolit; Lupta împotriva antiromânismului și ieșirea din bezna minciunii și manipulării.

Aruncând, fie și numai o privire pe problematica de mai sus, desfășurată pe 429 de pagini, avem imaginea travaliului autorului atât pentru realizarea unei documentări pe măsură și nu mai puțin de punerea în operă a acesteia, pentru ca în final să rezulte o lucrare de excepție care satisface pe deplin ceea ce și-a propus autorul „un omagiu adus tuturor celor care s-au jertfit pentru libertate și neatârnamare, celor care cu puterile lor au contribuit la realizarea unei României întregite. Totodată se adresează celor tineri pentru a nu uita unde le sunt rădăcinile și cât datorează strămoșilor, celor ce au luptat și muncit neobosit pentru a le asigura un viitor mai bun”.

A publicat această monografie Editura **Ecua** Transilvan din Cluj-Napoca. Felicitări autorului!

OASTEA DODULUI

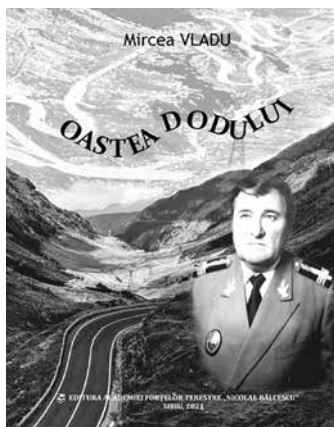
O lucrare omagială publicată la Editura Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, în 2021, cu o prefață semnată de dr. Alexiu Tatu, dedicată Epopeii Transfăgărășanului, geniștilor din Detașamentul de Geniu „Transfăgărășan Sud”, aflați sub comanda colonelului Ștefan Bediu și a celor din Detașamentul de Geniu „Transfăgărășan Nord”, comandați de colonelul Nicolae M. Mazilu, cărora li s-au alăturat și civili conduși de inginerul Dumitru Ducaru, dar și unor „ofițeri și subofițeri, pentru care slujirea interesului național a fost o onoare și o cinste”, și pe care „autorul cărții, pe atunci elev al Școlii Militare, i-a cunoscut personal... și în mod deosebit pe locotenent-colonelul Toader Dodu, de care s-a apropiat și ale cărui calități umane și de comandant le-a elogiat în paginile acestei cărți” (dr. Alexiu Tatu).

Volumul poartă girul generalului de brigadă, profesor universitar, doctor Ghiță Bârsan, în calitate de referent științific și este structurat pe nouă capitole. Astfel, după *Prefață* și *Introducere*, unde autorul dă detalii importante legate de Transfăgărășan și oamenii

care l-au construit, urmează lucrarea propriu-zisă: Cap. 1: *Mângâierea Mareșalului*; Cap. 2: *Foamea te condamnă la carceră*; Cap. 3: *De la electrician la elev de școală militară*; Cap. 4: *De la idee la fapte*; Cap. 5: *Vulpea și puii de găină*; Cap. 6: *Arogarea meritelor de către politrucii*; Cap. 7: *Fântâna Dodului*; Cap. 8: *Om și ofițer de elită*; Cap. 9: *Imagini care valorează mai mult decât o mie de cuvinte*, capitol ce se încheie cu un cuvânt ce poate ține loc de *Postfață*; *Bibliografie*.

Portretul biografic al colonelului Toader Dodu este bine definit de autor, cu ajutorul unor ofițeri, din elita armii geniu, „care l-au cunoscut pe acesta sub toate aspectele”; este vorba de coloneii în retragere Vasile Dabu, Vasile Voinicu, Ion Crețan ș.a.

Autorul încheie frumosul său demers editorial cu o serie de elogii adresate eroului/personajului lucrării și cu un grupaj de scurte referințe despre **Transfăgărășan** și obiectivele turistice de pe traseul său, pe care îl putem considera drept *Postfață*.

Geniștii sunt oameni dăruți, care prin natura profesiei și devotamentului față de aceasta, talentului, hărniciei, patriotismului și eroismului lor, să lase în urmă lucruri frumoase, profunde și trainice, asigurând astfel nemurirea pământeană a numelor cu care au fost înnobilați la naștere. Între aceștia s-a așezat cu cinste și distinsul ofițer genist **Toader Dodu**, acum plecat dintre noi, locul său fiind bine conturat în panteonul militar românesc.

Autorul a reușit să valorizeze și să eternizeze personalitatea celui ce a fost un ofițer genist de înaltă clasă, formator și șlefuitor de ofițeri pentru Armata României, inovator de tehnici genistice și constructor de obiective de importanță națională etc.

Distinsul general genist, profesor universitar, doctor în științe militare Mircea Vladu, este autorul cărții care se adaugă la cele 11 publicate mai înainte, precum și marii opere ce teaurizează valorile militare românești de acum și din totdeauna! (Eugen Petrescu)

STAȚIA ERO(R)ILOR Crochiuri Satirico-umoristice

Coleg și prieten cu poetul Nicolae Labiș, pe timpul când urma Liceul Teoretic de Băieți „Nicu Gane” din Fălticeni, colonel (r) Costache Nastasă, s-a gândit la un moment dat că ar putea și el să-și înscrie numele printre creatorii de literatură. Așa că după pensionare se apucă de scris. Până în prezent prin cele cinci cărți pe care și-a pus semnătura dar și prin colaborarea la o serie de publicații, a încercat mai toate genurile literare.

Lucrarea de față cuprinde 53 de schițe umoristice prin care autorul aduce în prim-plan momente pe care oamenii le pot crea fie involuntar, fie din prostie, fie din necunoaștere, fie din alte motive. Și dacă cineva le poate așterne în pagină, împlinesc

un anumit scop, acela de a crea o operă satirico-umoristică care să facă deliciul celorlalți.

Asta a făcut colonelul (r) Costache Nastasă care prin ironia fină și limbajul cu subînțeles pe care acesta îl cultivă cu dărnicie, a pus la dispoziția cititorului o lucrare umoristică care cu siguranță va fi deosebit de gustată de către aceștia.

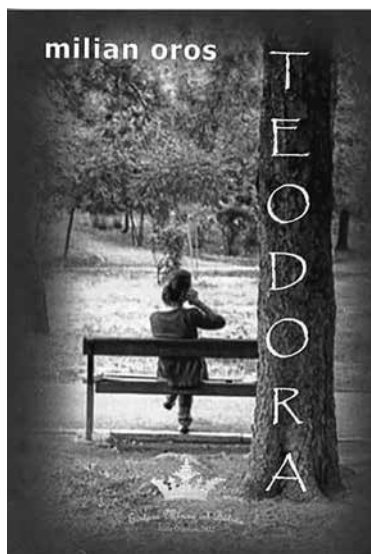
Cartea, prefațată de poetul Liviu Vișan, președintele Societății Scriitorilor Militari, a apărut în Editura Dynasty Print Art București 2023. Felicitări!

TEODORA Roman

Locotenent-colonel (r) Milian Oros, prin cele 12 romane și două cărți încărcate de povestiri, legende, poezii ș.a., ocupă un loc binemeritat în rândul scriitorilor români de azi. Noul roman pe care-l semnalăm în rândurile de față, propus cu dărnicie cititorilor, este așa cum mărturisește autorul său „...o *tulburătoare poveste de dragoste din zilele noastre ca o posibilă «poveste de început» a Umanității*“.

Personajul principal al cărții **Teodora**, surprinsă în cele mai diferite ipostaze și mai ales frământări, ne poartă într-o lume pe care scriitorul și-o imaginează, reușind și să facă saltul de la ficțiune la real, reconfigurând de așa natură întregul său demers încât cititorul ia cunoștință de o multitudine de situații asupra cărora trebuie să se oprească cu mare atenție pentru a percepe la justa valoare firul poveștii

în cadrul căreia, la un moment dat facem cunoștință cu **Ciprian**, care după ce o cunoaște pe Teodora ne poartă într-o lume uneori tulburătoare, în care nu lipsesc întrebările și mai ales momentele situaționale care se succed de așa natură, încât, pot fi înțelese, doar în spiritul unei anumite logici, pe care urmând-o cu siguranță ne va conduce de așa natură, ca, în final să înțelegem că avem de a face cu un roman de dragoste și care prin structurarea sa, pune în sincron lumea actuală cu cea ficțională, un demers prin care scriitorul reușește să aducă un elogiu continuității vieții nelipsită de dragoste indiferent din ce unghi o privim. Prefața

și postfața sunt realizate de către prof. **Manuela Pinte**, respectiv **Puiu Răducanu**. Milian Oros dă, în opinia noastră dovadă de o înaltă și multilaterală cultură care l-a ajutat foarte mult în zidirea acestei frumoase cărți apărute în Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești, 2022.

Felicitări!

...și Reviste

REZERVISTII POLIȚIEI PENITENCIARE

Nr. 1/noiembrie 2022 Număr special

Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere din Administrația Națională a Penitenciarelor (ACMRR-ANP) a lansat, la împlinirea a 20 de ani de sistem asociativ (2002 – 2022) prezenta revistă de informare, opinie și cultură.

Aceasta aduce în prim-plan aspecte privind apariția și dezvoltarea sistemului asociativ al c.m.r.r. din Poliția Penitenciară, Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile sistemului penitenciar. La început structura asociativă a acestora a purtat denumirea de **Asociația Foștilor Lucrători din Administrația Penitenciară**, fiind înregistrată la Judecătoria Sectorului 5 la 18.02.2002. Această structură a avut un parcurs în care a evoluat, dezvoltându-se permanent. O astfel de stare i-a dat putința ca după douăzeci de ani să-și schimbe

denumirea în **Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere din A.N.P.**, înregistrându-se cu acest nume la Judecătoria Sector 2 București la data de 20.06.2022. Membrii acestei structuri și-au propus să-și canalizeze efortul pentru a dezvolta în interiorul acesteia spiritul de înțelegere, prietenie și camaraderie precum și posibilitatea de a socializa, inclusiv cu membri ai altor asociații ale c.m.r.r. Revista a inclus în cuprinsul ei o serie de materiale de specialitate cu impact pentru membrii ACMRR-ANP, precum și din alte domenii, inclusiv din cel liric.

Și-au luat sarcina de a păstori această publicație: col. (r) ing. Valentin Lupu, directorul acesteia, consiliul științific al revistei din care fac parte: general de divizie (r) prof. univ. dr. Ioan Chiș, gl. bg. (r) Ionel Cel Mare, col. (r) Ion Chiriac, col. (r) Constantin Ioanițoaia, prof. Gabriel Chelaru, precum și colegiul de redacție constituit din col. (r) ing. Motățianu și col. (r) ing. Romeo Vasiliu.

Revista a fost tipărită la Editura Semne. Conducerea și Colegiul de redacție al revistei noastre urează, la început de drum, la cât mai multe numere! Felicitări!

CERCETAȘII BUZOIENI

Anul X nr.12, noiembrie 2022

Publicație anuală a **Asociației Cercetașilor Militari în Rezervă și în Retragere din Buzău**, revista „Cercetașii Buzoieni” a ajuns la nr.12. Acest număr este prefațat de mesajul șefului Direcției Informații Militare, domnul general-maior Gabriel Anghel, adresat cu prilejul Zilei Cercetașilor Militari – 12 noiembrie 2022, care aduce un elogiul acestora, subliniind rolul și locul lor ca element de bază al activității de informații militare la toate nivelurile.

Editorialul semnat de colonel (r) dr. Mircea Tănase și intitulat „**Despre restructurare numai de bine**” se vrea un rechizitoriu privind restructurarea din anumite domenii, care nu întotdeauna a fost cea mai fericită soluție, ba din contră... Generalul de brigadă (r) dr. Gheorghe Văduva, prin

analiza intitulată „**Consonanțe geopolitice ale războiului fratricid din Ucraina**”, aduce în prim-plan o serie de teorii și aspecte menite să lămurească caracteristicile confruntării dintre Rusia și Ucraina și ce urmărește ea. (Articolul a apărut mai întâi în revista „Univers Strategic” nr. 2 (50), aprilie-iunie 2022.

Revista mai cuprinde materialele: „**25 Octombrie – Ziua Armatei Române. Repere istorico-militare**” – col. (r) dr. Mircea Tănase; „**M-am suit în dealul Clujului**” – col. (r) Nicu Murgu; „**Kosovo – un conflict în stare latentă. Realități ce nu trebuie uitate**” – gl. bg. (r) Dumitru Nicu; „**Reformarea sau... deformarea sistemului de formare continuă în cadrul Forțelor Terestre**” – col.(r) Gabriel Carpiuc; „**Reformatorul**” – col.

(r) Alexandru Rusu; „**La Poiana Deleni cu Cercetașii României**” – col.(r) Gabriel Benescu.

Felicitări domnului col.(r) dr. Mircea Tănase – senior editor, col.(r) Alexandru Rusu – redactor-șef, colaboratorilor și tehnoredactorului – domnul Eduard Sfășie. Revista este realizată cu sprijinul primăriei Municipiului Buzău și a apărut la Editgraph.

Rubrică realizată de gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

ANIVERSĂRI... ANIVERSĂRI

SĂRBĂTORIREA ZILEI REZERVISTULUI
MILITAR ȘI A ZILEI ANCMRR

Activitatea a fost prefațată de Marșul Rezerviștilor Militari și de o Slujbă de Tedeum, oficiată de preacucernicul părinte, preot dr. Niculescu Cristian de la Biserica Militară „Sfântul Mina” a Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”. Au onorat cu prezența un număr însemnat de cadre militare în rezervă și în retragere, bună parte dintre aceștia, membrii ai Consiliului Director al ANCMRR, care au participat, în capitala țării, la ședința anuală a acestuia.

Domnul general-locotenent (r) Neculai Băhnăreanu, președintele ANCMRR, moderatorul reuniunii, după ce a subliniat locul și rolul pe care-l au cele două sărbători în viața ANCMRR și faptul că ele sunt aduse în fiecare an în prim planul activităților acestei structuri, a arătat că la reuniunea privind omagierea **Zilei Rezervistului Militar și Zilei ANCMRR** au răspuns invitației: din partea Ministerului Apărării Naționale: gl. bg. Constantin Iulian Vasiliu – locțiitor al șefului Direcției Personal și Mobilizare, col. Gabriel Brănescu – Direcția Calitatea Vieții Personalului, col. dr. Claudiu-Vicențiu Toma – șeful Direcției Relația cu Parlamentul, col. Nelu Cristinel Livadariu – director al Casei de Pensii Sectorială, cdor Mihai Pena, reprezentantul S.M.F.A., contraamiral Mihai Panait – șeful SMFN, col. prof. univ. dr. ing. Constantin Iuliu Vizitiu, Rector A.T.M.

Din partea Asociațiilor cadrelor militare în rezervă și în retragere din SNAOPSN au participat ca invitați: gl. (r) dr. Ion Hurdubaie – MAI, gl. mr. (r) Marin Ioniță, președintele ACMRR SRI, gl. bg. (r) Petru Neghiu, președintele ACMRR SIE, gl. bg. (r) Filip-Vasile Rotaru, președintele ACMRR SPP, gl. mr. (r) ing. Eugeniu Mușat, președintele ACMRR STS, col. (r) Ovidiu Bârlă, președintele ACMRR din DIPI-MAI, comisar șef (r) Cornelia Eremia, președinte Asociația Pensionarilor ANP, gl. bg. (r) Ion Ungureanu, președintele Fundației „Marele Mucenic Gheorghe”, gl. bg. (r) Dan Niculescu – președinte ADMRR.

La această reuniune a participat și o delegație a Asociației Veteranilor și Rezerviștilor din Republica Moldova în următoarea componență: gl. bg. (r) Vitalie Nikon Marinuța, gl. bg. (r) Vitalie Stoica, col. (r) Iurii Briceag, cpt. (r) Ghenadie Talmatchie.

Din partea Asociației Rezerviștilor din Forțele Armate Germane a luat parte col. (r) prof. univ. Patrick Sensburg, președinte al Comisiei de Control al Serviciilor de Securitate, membru în Parlamentul German.

Din partea invitaților și participanților au prezentat scurte materiale și au transmis mesaje de apreciere și felicitare următorii: gl. bg. Constantin Iuliu Vasiliu, care a subliniat în materialul și mesajul prezentat o serie de probleme privind locul, rolul și pregătirea rezervei, precum și valorile morale ale rezerviștilor militari care trebuie intens cultivate în orice împrejurare. Col. dr. Claudiu Vicențiu Toma a arătat că ANCMRR reprezintă cea mai importantă structură asociativă având un rol definit atât în armată cât și în societatea civilă. Col. dr. Anton Muraru, președintele Filialei Sector 3 a ANCMRR, s-a adresat printr-un mesaj colegial tuturor c.m.r.r. cu ocazia Zilei Rezervistului Militar și Zilei ANCMRR transmițând urări de sănătate și rezultate deosebite în activitatea pe care o desfășoară. Gl. mr. dr. (r) Ion Hurdubaie a transmis din partea tuturor structurilor asociative din SNAOP urări de sănătate și „*La mulți ani*”. Cu această ocazie a subliniat locul pe care-l ocupă ANCMRR în rândurile structurilor asociative din acest important sistem.

De asemenea, s-a mai primit un frumos mesaj, la secretariatul reuniunii, din partea Biroului Executiv Central al Asociației Cultul Eroilor „Regina Maria”.

Programul a continuat cu simpozionul intitulat „*Rolul și rolul mișcării asociative a rezerviștilor militari în actualul context strategic din proximitatea României*”, o temă fierbinte, care a dat posibilitatea celor care au luat parte efectiv la dezbateri să analizeze problematica pe toate fețele, subliniind cum s-a dezvoltat această mișcare, care a fost rolul ei, ce traiectorie are astăzi și care ar fi calea de urmat în viitor dar și ce ar trebui să întreprindă statul român în acest sens. Au dat viață unor idei de o importanță deosebită legate de tema propriu-zisă următorii: col. (r) prof. univ. Patrick Sensburg (Asociația Rezerviștilor din Forțele Armate Germane), gl. mr. (r) prof. univ. dr. Ion Pâlșoiu – președintele Filialei Județene Dolj a ANCMRR, col. (r) Ioan Pogan – președintele Filialei Județene Cluj a ANCMRR,

gl. mr. (r) prof. univ. dr. Vasile Creț, Filiala Județeană Oradea a ANCMRR.

Fiecare dintre cei de mai sus au făcut o adevărată pledoarie în expunerile lor, asupra faptului că rezerva armatei ocupă un loc de seamă în contextul strategic actual din proximitatea României, punând accent pe anumite laturi ale dezvoltării ei de-a lungul timpului și subliniindu-se de către toți rolul care revine statului pe linia pregătirii armatei și rezervei acesteia prin crearea unor condiții propice dezvoltării lor, funcție de necesitățile ce se impun. S-a subliniat totodată rolul structurilor asociative de-a lungul timpului și încă multe altele.

A urmat apoi, semnarea Acordului de Parteneriat între Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza” și Asociația Veteranilor și Rezerviștilor din Republica Moldova. Acesta a fost semnat din partea română de către domnul gl. lt. (r) Neculai Băhnăreanu – președintele ANCMRR, iar din partea celei moldovene de către gl. bg. (r) Vitalie Nicon Marinuță – președintele Asociației Veteranilor și Rezerviștilor din Republica Moldova.

La semnarea acordului de parteneriat au participat parte dintre membrii Biroului Permanent Central.

Exprimându-și bucuria și satisfacția semnării acestui **acord de parteneriat**, cei doi președinți și-au exprimat încrederea că prevederile lui vor contribui la creșterea calității activităților celor două structuri și la întărirea unității dintre cele două entități, o necesitate a momentului.

Prezentarea Ordinului ministrului Apărării Naționale de înaintare în grad, cu prilejul Zilei Rezervistului Militar și acordarea Emblemei de Onoare a Armatei României (1), Emblemei de Onoare a Statului Major al Apărării (1), Emblemei de Merit „Rezerva Armatei României”, cls. a II-a (1), Emblemei de Onoare a ANCMRR (25) și medaliei Rezervistul Militar (24), precum și înmânarea Diplomei de excelență (6) și Diplomei de Merit (8), au avut darul de a bucura pe toți cei care au fost beneficiarii acestora.

Concertul de muzică ușoară și populară susținut de membrii Ansamblului Artistic „Doina” al Armatei, a fost un moment de mare bucurie și încântare pentru toți participanții.

Programul de socializare a pus capăt sărbătoririi Zilei Rezervistului Militar și Zilei ANCMRR.

A consemnat

gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

CENTENARUL PALATULUI CERCVULUI MILITAR NAȚIONAL

Colonel (r) ION CIONTEA

Sâmbătă, 4 februarie a.c., s-au împlinit 100 de ani de la inaugurarea Palatului Cercului Militar Național, un edificiu emblematic cu o bogată tradiție și un patrimoniu impresionant.

Pentru marcarea acestui eveniment a avut loc, joi 2 februarie, la Sala de Marmură, o Adunare solemnă dedicată sărbătoririi Centenarului Palatului Cercului Militar Național, la care au participat, alături de întregul personal activ și în rezervă al instituției, reprezentanți ai conducerii ministerului, foști comandanți, directorii instituțiilor de cultură din Armată, membri ai Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere Alexandru Ioan Cuza, prieteni și colaboratori ai Cercului Militar Național.

Cu acest prilej, comandantul Comandamentului Logistic Întrunit, generalul-locotenent dr. Cătălin Zisu, comandantul și coordonatorul instituțiilor de cultură din Armata României, a dezvelit, la intrarea principală în palat, în cadrul unui ceremonial militar și religios, o placă de marmură cu următorul înscris: *La împlinirea unui veac de la inaugurarea acestui grandios palat, generația de astăzi aduce un omagiu de suflet înaintașilor.*

Printre momentele emoționante desfășurate pe timpul activității menționăm conferirea prin decret prezidențial a Ordinului „Meritul Cultural”, în grad de „Mare Ofițer”, Categoria F – „**Promovarea culturii**” Palatului Cercului Militar Național,

precum și lansarea de către ROMFILATELIA a unei emisiuni de timbre și mărci poștale reprezentând imagini ale arhitecturii palatului.

În contextul sărbătoririi Centenarului Palatului Cercului Militar Național s-a organizat și desfășurat conferința *Picătura de istorie*, moderată de gl.mr. (r) prof.dr. Mihail Ionescu, consacrată momentelor semnificative ale construirii palatului, la care au participat col.(r) prof.dr. Petre Otu, prof.dr.arh. Ioan Augustin, Sandra Ecobescu, președintele Fundației Calea Victoriei, col. (r) Liviu Vișan, președintele Societății Scriitorilor Militari, Valentin Tănase, artist plastic, Ion Bogdan Ștefănescu, muzician. Cu acest prilej a avut loc și lansarea cărții *Personalitățile Cercului Militar Național. Dicționar biografic a istoricului militar Petre Otu. Picătura de istorie* se înscrie în seria „Conferințelor Cercului Militar Național”, lansate în anul 2011, în cadrul cărora au susținut conferințe memorabile academicienii Mircea Malița, Solomon Marcus, Eugen Simion, Răzvan Teodorescu, Ioan Aurel Pop, istoricii Neagu Djuvara, Georgeta Filitti, antropologul Vintilă Mihăilescu, sociologul Dumitru Sandu, istoricul de artă Victor Simion, actorul Eusebiu Ștefănescu, criticul literar Alex Ștefănescu și mulți alții, personalități de seamă ale vieții sociale, științifice și culturale românești. Totodată, în preajma evenimentului au fost oferite personalului militar și civil din București, precum și publicului larg, câteva

spectacole de muzică și poezie, cu participarea actorului Dorel Vișan, a muzicianului Ion Bogdan Ștefănescu, a Muzicii Reprezentative a Ministerului Apărării Naționale, Ansamblului Artistic Doina al Armatei și a Grupului de copii ANDANTINO, de asemenea, s-au organizat expoziții tematice de către Biblioteca Militară Națională, Studioul de Arte Plastice al Armatei, Muzeul Militar Național, Editura Militară și Clubul Numismatic Mihai Eminescu al Cercului Militar Național.

Una dintre inițiativele strălucite ale Cercului Militar Național, încă din primii ani ai existenței sale ca instituție, a fost aceea a ridicării Palatului Cercului Militar Național, care avea să funcționeze, de-a lungul timpului, ca un mediu de afirmare a creativității militarilor și a rolului lor important în viața armatei și a întregii societăți românești.

Construit prin contribuția ofițerilor din garnizoana București, în stil neoclasic eclectic, de inspirație franceză, ce caracterizează întreaga salbă de palate (Muzeul Național de Istorie, Palatul CEC, Palatul de Justiție etc.) construite la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea, care au făcut ca Bucureștiul să-și merite numele de „Micul Paris”, Palatul Cercului Militar a fost inaugurat duminică, 4 februarie 1923, în prezența regelui Ferdinand

și a reginei Maria, precum și a altor personalități militare și ecleziastice. *„În această dimineață am avut inaugurarea Cercului Militar. Mare ceremonie, cu toți ofițerii din București, mitropolitul etc. Splendidă clădire! A fost începută cu mulți ani în urmă și resursele au fost întotdeauna prea reduse ca să fie terminată. În sfârșit, este gata complet”,* consemna regina în jurnalul său.

Proiectul construirii unui palat al oștirii datează de la sfârșitul sec. al XIX-lea, însă săpăturile fundației au început în anul 1911, în timpul mandatului ministrului de război Nicolae Filipescu, pe locul fostei Mănăstiri Sărindar.

Ridicarea palatului s-a desfășurat cu greutate în principal din lipsa fondurilor și a problemelor de ordin tehnic apărute. În sfârșit, în anul 1916, construcția terminată la roșu, reprezenta un reper urbanistic al Bucureștiului, lucru consemnat de „Gazeta ilustrată”, care considera noul edificiu drept „**Podoaba Capitalei**”. În perioada Marelui Război au fost sistate lucrările și după depășirea mai multor obstacole, în special de natură financiară și organizatorică, Palatul Cercului Militar era pregătit pentru inaugurare.

Palatul Cercului Militar Național este un edificiu unicat, în primul rând pentru autenticitatea lui și prin faptul că, de-a lungul timpului, s-a intervenit minim în menținerea lui. Palatul este nominalizat

monument istoric în Lista Monumentelor Istorice din Municipiul București. Primele lucrări de consolidare și restaurare ale Palatului au fost realizate în martie 1979. Practic, lucrările de restaurare, consolidare și finisaj s-au desfășurat în perioada anilor 1979 – 1989.

Începând cu anul 2017, exteriorul clădirii Palatului Cercului Militar Național este supus unor lucrări complexe de restaurare și reabilitare care au menirea să redea strălucirea de odinioară a acestei construcții emblematice a Capitalei și să o mențină în elita bijuteriilor arhitectonice ale urbei, așa cum și-au dorit cei care au semnat actul său de naștere, inimoșii ofițeri ai Garnizoanei București.

Cercul Militar Național s-a dovedit a fi, cu tot mai mult aplomb în ultima vreme, un loc generos de confluență a artelor, cu un înalt standard axiologic, un loc al creației, al interferenței fluxurilor emoționale și estetice. Strategia și managementul cultural au fost concepute astfel încât toate instituțiile de cultură ale armatei să conlucreze armonios în acest spațiu, să realizeze proiecte comune, să se susțină reciproc în evenimente culturale de calitate, cu rezonanță în fața unui public tot mai rafinat și mai pretențios. Astfel, muzica, pictura, arta spectacolului, literatura, cinematografia și-au dat nu de puține ori întâlnire în arena unor evenimente culturale, bucurându-se de mare succes la public. Arta plastică și-a găsit, de asemenea, un loc privilegiat în ambianța Cercului Militar Național. Printre artiștii plastici contemporani care au vernisat expoziții aici amintim

pe Florin Niculiu, Traian Brădean, Vasile Grigore, Aurel Nedel, Ion Sălișteanu, Spiru Vergulescu, Ion Țarălungă, Marcel Chirnoagă, Ion Murariu, Bogdan Pietriș, Valentin Tănase, Horea Cucerzan, Neculai Iorga, Augustin Costinescu, Vasile Parizescu, Cela Neamțu, Costin Neamțu, Sorin Adam, Albin Stănescu, Andrei Damo, Ion Țolaș, Nicolae Ambrozie, Gheorghe Ioniță, Geogeta Grabovschi, Mihai-Marin Cârstea și mulți alții.

Cercul Militar Național este o instituție de interes național, o structură prestigioasă de reprezentare și protocol la nivel înalt, de imagine, de cultură și educație. Pentru alte detalii semnificative privind odiseea ridicării acestui venerabil palat vă invităm să consultați pagina WEB a instituției, <https://www.cmn.ro/Istoric-Palat.html>, precum și materialele multimedia care au apărut și apar pe parcursul acestui an aniversar, pe site și în mass-media civile și militare, dedicate sărbătoririi Centenarului Palatului Cercului Militar Național. Adresez, totodată, mulțumiri, în numele conducerii și al întregului personal al instituției, tuturor celor care s-au aflat alături de noi pe parcursul desfășurării evenimentelor aniversare sau care ne-au transmis o parte din gândurile lor în mesajele de felicitare. Ne mândrim că ne-am dat mâinile, cei din generația de astăzi, pentru a aduce un omagiu de suflet înaintașilor la împlinirea unui veac de la inaugurarea acestui grandios palat, așa cum va sta scris de-a pururi pe placa de marmură de la intrarea în instituție, dar, mai ales, în inimile celor care cred cu tărie în veșnicia acestui drag simbol.

– ZIUA AUTOMOBILISTULUI MILITAR –

Apariția tracțiunii automobile în Armata României și folosirea ei în timpul Primului Război Mondial

Col. (r) dr. ing. VASILE AIOANEI

Importanța folosirii automobilului în scopuri militare s-a evidențiat treptat în perioada Primului Război Mondial, atât ca mijloc de transport pentru trupe, muniții, diverse materiale și mijloace de subzistență, cât și ca mijloc de tracțiune pentru gurile de foc ale artileriei.

1. Introducerea automobilelor în dotarea Armatei Române

Începutul înzestrării armatei române cu automobile se situează în cursul anilor 1905, când Ministerul de Război a achiziționat un număr de 13 autoturisme „Mercedes Simplex” și 1906 când au mai fost comandate 15 autoturisme – Fiat 1906.

În vederea organizării unui serviciu de automobile militare pentru transportul proviziilor și materialelor de război, șeful Marelui Stat Major, generalul Averescu a aprobat, la 15 iunie 1912, experimentarea mai multor tipuri de camioane-automobile. Dintre acestea, 12 autocamioane au trecut toate probele și comisia a propus avizarea cumpărării lor (9 mărci cu și fără remorcă).

Automobilele achiziționate erau toate din import (Franța, Germania, SUA și Italia), în România realizându-se doar amenajări de dube închise pentru transporturile poștale, realizarea de caroserii pentru ambulanțe sanitare pe șasiurile diferitelor tipuri de autoturisme, astfel până în februarie 2015 au fost

construite 374 caroserii-ambulanțe pentru Serviciul sanitar al armatei române.

În perioada 1906-1918 s-au folosit în armată 5 mărci de autoturisme (Renault, Mercedes, Fiat, Benz, Ford) și 14 mărci de autocamioane (Renault, Mercedes, Ford, Berliet, Lorrain Dietrich și altele).

După experimentări în poligonul Sinaia, în august 1914 au fost echipate 20 de automobile cu mitraliere. De asemenea, tot prin forțe proprii pe platforma autocamionului „Berliet” s-au instalat câteva tunuri antiaeriene de 75 mm cu care în 1916 au fost doborâte câteva avioane germane, care atacaseră Bucureștiul.

2. Formațiile de automobile în preajma intrării României în război

Pentru reglementarea problemelor conducerii și exploatării mijloacelor de transport auto au fost luate unele măsuri de dezvoltare a parcului auto militar. În acest sens menționăm că la 15 ianuarie 1909 se înființează Garajul Central al Armatei și Școala pentru specializarea auto cu durata de 6 luni. La scurt timp, odată cu creșterea numărului de automobile, s-au înființat garaje auto și pe lângă marile uniști, precum și pe lângă unitățile de geniu și transmisiuni.

La 12 aprilie 1912 a luat ființă Corpul Automobilștilor Voluntari (CAV). Inițial, CAV-ul avea un număr de 132 de automobile conduse de proprietarii lor; dintre aceștia 80 erau ofițeri în rezervă, 33 subofițeri în rezervă și 30 soldați, care aveau cel puțin examenul de bacalaureat.

3. Formațiunile de automobile în prima campanie militară a României (anul 1916)

La decretarea mobilizării armata română dispunea de 210 automobile „militare” (autoturisme și autocamioane) și circa 1710 automobile „particulare”; din cele rechiziționate, din care în jur de 600 aveau nevoie de reparații cu volum mare de lucrări pentru a fi puse în funcțiune și folosite. S-au mai primit de

la aliați autoturisme, autocamioane, camioane-tractor, motociclete, motomitraliere și motochesoane (șasiuri).

În paralel cu achiziționarea de autocamioane și autoturisme Direcția Armament și Muniții a constatat că cele 5 autoateliere pentru repararea armamentului și munițiilor erau insuficiente și la începutul lunii august 1916 au mai fost comandate în Franța încă 12 autoateliere, cel puțin câte unul pentru fiecare divizie.

La 15 august 1916 CAV-ul a fost mobilizat și formațiunile sale au fost repartizate comandamentelor, marilor unități și serviciilor armatei. În cursul lunii septembrie 1916, odată cu sosirea din Franța a 4 automobile blindate, Marele Cartier General a luat măsuri să organizeze un grup de automitraliere a două secții, cu care să întărească cele două divizii de cavalerie. Pentru formarea cadrelor necesare acestor noi mijloace de luptă, la București, în cazarma Regimentului 2 Artilerie (Malmaison) s-a organizat un Centru de instrucție, sub conducerea locotenentului francez DeChhamgrand. Grupul de automitraliere a luat parte la acțiunile Diviziei 1 Cavalerie desfășurate pe Argeș și în retragerea spre Moldova, în cursul lunii noiembrie 1916.

CAV-ul a fost folosit uneori centralizat, în cazuri de acțiuni mai importante de transportul trupelor. Două exemple sunt edificatoare în acest sens:

- Transportul, în perioada luptelor de la Turtucaia (19 – 29 august 1916, a două regimente de infanterie (R.40I și R.80I) de pe Valea Prahovei în localitatea mai sus-menționată (aproximativ 130 de km) într-o singură zi.

- Transportul D.3I, aflată la Focșani la mijlocul lunii noiembrie 1916, cu 450 de autocamioane, în zona Mihai Bravu. Operația s-a desfășurat în decurs de 12 ore, ceea ce a permis acestei divizii să intre imediat în luptă.

Desfășurarea nefavorabilă a operațiunilor a obligat CAV-ul, să se evacueze în Moldova, odată cu unitățile militare aflate pe frontul din Muntenia.

4. Formațiunile de automobile în perioada reorganizării Armatei Române și a luptelor din anul 1917

După retragerea în Moldova, la sfârșitul lunii noiembrie 1916, Corpul Automobiliștilor Voluntari a intrat în subordinea Marelui Cartier General (la eșalonul 1), stabilindu-se la Bârlad unde s-a

amenajat un parc de automobile și au fost instalate 3 ateliere de reparații. Al doilea parc de automobile și un atelier de reparații s-au stabilit la Hârlău, iar la Botoșani s-a înființat un atelier de reparații și s-a reorganizat Școala de șoferi.

Procesul de reorganizare a armatei române, după retragerea în Moldova și stabilizarea frontului, a antrenat și reorganizarea unităților de automobile. Unitățile auto reorganizate urmau să aibă o structură corespunzătoare nevoilor specifice ale armatei de operațiuni. Astfel, la 1 martie 1917 s-a înființat în Moldova (prin Decretul nr. 245 din 22 martie 1917 al regelui Ferdinand) Regimentul de Tracțiune Automobilă, Corpul Automobiliștilor Voluntari considerându-se desființat.

Efectivul regimentului de tracțiune automobilă era de 167 ofițeri și 4016 trupă, primul comandant al regimentului fiind colonelul Polizu Alexandru. Inventarul de autovehicule din dotarea regimentului, în martie 1917 era de 1735 (autoturisme, autocamioane, autosanitare, motomitraliere, motociclete, autotunuri, autocisterne, autotractoare) și 6 ateliere mobile.

Acesta a fost structurat, prin Decizia Ministerială nr. 520 din 27 martie 1917, pe trei batalioane „de automobile, autocamioane, autocamionete și alte asemenea mijloace”, precum și companii de motomitraliere, grupuri de autotunuri și automitraliere, pentru partea activă, iar pentru cea sedentară, era prevăzută înființarea unui batalion de depozit și a unei Școli de șoferi.

Înființarea Regimentului marchează apariția **Armei Auto** la nivelul organismului militar românesc, în contextul procesului de reorganizare a armatei române refugiate, împreună cu autoritățile statului, în Moldova. Regimentul de Tracțiune Automobilă înlocuia Compania de Automobile a Armatei, creată la 11 august 1915 prin Decizia

Ministerială nr. 304. O parte din comenzile de autovehicule au fost făcute chiar prin generalul Berthelot, șeful Misiunii militare franceze, iar în luna mai 1917, se insista și asupra livrării pieselor de schimb, precum și a necesarului de autocisterne.

5 Activitatea unităților auto în campania militară a anului 1917

Numărul mic de autocamioane, marea diversitate a acestora, aprovizionarea cu mare dificultate a pieselor de schimb nu a permis folosirea mijloacelor auto pentru efectuarea unor mișcări mari de trupe, totuși unitățile de automobile, ce au acționat în cadrul marilor unități deservite au fost foarte bine apreciate.

Un exemplu edificator este aducerea Brigăzii de grăniceri de la Huși la Tg. Ocna, pentru a evita învăluirea aripii stângi a R.210 I. care lupta în partea de est a orașului. Într-o noapte, folosind cele 250 autocamioane ce aparțineau marilor unități și unități dislocate în garnizoana Vaslui, brigada a ajuns la Tg. Ocna. Surprinse de impetuoșitatea atacului, trupele germane au părăsit în grabă și dezordine orașul. Referitor la acțiunea de la Tg. Ocna, generalul de divizie Eremia Grigorescu, comandantul Armatei I, prin Ordinul de zi nr.88, din 7 august 1917 remarca: *„În decursul marilor lupte ce se dau de patrusprezece zile de către bravele trupe ale Armatei I, am constatat cu mândrie și cu vie mulțumire marele concurs dat de serviciul automobilelor al acestei armate, care s-a distins în organizarea transportului Brigadei de Grăniceri de la Armata I la Armata a II-a. Pentru aceste servicii demne de toată lauda, aduc viile mele mulțumiri întregului personal al Serviciului de Automobile al Armatei I”*.

Formațiunile de transport auto au jucat un rol important și în bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz, activitatea lor fiind din nou evidențiată de generalul Eremia Grigorescu, la 10 august 1917, prin Ordinul de zi nr. 92, în care se arată: *„În cursul luptelor crâncene ce s-au dat la Mărășești de către trupele Diviziei 5 Infanterie, am constatat marele concurs dat de Secția de autocamioane 1/30, atașată Spitalului mobil nr. 5. Zi și noapte întreg personalul acestei secții, sub conducerea comandantului ei, sublocotenent asimilat Cristea Constantin, au fost nelipsiți la posturile de ajutor înaintate, de*

unde sub un bombardament continuu de artilerie, fără preget și fără teamă de pericol, au transportat răniții. Pentru aceste servicii reale, care au alinat chinul vitejilor răniți, aduc mulțumirile mele întregului personal al secției de autocamioane 1/30, de pe lângă Spitalul mobil nr. 5, și comandantului ei, sublocotenent Cristea Constantin”.

Rezultă din aceste exemple că, deși mijloacele au fost extrem de reduse ca număr, iar în ultimul timp al campaniei fără speranțe de împlinire, totuși personalul acestor formațiuni, în mare parte formate în grabă și sub presiunea evenimentelor, a dat forțelor luptătoare un prețios ajutor în lupta pentru afirmarea dreptului la existență și întregire a poporului român.

Odată cu venirea toamnei, au intervenit și unele restructurări în organizarea formațiilor de automobile și datorită faptului că s-au primit unele mijloace auto din Franța, în special a autotractorilor.

6. Modificări organizatorice ale tracțiunii automobile în anii 1918-1919

Din cauza dificultăților de natură sanitară din nordul Moldovei, MCG a hotărât la începutul anului 1918, înființarea a încă două secții de autosanitare, care au fost puse la dispoziția organelor sanitare ale județelor Suceava, Botoșani, Dorohoi. Tot la Botoșani s-a înființat la, 1 februarie 1918, Centrul de Instrucție Auto.

În continuarea transformărilor organizatorice, la 1 martie 1918, Serviciul de automobile din Zona interioară a fost încadrat în Regimentul de tracțiune automobilă, constituind cel de-al 4-lea batalion al acestuia.

După semnarea înrobitorului tratat de „pace” de la București (Buftea), din 24 aprilie 1918, regimentul a fost scos din subordinea MCG, reorganizat după

„tabela de pace”, trecut în subordinea Ministerului de Război și redus la 8 companii, iar la 5 mai 1918 i s-a dat denumirea simbolică de Corpul de tracțiune automobilă, regimentul a fost practic desființat.

La 30 octombrie 1919, prin decret, s-a reînființat Regimentul de tracțiune automobilă, care în noua sa formă organizatorică intră în compunerea Comandamentului Trupelor de Comunicații.

În final, cred că se cuvine să tragem câteva concluzii:

- Automobilele cu care a fost înzestrată armata română au fost numai din import și foarte diversificate (numai autocamioanele au fost de 14 mărci diferite). Acest lucru a provocat greutăți în aprovizionarea cu piese de schimb, precum și în executarea lucrărilor de întreținere și de reparații;

- Numărul de automobile la decretarea mobilizării a fost total insuficient pentru nevoile trupelor (doar 210 autoturisme și autocamioane din înzestrare și 1710 rechiziționate);

- Mai ales, după începerea războiului, lanțul de aprovizionare cu automobile și piese de schimb a suferit multe sincop, s-a lungit și s-a complicat. Totuși, cu eforturi deosebite completarea mijloacelor auto necesare armatei române în refacere s-a făcut, îndeosebi, prin comenzi către Misiunea militară franceză;

- Spre sfârșitul războiului, automobilul a devenit și mijloc de luptă prin blindarea și dotarea sa cu mitraliere și tunuri;

- Traseele lungi, calitatea necorespunzătoare a șoselelor, drumurile defundate, agravate și de condițiile dramatice ale războiului au îngreunat mult aprovizionarea cu muniție, echipament, alimente, dar și mobilitatea trupelor.

Cu toate aceste greutăți, automobilii militari și-au adus o mare contribuție alături de ceilalți ostași ai Armatei României la victoriile obținute în Războiul pentru Întregirea Neamului (1916– 1919).

85 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DE ARTILERIE ȘI RACHETE ANTIAERIENE

Lt. ANCA MEDREA – Purtător de cuvânt

Școala de Instruire pentru Apărare Antiaeriană „General de brigadă Ion Bungescu“

Istoria Școlii de Instruire pentru Apărare Antiaeriană începe în anul 1938, an în care, pe atunci maiorul Ion Bungescu, obține aprobarea înființării **Centrului de Instrucție pentru Apărarea Contra Aeronavelor**. Înființarea acestei școli a marcat începutul unei noi etape în dezvoltarea artileriei antiaeriene, multe dintre activitățile de învățământ desfășurate în centru, având influențe majore asupra evoluției armii.

În primii 6 ani, Centrul și-a desfășurat activitatea în București în mai multe locuri, ultima locație din această garnizoană fiind situată în cartierul Ghencea pe Calea 13 Septembrie. În perioada 1942-1944, efectivele Centrului de Instrucție au participat nemijlocit cu parte din subunități la apărarea antiaeriană a Capitalei în cadrul comandamentului special constituit de Brigada 3 Artilerie Antiaeriană, lăsând jertfe pe câmpurile de desfășurare a acțiunilor militare.

Perioada de război a presupus și schimbarea denumirii unității în Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene. După sfârșitul ultimei conflagrații mondiale, instituția a trecut prin mai multe transformări, reorganizări, redислоcări și mutări în diferite garnizoane chiar și desființarea lui la un moment dat, însă spiritul de armă creat de Ion Bungescu și dorința de perfecționare a artileriștilor antiaerieni a continuat sub diferite forme de instruire.

La data de 15 iunie 1949 în urma separării de Școala de Ofițeri de Artilerie Antiaeriană de la Brașov, Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene a devenit unitate independentă, începând din acel moment să-și reconfigureze singură planurile de instruire în armă.

Până în anul 1950, instruirea practică a artileriștilor antiaerieni prin trageri de luptă se executa în Poligonul de Trageri și Bombardament de la Mamaia, însă nevoia de a avea un poligon propriu al armii devenise tot mai stringentă datorită numărului mare de structuri de artilerie antiaeriană care creștea de la an la an. „Astfel, la 1 aprilie 1950

în organigrama Centrului de Instrucție al Artileriei Antiaeriene este introdus Poligonul de trageri antiaeriene dislocat, până la luarea unei decizii finale, la Capu Midia, județul Constanța, poligon care în deceniile sale de existență a instruit nu numai militari artileriști și rachetiști antiaerieni din țară, ci și din străinătate, devenind de-a lungul timpului un reper obligatoriu în cariera militarilor din armă, un loc în care s-au interferat existențe, experiențe și în care fiecare dintre aceia care l-au cunoscut a lăsat sau adăugat o parte din sufletul și mintea sa”, a subliniat în cuvântul său, comandantul Școlii de Instruire pentru Apărare Antiaeriană, colonelul Viorel-Eugen Bitan.

Odată cu introducerea în înzestrare a rachetelor antiaeriene, în anul 1960, și înființarea primelor unități, Centrul de Instrucție a devenit unitatea-școală pentru rachetiștii antiaerieni, în timp ce artileriștii antiaerieni și-au continuat pregătirea în Școala de Ofițeri din Brașov și în Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene din Bacău.

La data de 1 august 1991 unitatea își schimbă denumirea în **Centrul de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor de Artilerie și Rachete Antiaeriene**. După anul 1997, învățământul de formare continuă în arma artilerie și rachete antiaeriene din cadrul ambelor categorii de forțe armate – SMFA și SMFT – s-a desfășurat într-o nouă structură – Școala de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene, înființată pe structura vechiului centru de instrucție, până în anul 2002 când și aceasta a fost desființată, iar învățământul pe linie de armă s-a organizat în instituții corespunzătoare fiecărei categorii de forțe ale armatei, la Boboc pentru specialiștii din Forțele Aeriene și la Sibiu pentru specialiștii din Forțele Terestre, alături de celelalte genuri de armă ale Armatei României.

Cea mai importantă schimbare pe linia existenței instituțiilor de formare continuă non universitară pentru arma artilerie și rachete antiaeriene a fost înființarea **Școlii de Instruire pentru Apărare Antiaeriană** în luna decembrie a anului 2021.

Practic, prin crearea acestei structuri s-a realizat unificarea celor trei centre de instruire ale artileriștilor și rachetiștilor antiaeriene existente la Boboc, Sibiu și Capu Midia într-o singură școală de instruire, la Capu Midia renăscând, astfel, o instituție înființată în anul 1938 ca Centrul de Instrucție al Artileriei Contra Aeronavelor și dispărută în anul 2003 sub denumirea de Școala de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene de la Cernica.

Aniversarea împlinirii a **85 de ani de existență a Școlii de Instruire pentru Apărare Antiaeriană „General de brigadă Ion Bungescu”** a fost celebrată printr-o ceremonie, în ziua de 4 aprilie 2023, la care au fost prezenți directorul Statului Major al Apărării, generalul-locotenent Corneliu Postu, ofițeri superiori din cadrul tuturor categoriilor de forțe ale Armatei României, Ministerului Afacerilor Interne, militari francezi din cadrul Detașamentului MAMBA, cadre militare active, în rezervă și în retragere, doi dintre nepoții generalului de brigadă Ion Bungescu și personal civil. Activitatea a cuprins oficierea serviciului religios, citirea ordinului de aniversare a 85 de ani de la înființarea Școlii, decorarea Drapelului de Luptă cu Emblema de Onoare a Statului Major al Apărării, respectiv cu Emblema de Onoare a Comandamentului Forțelor Întrunite.

Din partea unității, colonelul Viorel-Eugen Bitan, a înmănat placheta aniversară a Școlii de Instruire

Generalul de brigadă Ion BUNGESCU

Generalul de brigadă Ion BUNGESCU a pus bazele Centrului de Instrucție pentru Apărarea Contra Aeronavelor înființat la 1 aprilie 1938 al cărui comandant a fost și numit. Ofițerul a avut realizări deosebite pe linia învățământului tehnic militar și civil românesc, fiind inventatorul primului aparat de conducere a focului artileriei antiaeriene, în anul 1926. La 21 februarie 1947 a fost decorat cu ordinul „Steaua României cu spadă în gradul de cavalier cu panglică de virtute militară.”

pentru Apărare Antiaeriană directorului S.M.Ap., generalul-locotenent Corneliu Postu și șefului de stat major al Comandamentului Forțelor Întrunite, contra-amiral de flotilă, ing. Marinică Mustăța. De asemenea, comandantul Școlii a primit Emblema de Onoare a Comandamentului Forțelor Întrunite.

În cadrul ceremoniei, maiorul Alexandru Untea, maestrul militar principal Răzvan Grecica, caporalul clasa a II-a Iulian Ungureanu și doamna Cecilia Nechifor au fost distinși de către reprezentantul S.M.F.A, colonelul Bogdan Istrate, cu Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene pentru rezultate meritorii în activitate.

La final, a fost dezvelită placa comemorativă dedicată generalului de brigadă Ion Bungescu.

ECOURI

DORINȚĂ MOTIVATĂ

Colonel (r) ION GH. TOMA

Cu ani în urmă, deși îi mai cunoscusem și în alte împrejurări, m-am reîntâlnit cu mecanicii, conducători de pe transportoarele amfibii dintr-o unitate în preajma unei misiuni deosebit de importante – forțarea Dunării, în cadrul unei aplicații... Bătrânul fluviu nu este totdeauna liniștit, domol cum îl cunoaștem din povestiri și cântece. Uneori, valurile se aleargă înspumate, lovesc cu furie țărmurile. Dar și în asemenea condiții misiunea trebuie îndeplinită întocmai și la timp. Mecanicii-conducători pornesc motoarele. În fruntea lor se află plutonierul major Teodora Radu. N-o să vă vină să credeți că în față se află acest mecanic-conducător, care are o poveste de viață foarte interesantă. La absolvirea școlii de subofițeri de auto a fost repartizată în unitate la depozitul de materiale specifice al unității. Funcție foarte importantă subunităților care aveau nevoie permanent de piese de schimb mai ales la misiuni și aplicații. La repartiție, ea a contestat funcția pe care a fost repartizată, însă nimeni nu i-a dat atenție. La prezentarea în unitate, fata a cerut să-i schimbe funcția. Comandantul a înțeles situația, dar n-a putut s-o ajute.

– Vom încerca la anul, poate ai mai mult noroc. Deocamdată rămâi așa.

– Nu pot domnule comandant, eu m-am pregătit să devin luptătoare, mecanic-conducător pe TAB, nu magazioner, replică fata.

– Am să cer să ies la raport la ministrul apărării, își manifestă dorința luptătorea.

Și nu s-a lăsat până n-a ajuns la ministru. Acesta a rămas surprins de poziția fetei, spunându-i că această funcție este grea, nu este pentru o femeie.

– Eu de asta am făcut școala, să devin luptătoare. Nu să fiu încadrată la magazie.

În cele din urmă sergentul major Teodora Radu, a avut succes, ministrul a felicitat-o pentru curajul și demnitatea sa.

Și viața a avut pentru această femeie o altă deschidere. Tehnica făcea parte din lumea ei. Luase carnetul de șofer la optsprezece ani, dintr-un șut, și apoi a fost doi ani șoferiță pe un taxi. Când mai avea defecțiuni la mașină, nu venea nimeni să i-o repare. Cu migală, cu studiu, cu îndrăzneală și curaj ea își

repara mașina și dădea o mână de ajutor în acest sens și altor șoferi. Avea coleg un șofer Nicu. Nu era zi să nu i se defecteze mașina. Acesta, la un moment dat, după ce fata lucrase aproape o oră și ceva să-i pună mașina la punct i-a propus să fie prieteni, pentru că a început să țină la ea.

– Nicule, nu ți se pare că o iei razna? Dacă te mai gândești la asta, n-am să te mai salvez niciodată, i-o spuse direct Teodora.

– Dar ce domnișoară, eu ce n-am de nu sunt pe sufletul tău?, îi răspunse Nicu.

– Nu ai nimic. Dar nu ești om împlinit. Nu trăiești pe propriile picioare. Mai mult încurci viața decât lucrezi, i-o tăie scurt colega.

– Asta-i părerea ta. Și dacă în cele din urmă am să devin mai bun ca tine, îi replica acesta șoferiței.

– Asta niciodată. La paștele cailor și cu prietenia noastră. Ai înțeles sau nu?

Nicu n-a mai avut cuvinte să-i răspundă. Îl rodea replica fetei. După serviciu a hotărât să meargă la nea Petrache, cel mai bun meșter din oraș să învețe meserie. Îi era greu. După opt-zece ore de muncă la serviciu, câte patru-șase ore la atelierul lui nea Petrache nu-i era ușor. Dar începuse să prindă lucrurile, să-i intre în cap. Când avea câte un necaz nu mai mergea la Teodora, se ducea la meșterul său. Dar dragostea nu-i da pace. O mânca din ochi pe Teodora. Când vorbea cu ea, îi sorbea cuvintele, nu se mai sătura privind-o, inima îi trepida mereu, îi lua parcă foc. Vreo patru, cinci luni nu a mai mers cu mașina la ea, pentru că nu mai era cazul. Intrase bine în pâine, în meserie. Până într-o zi când o întâlni într-o intersecție, stătea lângă mașină pentru că nu-i mergea.

– Teodora, stai puțin. Dă-mi voie să te salvez eu. Știu ce are, auzind cum bâzâie motorul, se avântă Nicu.

– Să-i spui lui Mutu, treaba asta. Eu nu te cred. Nu ești tu în stare de așa ceva. Se cutremură pământul dacă faci tu așa ceva.

În cele din urmă, Teodora a fost obligată să cedeze și Nicu i-a reparat mașina. Când a văzut cum merge, a întreat-o pe fată ce mai are de zis acum. Teodora n-a mai zis nimic. Dar surpriză... s-a întâlnit cu Nicu la Școala Militară de Subofițeri Tancuri și

Auto. Și culmea, amândoi au luat examenul de admitere. Teodora pe locul întâi, Nicu pe locul doi. Și acum ce mai ai de zis Teodora? a întrebat-o Nicu bucuros că amândoi au fost unul după altul.

Tot așa au decurs lucrurile și în Școala Militară și, culmea, cei doi au fost repartizați în aceeași unitate, el ca mecanic conductor pe TAB, iar ea la depozitul de materiale auto.

Nicu a felicitat-o pe Teodora, spunându-i că acolo este locul ei. Depozitul este făcut pentru ea. Să crezi tu că eu voi ceda, Nicule. Nu este locul meu de muncă acolo. Atâta timp cât am putere, nu o să cedez în ruptul capului. Nu este hârțogăraia mai tare ca mine. Ai să te convingi, ai să auzi. Și Nicu a înțeles legământul Teodorei care până la urmă s-a împlinit. El era mecanicul-conducător numărul unu în batalionul întâi al regimentului, Teodora avea aceeași funcție la batalionul doi. Mai bine de așa nu se putea. În toate exercițiile de conducere și aplicații erau primii, tot unul după altul. Erau de admirat. Tot unul după altul au fost și în dragoste. S-au căsătorit și s-au considerat oameni mai împliniți și în meserie. Iată-i, într-o altă aplicație, la un exercițiu printr-un loc foarte greu de condus în Munții Carpați. Drumul este foarte strâmt, atât cât îi permite transportului să treacă. O mișcare în plus sau minus poate duce la degradarea tehnicii, la compromiterea aplicației. Când ai în stânga sau în dreapta o prăpastie, orice manevră greșită poate fi fatală. Și asemenea drumuri nu au o lățime mai mare de câțiva metri. Când a condus pe un asemenea drum o oră, Nicu a slăbit două kilograme, Teodora n-a mai avut ce slăbi că ea avea doar cincizeci de kilograme. Asta de emoție, de teamă, de concentrare, de trăire, de consumare a tuturor simțurilor. Dar câte nu le scoate în cale muntele. Odată, se aflau în Munții Rodnei, la traversarea versanților, la o altitudine de 1700 de metri. Până la un anumit punct, nu au întâmpinat greutăți. Apoi drumul a fost foarte critic. Trecerea era limitată într-un sector. În stânga se vedea o prăpastie cu o adâncime de peste două sute de metri, abruptă ca un perete. Deodată cerul s-a întunecat. Apoi a început vijelia. Transportorul blindat, condus de plutonierul Nicu, urma să treacă prin această porțiune. Când subofițerul a pornit mașina, aceasta, în loc să meargă înainte a luat-o înapoi. Situația era gravă, dar putea fi stăpânită. S-au pus la roțile transportorului „penel”. Pe urmă cu cabestanul, a prins mașina de trei copaci și astfel a fost evitat pericolul. În pauza exercițiului, cei doi soți s-au întâlnit și au început să-și descarce sufletele. Intervenii Nicu:

– Ai văzut Teodora, rămâneai la depozit, erai cea mai fericită.

– Aici, când am trecut cu bine această porțiune am trăit cele mai mari bucurii din viața mea. Mi-a crescut inima. Munții mi-au dat atâta putere și încredere încât am zis că sunt ai mei, i-am simțit, am trăit viața împreună cu ei. De ce am fost așa de bucuroasă? Pentru că și ei m-au admirat. Și aceasta a fost hrana cea mai mare a sufletului meu.

– Dar Zincuța ce o mai face. Nu era bine dacă erai lângă ea, o descoase Nicu pe soția sa.

– Zincuța este bine, la grădiniță. Eu n-am fost niciodată ruptă de fată. Ea a fost tot timpul în gândul meu, lângă mine, la volan.

Nu mai vrem să redăm și alte aspecte din viața și activitatea mecanicilor-conducători ai acestei unități, ci vreau doar să insist asupra muncii lor la traversarea Dunării. Au făcut acest exercițiu cu succes de mai multe ori, după ce au executat trecerea peste râurile Siret, Buzău, Mureș, Olt, Argeș. Iată însă că, de Ziua Armatei s-a organizat demonstrativ trecerea Dunării de către mecanicii-conducători de pe transportoare. Culmea este că la acest exercițiu a asistat și Zincuța, însoțită de bunici. Lume multă la spectacol. Se prezenta ceva deosebit. Trecerea Dunării cu mașinile de luptă. Curiozitatea cetățenilor era foarte mare. Ei știau că transportoarele sunt mașini de teren, nu de apă. Muzica, fanfara militară, a prezentat în prima parte un spectacol deschizându-l, cu ce credeți că era mai nimerit, cu „Valurile Dunării”. Au trăit să vadă și asta, cum renumitele, istoricele, legendarele valuri ale Dunării sunt traversate de mașinile de luptă. Toți oamenii aveau privirile ațintite asupra coloanei de transportoare care, în așteptare și ele, trăiau emoția momentului, să demonstreze de ce sunt în stare să facă. Cine erau actorii acestui spectacol formidabil, nimeni alții decât mecanicii-conducători.

Zincuța se uita după mama, în special și nu o vedea nicăieri. O întreba pe bunica unde-i mama. Dar până ca aceasta să-i răspundă iată că și crainicul militar intervine, îi salută pe oameni, le urează bun venit și le spune că vor asista la un spectacol de artă militară. Traversarea Dunării cu mașinile de luptă.

– În cinstea dumneavoastră, prima care deschide acest spectacol este o femeie, excelent pregătită, plutonierul Teodora Radu Apostol, concitadină cu dumneavoastră. S-a născut și crescut chiar în acest oraș.

Zincuța, auzind numele mamei a sărit în semn de bucurie. N-o vedea pe mama. Și a început să strige în gura mare.

– N-o văd pe mama! Unde-i mama mea!?

Toti spectatorii au fost impresionați de atitudinea copilei, care voia să-și vadă mama, să știe unde este.

Crainicul, mișcat de rugămintea fetei, s-a apropiat de ea, a îmbrățișat-o și i-a spus:

– Mama ta este în prima mașină care plonjează acum în Dunăre.

Plutonierul Teodora Radu Apostol pornește transportorul, merge cu el cu viteza normală până în apropiere de mal. Cu doi metri înainte ca roțile transportorului să ia contact cu apele Dunării, apasă pe accelerator. Calea de acces fiind cu șaiszeci de centimetri mai înaltă decât firul apei, mașina plonjează pur și simplu în Dunăre. În fața plutonierului Teodora se înalță un val care se năpustește asupra mașinii. Comparativ cu anul trecut, nivelul apei a crescut cu trei metri, în locul unde se afla transportorul. Fluviul are în acest loc peste șaisprezece metri adâncime. Plutonierului Teodora nu-i este teamă, pentru că pregătirea mașinii a făcut-o în foarte bune condiții. Elicea funcționează normal. Și apoi, are la activul său foarte multe antrenamente efectuate la rece. Destoinica doamnă simte cum mașina, la impactul cu apa, se înclină spre stânga cu câteva grade. „Aplecarea“ transportorului pe o parte n-o deranjează. Aceste fenomene sunt frecvente la conducerea pe apă. Mânuieste foarte fin, imperceptibil volanul spre stânga, până când mașina se echilibrează. Apoi privirea îi este atrasă de câteva vârtejuri de apă. Caută să-l ocolească pe cel din față sa, dar în stânga apare altul. Încearcă să se strecoare printre amândouă. Dar nu mai poate pentru că roțile din partea stângă a transportorului îi sunt prinse de furiosul vârtej de apă. Mașina este întoarsă cu o sută optzeci de grade și împinsă în cel de-al doilea vârtej de apă. O asemenea situație nu i s-a mai întâmplat niciodată. Să fie învățată, într-un ritm infernal, cu mașină cu tot. Dar ea nu-și pierde cumpătul: conduce cu măiestrie mașina, biruind multiplele greutăți întâmpinate.

– Plutonierul Teodora Radu Apostol se prezintă la acest exercițiu demonstrativ cu rezultate excelente. A condus treizeci de ore în apă, ceea ce echivalează cu peste opt sute de kilometri.

Dunărea, de la Baziaș, până la vărsare în Marea Neagră, își poartă apele pe o distanță de peste o mie de kilometri. Puși cap la cap, kilometri parcurși de această doamnă în apă, de când i s-a încredințat transportorul, dau aproximativ șaptezeci și cinci la sută din drumul Dunării pe teritoriul țării noastre. E mult? E puțin? Fiecare kilometru de apă a însemnat trăiri la cea mai înaltă tensiune, care a făcut-o mai tare ca forța valurilor. După ce își îndeplinesc misiunile, mașinile se așează una câte una într-o coloană unde spectatorii au posibilitatea să le admire pe ele și pe mecanicii-conducători care s-au dat jos și stau în dreapta coloanei. Crainicul spectacolului, cu Zincuța în brațe se îndreaptă spre mecanicul primei mașini, care fiind echipat în ținută de luptă e mai greu de recunoscut. Și atunci el se adresează fetei:

– Dragă Zincuța, aceasta-i mama ta, care astăzi a fost eroină?

Și Zincuța, ca la o comandă, a sărit din brațele crainicului în cele ale măicuței, a îmbrățișat-o, a sărutat-o și atât i-a spus:

– Ce mamă mare am!

Scenă urmărită și de Nicu aflat în coloană nu prea departe...

În timp ce în fața mașinii se întâmplă această scenă, un domn din comitetul de organizare a festivităților a prins pe mașină tricolorul României, fapt ce a făcut să crească și mai mult prestigiul, iubirea, respectul, prețuirea orașenilor față de armată, față de mecanicii-conducători ai transportoarelor blindate. În același timp, doamna viceprimar le-a înmănat plutonierului Teodora un costum popular, la fel și fetei acesteia, drăguța de ea, Zincuța, care a devenit astfel copilul iubit de toți cei prezenți.

FILE DE ISTORIE

UN SECOL DE LA ADOPTAREA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI ÎNTREGITE ÎN GRANIȚELE EI FIREȘTI

Col. (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE

Membriu titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

La 29 martie 1923, Monitorul Oficial nr. 28 publica textul Constituției României Întregite în granițele ei firești. Constituția este legea fundamentală a unui stat, actul său juridic și politic fundamental care reglementează aspecte referitoare la forma de guvernământ, la organizarea și funcționarea statului, la structurile și atribuțiile puterilor în stat, în care sunt prevăzute principiile de bază ale conducerii statului, atribuțiile instituțiilor fundamentale ale statului și drepturile cetățenilor, libertățile și obligațiile lor, respectiv raporturile dintre stat și cetățean, regulile generale ale organizării economice.

Ca lege fundamentală a statului, constituția a cunoscut de-a lungul vremii o evoluție în formă și fond, adaptându-se continuu la evoluția statului. Constituția apare odată cu intrarea societății în epoca modernă, respectiv după revoluția franceză, când în declarația din 26 august 1789 privind drepturile omului și ale cetățeanului au fost incluse pentru prima dată principalele drepturi publice și libertăți civile, prin această proclamație recunoscându-i-se individului anumite posibilități legale în raport cu statul, limitând astfel atotputernicia acestuia.

Inspirate din ideile iluminismului, constituțiile desemnau legile fundamentale ale statului în contextul luptei împotriva absolutismului monarhic („Legea sunt eu”), în vederea limitării acaparării puterii și permiterii accesului unor categorii din ce în ce mai largi ale populației la decizia politică.

Prima Constituție scrisă în Europa apare în Franța în anul 1791. Ulterior, prin dezvoltări și adaptări la realitățile fiecărui stat, actul constituțional s-a extins, cuprinzând întreaga Europă. Ideile iluministe lansate după revoluția franceză aveau să cuprindă

Coperta Regulamentului Organic al Minteniei 1831, cu semnătura lui Simeon Matcovici, unul dintre bursierii statului înainte de 1830

și Principatele Române. Trecerea Țărilor române prin istorie într-o formă specifică, divizate în Principate distincte (Țara Românească, Moldova și Transilvania), aflate sub suzeranitate otomană sau habsburgică, a făcut ca adoptarea unor constituții proprii să fie întârziată. Forme preconstituționale au existat încă de la începutul secolului XIX: „Codul lui Callimach” din 1817 în Moldova, „Legiuirea lui Caragea” din 1818 în Țara Românească, apoi „Constituția cărvunurilor” (*Cererile cele mai însemnătoare ce se fac din partea obștei Moldovei*) din 1822 din Moldova.

Un pas însemnat în evoluția constituției Principatelor Române se produce după războiul ruso-turc (1828-1829), ca urmare a trecerii Principatelor Române timp de 6 ani sub administrație rusească, odată cu adoptarea **Regulamentelor organice**. Întocmirea lor începuse în vara lui 1829 sub coordonarea generalului Pavel Kisseleff, președintele rus plenipotențiar al ambelor Divanuri și ele au intrat în vigoare în martie 1830, menite a pregăti viitoarea unire a Țării Românești cu Moldova. Regulamentele organice au însemnat un pas important spre unificarea administrativă a Principatelor Române, prefigurând unirea lor pe temeiul comunității de origine, limbă, religie, obiceiuri și interese.

Generalul Pavel Kisseleff, Președintele Obșteștilor Adunări ale Moldovei

Acestea aveau să constituie legea fundamentală pentru cele două țări române până în 1858.

Tot o formă preconstituțională poate fi considerată și Constituția de la 1848, al cărui proiect a fost citit la 11 iunie în fața unei mari mulțimi de oameni adunată în fața grădinii Filaret (numită de atunci Parcul Libertății, iar după 1906, Parcul Carol) și care, în formă revizuită, avea să fie recunoscută la 28 iulie 1848 de către Suleiman Pașa, comisarul Porții la București. Înfrângerea revoluției avea să ducă la o întârziere de un deceniu până la apariția primei Constituții a României.

După Războiul Crimeii (1853-1856), în cadrul Tratatului de Pace de la Paris, la 7 august 1858 a fost semnată de către marile puteri (Franța, Marea Britanie, Rusia, Austria, Turcia, Prusia și Sardinia), Convenția de la Paris, document cu caracter constituțional, care a stabilit cadrul legislativ ce a stat la baza înfiptuirii Unirii Principatelor Române.

Conform Convenției, Principatele rămăneau sub suzeranitatea otomană, dar sub „garanția colectivă” a marilor puteri; se accepta unirea parțială a Principatelor, noul stat urmând a se numi „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei”. Se acceptau, pentru fiecare principat, separația administrativ-politică (se prevedea ca fiecare principat să aibă, în continuare, un domn, un guvern și un parlament propriu). Singurele instituții comune urmau a fi Comisia Centrală de la Focșani (ca organ legislativ comun) și Curtea de Casație, organ cu atribuții juridice. Domnii celor două principate urmau a fi aleși de către Adunările electivе dintre cetățenii cu un venit minimum de 3.000 de galbeni și având îndeplinite funcții publice timp de 10 ani. Armatele celor două state, în continuare separate, puteau fi reunite în tabere comune sub comanda alternativă a domnilor sau a reprezentanților acestora.

Convenția stabilea egală accesibilitate la funcții, garanta libertățile publice, abolea privilegiile și monopolurile și recomanda revizuirea stării țăranilor. Dispozițiile electorale erau însă restrictive, reducând electoratul direct la câteva mii de persoane, din cauza unui cens foarte ridicat.

Convenția, deși nu acorda unirea deplină, a reprezentat o etapă importantă în realizarea marelui act al Unirii Principatelor Române din ianuarie 1859, constituind, până în 1864, Legea fundamentală a României.

Într-un context politic tensionat, în urma loviturii de stat

Domnitorul
Alexandru Ioan Cuza
(1859 – 1866)

din 2 mai 1864 care a condus la dizolvarea Parlamentului, domnitorul Alexandru Ioan Cuza adoptă ca Lege fundamentală documentul numit „Statutul Dezvoltator al Convenției de la Paris”. Rămasă în istorie sub numele de „Statutul lui Cuza”, documentul cu caracter constituțional inițiat de domnitor, Statutul a fost proclamat oficial ca o modificare a Convenției de la Paris și a fost adoptat prin plebiscit la data 19 mai 1864.

Statutul prevedea împărțirea puterii legislative între Domn, Corpul Ponderator (Senatul) și Adunarea Electivă, domnitorului revenindu-i o poziție dominantă. Domnitorul avea singur inițiativa legislativă, Corpul Ponderator neputând decât să propună îmbunătățirea proiectelor de legi. În Corpul Ponderator intrau, pe lângă mitropoliți și episcopi, președintele Curții de Casație, generalul cel mai vechi în grad și un număr de 64 de membri numiți de Domn. Totodată censul a fost coborât față de prevederile Convenției de la Paris. Statutul a fost adoptat prin plebiscit și a primit confirmarea sultanului și a Puterilor garante la 16 iunie 1864. Numele oficial al Statutului avea să fie stabilit de puterea suzerană: *Actul adițional la Convențiunea din 7/19 august 1858*.

Instaurarea dinastiei străine prin aducerea prințului Carol de Hohenzollern Sigmaringen ca Domn al României, precum și dorința

Regele Carol I (1866 – 1914)

oamenilor politici români de a organiza un stat cu adevărat modern, conform normelor europene ale vremii, au condus la adoptarea unei constituții autentice, consacrată existenței statului național român.

Constituția din iunie 1866 este actul fundamental care consacră formarea Statului național român. Redactată într-un timp scurt, folosindu-se ca model Constituția Belgiei din 1831, considerată la acea vreme cea mai liberală constituție din Europa, proiectul Constituției din 1866 a fost modificat substanțial de domnitorul Carol I și a fost adoptat de Adunarea Electivă la 25 iunie 1866.

Constituția proclama monarhia constituțională ca formă de stat în temeiul separației puterilor în stat și pe principiul suveranității naționale. Puterea legislativă era executată de Domn și Parlament (Adunarea Deputaților și Senat), iar cea executivă era încredințată Domnului, care o exercita prin intermediul miniștrilor. Regimul politic era bazat pe vot censitar, alegătorii fiind împărțiți în patru categorii, în funcție de avere și origine socială. Puterile constituționale ale Domnului erau ereditare, „din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu excluderea perpetuă a femeilor și coborâtorilor lor”. Persoana domnului era proclamată „neviolabilă”, actele sale fiind valabile numai dacă erau contrasemnate de un ministru care devenea răspunzător de actul respectiv. Domnul era capul oștii, numea și revoca ministrii, sancționa și promulga legile, numea și confirma în toate funcțiile publice, încheia cu alte state tratate și convenții pentru comerț și navigație, avea dreptul de amnistie în materie politică, de a ierta sau micșora pedepsele în materie criminală, de a conferi grade militare și decorații, de a bate monedă. Totodată deschidea și închidea sesiunile Parlamentului pe care îl putea convoca în sesiune extraordinară și pe care îl putea dizolva. Drepturile și libertățile cetățenești beneficiau de reglementările cele mai moderne ale epocii: era proclamată libertatea conștiinței, a presei, a întrunirilor, a religiei, egalitatea în fața legii, fără deosebire de clasă, libertatea individuală, inviolabilitatea domiciliului; proprietatea era considerată sacră și inviolabilă. Constituția conferea religiei ortodoxe un statut superior („religia dominantă a statului român”), iar cei de altă religie decât cea creștină nu puteau deveni cetățeni (art. 7).

Referitor la „Puterea armată”, Constituția preciza în Titlul V (art. 118 – 123) că:

Art. 118. - Tot Românul face parte sau din armata regulată, sau din miliții, sau din garda cetățenească, conform legilor speciale.

Art. 119. - Militarilor nu se pot lua gradurile, onorele și pensiunile, decât numai în virtutea unei sentințe judecătorești și în cazurile determinate de lege.

Art. 120. - Contingentul armatei se votează pe fiecare an. Legea care fixează acest contingent, nu poate avea tărie pe mai mult decât pe un an.

Art. 121. - Garda cetățenească este menținută în Statul României. Organizațiunea ei este regulată de o lege specială.

Art. 122. - Numai în virtutea unei legi, se va putea mobiliza garda cetățenească.

Art. 123. - Nici o trupă străină nu va putea fi admisă în serviciul Statului, nici ocupa teritoriul României, nici trece pe el decât în puterea unei anume legi.

Constituția din 1866 avea să suporte, de-a lungul vremii, mai multe revizuri generate de evenimente politice majore petrecute în viața țării. Prima modificare s-a făcut la 3 octombrie 1879, în urma războiului ruso-româno-turc (1877-1878) prin care s-a obținut independența României și trecerea în administrația țării a Dobrogei, a Deltei Dunării și a insulei Șerpilor. Ulterior aveau să mai fie înregistrate și alte revizuri ale Constituției. Constituția din 1866 a rămas în vigoare până la adoptarea Constituției României Întregite din 1923.

Înfăptuită la 1 Decembrie 1918, România Întregită trebuia să fie recunoscută pe plan extern ca nou stat, să i se recunoască noile granițe și să participe activ la viața politică internațională. După ce la 10 septembrie 1919 se semnează la Saint-Germain Tratatul de Pace între Puterile Aliate și Austria, prin care se recunoaște unirea Bucovinei cu România, la 4 iunie 1920, la Trianon se semnează Tratatul de Pace între Puterile Aliate și Ungaria, prin care are loc recunoașterea pe plan internațional a unirii Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Se impune a menționa și faptul că la 10 ianuarie 1920 avea loc înființarea Ligii Națiunilor (Societatea Națiunilor) cu sediul la Geneva, România fiind membru fondator.

În condițiile în care România Întregită prin unirea cu țara mamă a vechilor teritorii românești înregistra o sporire a populației de la 7.000.000 la 18.000.000 de locuitori și o creștere a suprafeței țării de la 137.000 km² la 295.000 km², se impunea, pe plan intern, asigurarea unificării și funcționalității administrațiilor și instituțiilor din noile provincii. De aceea, după Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, în paralel cu refacerea țării după război, a urmat organizarea administrării noii României, unificarea instituțiilor și recunoașterea lor pe întreg teritoriul

țării (unificarea legislativă, a armatei, a circulației monetare, a poștei, a vămii etc.), edificarea societății românești în noii parametri politici, economici și sociali.

Încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria la Alba Iulia din 15 octombrie 1922 venea, de asemenea, ca o recunoaștere deplină a noului stat, România Mare.

Se impunea o nouă Constituție a țării care să reflecte noile realități juridice, politice, economice și administrative. În acest sens, au fost redactate patru proiecte de Constituție: unul aparținând Partidului Național Liberal, elaborat cu contribuția lui Ion I. C. Brătianu, unul alcătuit de Radu Boilă, la Cluj, sub influența Partidului Național Român, unul elaborat de Constantin Stere, care reprezenta punctul de vedere al Partidului Țărănesc și un al patrulea redactat de Constantin Berariu. Cu excepția proiectului lui Constantin Stere, care prevedea o singură cameră legislativă, reprezentare proporțională și consultarea poporului prin plebiscit, celelalte trei erau inspirate, sub aspectul organizării politice, din Constituția din 1866.

Preluând puterea în 1922, Partidul Național Liberal a reușit să-și impună propriul proiect. Astfel, la 26 – 27 martie, Adunarea Deputaților (cu 262 voturi pentru, 9 abțineri și 8 contra) și Senatul (cu 137 voturi pentru, 3 abțineri și 2 contra) votează o nouă Constituție, promulgată printr-un decret la 28 martie și publicată la 29 martie. Noua lege fundamentală a țării (reprezintă de fapt o revizuire a Constituției din 1866 – din cele 138 articole, 76 preluate fără niciun fel de modificare din vechea Constituție) adaptată la realitățile postbelice, în spiritul adunărilor plebiscitare de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia, stabilește că **„Regatul României este un Stat național, unitar și indivizibil”**, iar **„teritoriul României este nealienabil și proclamă caracterul independent și suveran al statului”**.

Ca formă de guvernământ România este proclamată **monarhie constituțională**, **„puterile constituționale ale regelui sunt ereditare, în linie coborâtoare directă și legitimă a Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat, prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și a coborâtorilor lor”**. În problema drepturilor și libertăților omului, Constituția din 1923 prevede că: **„Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin**

legi”; în privința minorităților naționale, Constituția stipulează că **„deosebirea de credințe religioase și confesiuni, de origine etnică și de limbă, nu constituie în România o piedică spre a dobândi drepturile civile și politice și a le exercita”**. Constituția are la bază principiul democratic al separării puterilor în stat. Puterea legislativă este exercitată colectiv de către Rege și Reprezentanța Națională (Parlamentul), formată din Senat și Adunarea Deputaților. Puterea executivă este încredințată Regelui prin intermediul guvernului, cu precizarea că niciun act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act. Puterea judecătorească se exercită de organele ei, iar hotărârile lor se pronunță în virtutea legii și se execută în numele Regelui. Constituția consfințește modificarea art. 7 desființând restricțiile de până atunci din calea naturalizării și dând posibilitatea populației evreiești să se manifeste și politic, nu numai economic și cultural, să creeze partide politice, care să ia parte la alegeri și să concureze la dezvoltarea democratică a României. De fapt, evreii participau la viața politică și înainte de 1923, luând parte la alegerile din 1919, 1920, 1922. Noua Constituție, conferind statului român și regimului politic un caracter democratic și o organizare național-statală unitară, a reprezentat fundamentul juridic al întregii vieți politice și social-economice a țării până în februarie 1938.

Referitor la **„Puterea armată”**, Constituția din 1923, în Titlul V, în articolele 119 - 123 precizează:

Art. 119. - *Tot Românul, fără deosebire de originea etnică, de limbă sau de religie, face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale. Puterea armată se compune din: armata activă cu cadrele ei permanente, rezerva ei și milițiile.*

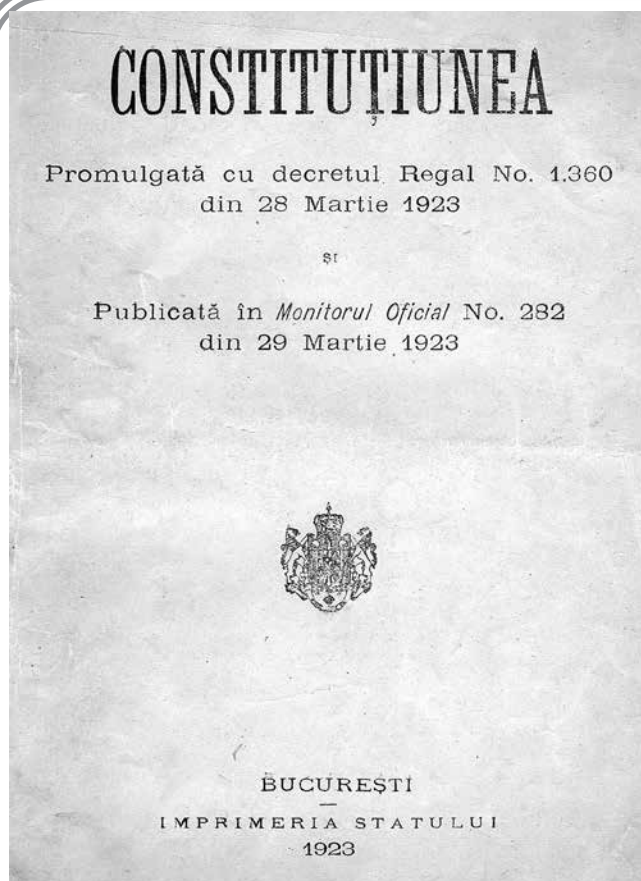
Art. 120. - *Gradele, decorațiile și pensiunile militarilor nu se pot lua decât numai în virtutea unei sentințe judecătorești și în cazurile determinate de legi.*

Art. 121. - *Contingentul armatei se votează pentru fiecare an de ambele Corpuri legiuuitoare.*

Art. 122. - *Se va înființa un Consiliu superior al apărării țării, care va îngriji, în mod permanent, de măsurile necesare pentru organizarea apărării naționale.*

Art. 123. - *Nicio trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului, nici nu poate intra sau trece pe teritoriul României decât în puterea unei anume legi.*

Conform Constituției, armata, deși face parte din puterea executivă și este supusă legilor, nu este o putere, în sensul puterilor legislative, executive

și judecătorești care desfășoară acte de decizie în numele statului. Armata face parte din forța publică. Ea este menită ca să ajute, atunci când e nevoie, organele poliției administrative în menținerea ordinii publice în interior și să apere țara de inamicii din afară. Armata este subordonată puterii civile. Militarii în activitate sunt opriți de a lua parte la disputele politice; ei nu exercită electoratul nici activ, nici pasiv, adică nici ca alegători nici ca eligibili.

În vremuri normale, concursul autorităților militare poate fi solicitat însă, în scris, de autoritatea civilă pentru menținerea ordinii. În timp de criză, când se declară starea de asediu, autoritățile militare devin competente în a exercita un drept de jurisdicțiune asupra populației civile, însă numai pentru infracțiunile stabilite și numai cât durează criza și doar sub controlul autorităților civile.

Se impune a menționa că, față de Constituția din 1866, care în art. 118 preciza că: „*Tot Românul face parte sau din armate regulată, sau din miliții, sau din garda națională*”, Constituția din 1923, în art. 119 vorbește numai de „*elementele puterii armate*”, respectiv: armata activă cu cadrele ei permanente, rezerva

ei și milițiile. Garda națională de care amintea Constituția din 1866 fusese desființată cu ocazia modificării constituționale făcute prin legea din 8 iunie 1884.

Prin structura ei, prin caracterul democratic și modern, prin maniera de abordare a complexelor situații generate de unirea teritoriilor românești aflate sub administrații diferite, Constituția României din 1923 s-a dovedit a fi un autentic monument legislativ. Din păcate, după numai 15 ani, schimbări politice majore în viața țării aveau să conducă la înlocuirea ei.

După înlăturarea guvernului Octavian Goga – A.C. Cuza la 10 februarie 1938, Regele Carol al II-lea instaurează regimul autorității personale a cărui realizare o urmărea încă de la urcarea sa pe tron la 8 iunie 1930 și numește în fruntea guvernului pe patriarhul Miron Cristea. La 20 februarie se decretează o nouă Constituție (promulgată la 27 februarie), care interzicea printre altele, propovăduirea prin viu grai sau în scris a „*schimbării formei de guvernământ a statului*”, introducea pedeapsa cu moartea și pe timp de pace, pune capăt separării puterilor în stat, regele atribuindu-și atât puterea executivă, cât și pe cea legislativă, lipsind Senatul și Adunarea Deputaților de orice atribut semnificativ, acestea întrunindu-se numai din inițiativa Suveranului, cel puțin a dată pe an etc., legiferând instaurarea autorității regale și sfârșitul regimului parlamentar.

Referitor la armată, în Titlul V (Despre oștire), Constituția prevedea (art. 88 – 91):

Art. 88. - Toți cetățenii români sunt datori a face parte din unul din elementele oștirii, conform legilor.

Art. 89. - Gradele, decorațiunile și pensiunile militare nu pot fi retrase decât în virtutea unei sentințe judecătorești.

Art. 90. - Contingentul oștirii se votează pentru fiecare an de Adunările Legiuitoare.

Art. 91. - Nicio trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului și nu poate intra sau trece pe teritoriul României decât în virtutea unei legi.

La 31 martie 1938 se desființează prin Decret regal toate partidele și se instituie Consiliul de Coroană ca organ de stat cu caracter permanent, alcătuit din membrii „consilieri regali”, numiți de monarh, în rang de miniștri de stat (având un caracter consultativ).

Regele Ferdinand I (1914 – 1927)

La 14 aprilie 1938 se instituie Legea pentru apărarea ordinii de stat care înăsprește măsurile represive împotriva celor care se împotriveau noului regim, iar la 14 august se emite Decretul-lege privind o nouă împărțire administrativă a țării în „ținuturi” conduse de către un rezident regal. Județele existente rămân aceleași, grupate însă în noile „ținuturi”; la 19 august se emite Decretul-lege privind reorganizarea justiției, inamovibilitatea magistraților fiind desființată; la 11 octombrie se desființează prin Decret regal breslele de lucrători, funcționari și meseriași, care urmau, în intenția autorității de stat, să ia locul sindicatelor; la 16 decembrie se creează organizația politică unică în stat, Frontul Renașterii Naționale (FRN), primul partid de masă din istoria României, care cuprindea în rândurile sale pe toți cetățenii țării care împliniseră vârsta de 21 de ani, cu excepția militarilor activi și a judecătorilor, având drept scop sprijinirea monarhiei, în general, și a regimului autoritar carlist. Șeful suprem al FRN era regele. La 22 iunie 1939, Carol al II-lea a hotărât transformarea FRN în Partidul Națiunii, declarat „partid unic și totalitar”, sub conducerea supremă a regelui.

În contextul declanșării celui de-al Doilea Război Mondial, în cursul vizitei sale la Chișinău la 6 ianuarie 1940, regele Carol al II-lea declară într-un discurs, că „*nicio brazdă de pământ nu vom ceda*”. Declarația suveranului deschide un șir de asigurări oficiale că frontierele vor fi apărate dar, la 26 august 1940, evaluarea întocmită de Secția Operații a Marelui Stat Major al armatei române preciza: „*suntem complet izolați și lipsiți de sprijinul material și politic al oricărei puteri străine*”.

Fiind compromis pe plan național și internațional, Carol al II-lea hotărăște la 6 septembrie 1940 să predea o parte din prerogativele regale și, prin Decret semnat în aceeași zi, intitulat „Pentru

învăstirea cu depline puteri a președintelui Consiliului de Miniștri și restrângerea prerogativelor regale”, regele transfera dreptul de conducere autoritară a statului generalului Ion Antonescu, care nu a mai constituit un Parlament și a guvernat țara prin decrete-legi până la 23 august 1944.

După această dată s-a instituit un regim constituțional de tranziție, până la convocarea unei Adunări Constituante care să elaboreze o nouă Constituție, timp în care erau reinstaurate prevederi ale Constituțiilor din 1866 și 1923. La 15 iulie 1946 guvernul Petru Groza emitea un decret cu caracter constituțional, prin care se adopta un sistem unicameral (Adunarea Deputaților) și se acorda drept de vot tuturor cetățenilor în vârstă de cel puțin 21 ani, inclusiv femeilor. La 30 decembrie 1947, în urma abdicării regelui Mihai I, Parlamentul adopta o lege cu caracter constituțional prin care era proclamată Republica Populară Română și era abrogată „Constituția din 1866 cu modificările din 29 martie 1923 și acelea din 1 septembrie 1944”. Până la adoptarea Constituției din 1948, puterea legislativă a fost deținută de Adunarea Deputaților constituită în urma alegerilor din 19 noiembrie 1946, iar cea executivă, de un prezidiu compus din 5 membri aleși de Adunare (C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec, Gheorghe C. Stere și Ion Niculi).

Constituțiile care au urmat (Constituția din 1948, Constituția din 1952 și Constituția din 1965) aveau să marcheze dezvoltarea fără precedent a economiei naționale și transformarea țării din Republică Populară în „Republică Socialistă”, iar Constituția din 1991, cu revizuirile ulterioare din 2003, avea să marcheze schimbarea regimului politic și instaurarea regimului democratic.

Ca lege fundamentală a statului, Constituția se impune a fi cunoscută și respectată, atât în spiritul cât și în litera ei, de către toți cetățenii României.

NICOLAE BĂLCESCU ȘI REVOLUȚIA ROMÂNĂ DE LA 1848 - 1849

Col. (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE

Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

„Revoluția generală europeană de la 1848 nu fu cauza revoluției române; cauza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltorii ei sunt optsprezece veacuri de trude, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși”.

NICOLAE BĂLCESCU

Personalitate prestigioasă, Nicolae Bălcescu se afirmă în perspectiva trecutului cu deosebită prestanță. Trăind numai 33 de ani, el și-a făcut cu prisosință datoria față de națiune. A trăit intens, s-a afirmat pe numeroase tărâmurii și a impus contemporanilor săi, nu numai prietenilor și admiratorilor, ci și dușmanilor, să-i recunoască însușirile remarcabile. A fost nu numai „UN OM ÎNTRE OAMENI”, ci a fost un om cu totul deosebit, a cărui amintire stăruie puternic în memoria generațiilor următoare, care ne este și astăzi apropiat, pe care îl simțim al nostru, gândind și acționând contemporan, uneori uimitor de contemporan.

Nicolae Bălcescu s-a născut în București la 29 iunie 1819. Fiu al pitarului Barbu Petrescu și al Zincăi Bălcescu, rămas orfan de tată, a fost crescut de mama sa, alături de cei doi frați, Barbu și Costache, și de cele două surori, Sevasta și Marghioala. A fost elev al Colegiului „Sf. Sava”, coleg printre alții cu Ion Ghica, prilej de a evidenția în ochii contemporanilor săi însușiri intelectuale deosebite, dar și profundul atașament pe care îl avea față de trecutul poporului său. Bălcescu a ales apoi, la 19 ani, cariera armelor. Ca și alți tineri intelectuali ai epocii sale, el a considerat drept o datorie patriotică să se înroleze în rândurile unei armate naționale renăscute. Iuncăr într-un escadron de cavalerie, el a devenit, după intrarea sa în oștire, unul dintre cei trei învățători ai Școlii militare destinate ridicării culturale a gradelor inferioare, prilej de a insufla ostașilor simțăminte patriotice și de a le transmite cunoștințe fundamentale de istorie a patriei.

Dar pentru Bălcescu, sfera de acțiune ce i se oferea în cadrul armatei Regulamentului organic i s-a părut restrânsă. În consecință el s-a integrat mișcării de eliberare, mai întâi acțiunii colonelului Ioan Câmpineanu, iar apoi mișcării revoluționare

de la 1840, care a avut în frunte pe patriotul Dimitrie Filipescu. Arestat, supus represiunii autorităților, tânărul Bălcescu s-a văzut scos din rândurile oștirii și a fost închis până în primăvara anului 1842. Greaua experiență prin care a trecut nu a făcut însă decât să constituie un nou îndemn pentru acțiune. „Eu mi-am început viața intrând în închisoare pentru revoluție – scria el mai târziu, în februarie 1850 – și închisoarea obligă, ca și noblețea”.

În 1843, Bălcescu a fost unul dintre întemeietorii „Frației”, organizație secretă care avea să pregătească declanșarea luptei revoluționare de la 1848. Totodată, el s-a afirmat în epocă, în ciuda tinereții sale, ca un om de cultură înaintat, ca unul dintre cei mai de seamă cărturari ai vremii. În 1844 a publicat la Iași în revista „Propășirea”, studiul său despre „Puterea armată și arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei până acum”, pentru ca, doi ani mai târziu, să publice în revista „Magazin istoric pentru Dacia”, pe care o înființase împreună cu profesorul transilvănean August Treboniu Laurian, studiul „Puterea armată și arta militară la moldoveni în timpurile mării lor”. Ambele studii, ca și cele consacrate bătăliei de la Cosovo sau campaniei din 1595, ori portretul spătarului Ioan Cantacuzino, n-au reprezentat numai rezultatul unor laborioase cercetări istorice, ci au avut menirea, înainte de toate, de a prezenta românilor un bilanț și de a le adresa un îndemn. Studiul său despre „Starea soțială a muncitorilor plugari în Principatele române în diferite timpuri”, cuvântarea ținută în fața „Soțietății studenților români” și studiul privind „Campania românilor în contra turcilor de la anul 1595” aveau să întregescă scrierile sale de seamă înainte de anul decisiv 1848 și care transmiteau evidente mesaje.

În 1846 Bălcescu pleacă la Paris, unde s-a implicat în activitatea Soțietății Studenților Români și a fost martor al declanșării Revoluției de la 1848 din capitala Franței. Întors în țară, a contribuit la organizarea revoluției din 1848, a fost ministru de externe și apoi secretar al Guvernului provizoriu. În timpul revoluției Bălcescu, care își făcuse ucenicia

luptei pe baricade în Parisul revoluționar, s-a ilustrat ca una din marile ei personalități. Bălcescu a acționat în domenii variate, căutând să concretizeze în practica revoluționară convingerile pe care și le afirmase prin scris, în perioada anterioară.

Preocupat stăruitor de problema agrară și de rezolvarea ei – el, care pledase energic pentru includerea

art. 13 în programul revoluționar, Bălcescu a militat pentru revoluționarea țărănimii, pentru împlinirea năzuințelor ei și lui i se datorează convocarea Comisiei proprietății. Intransigent, cerând fermitate revo-

luționară, organizator al propagandei, partizan al votului universal ca soluție electorală, evidențiindu-se în presa revoluționară (între altele, ca redactor al „Învățătorului satului” și al „Poporului suveran”), Bălcescu s-a afirmat totodată ferm și în domeniul apărării cuceririi revoluționare. El a cerut apărarea revoluției cu armele în mâini, a combătut concesiile față de puterea suzerană și a căutat să mențină regimul revoluționar din Țara Românească.

După reprimarea revoluției în Țara Românească, Bălcescu s-a străduit să sprijine cauza revoluției române din Transilvania, iar în 1849 a depus deosebite silințe pe lângă Avram Iancu și Ladislav Kossuth, încercând concilierea revoluției române din Transilvania cu cea maghiară. Era însă prea târziu, armatele habsburgice ajutate de cele țariste înăbușind revoluția.

Înfrângerea revoluției maghiare și sfârșitul revoluției europene l-au determinat pe Bălcescu să activeze în exil la Paris. S-a implicat în organizarea exilului revoluționar prin constituirea Comitetului Revoluționar Român și întemeierea unor publicații în care se regăsea programul revoluției de la 1848, „România viitoare”, „Junimea română”.

Slăvind „înzeita libertate”, Nicolae Bălcescu este un exemplu de dăruire și luciditate, deoarece la el avântul înnoirilor s-a îmbinat armonios cu adâncă percepere și cunoaștere a realității. El a înțeles, ca nimeni altul, trebuințele țării și, studiind cu toată seriozitatea problemele dominante ale epocii sale, a căutat căi optime de rezolvare. Era însuflețit de o nețărmuită sete de progres și de ardentă dragoste de patrie. „În inima lui – scria Vasile Alecsandri – patriotismul ocupa atâta loc că e de mirat cum de

se puteau adăposti în ea și alte simțiri”. Și Bălcescu mai avea rara însușire de a cunoaște drumul spre inima contemporanilor săi. „Presimțind viitorul României – nota tot Alecsandri – el se cerca a grăbi pășirea românilor către acel viitor, purtându-le pe la ochi prestigiul strălucitor al gloriei strămoșești și făcând să pătrundă în sufletul lor glasul fermecător al istoriei trecutului”.

Revoluționari moldoveni

Departe de a fi un patriot pasiv, contemplativ, cărturarul Bălcescu a fost un om de acțiune, un fruntaș al națiunii care s-a străduit a-și ajuta conaționali în găsirea căii de propășire celei mai potrivite. El constituie prin aceasta un exemplu.

„Când n-are cineva vorbirea spre a-și propaga ideile – scria el, subliniind rolul activ pe care înțelegea să-l aibă – trebuie s-o întrebuițeze tare mult și acei ce au idei sănătoase și folositoare, au datorie sfântă de a le propaga”.

Încrăzător în puterea poporului său, el a cerut românilor să-și ia „rangul” cuvenit, potrivit stadiului lor de dezvoltare și capacității lor, „în marea familie a națiunilor europene”. El și-a mărturisit, de asemenea, convingerea potrivit căreia „niciodată o națiune nu se poate mântui decât prin sine însăși”. „Ei nu știau – proclama el cu înflăcărare, dezvăluindu-și un crez ardent – ce poate face un popor cât de mic, când își apără ale sale și când e aprins de o sfântă și nobilă idee”. „În zadar veți ingenunchea și vă veți ruga pe la porțile împăraților, pe la ușile miniștrilor lor – scria el – ei nu vă vor da nimic, căci nu vor, nici pot. Fiți gata, dar, a o lua voi, fiindcă împărații, domnii și boierii pământului, nu dau fără numai aceia ce le smulg popoarele”.

Sensibil la problemele epocii sale, Bălcescu a căutat să determine rezolvarea lor cu luciditate, cu simț practic, dar și în temeiul unei largi informări. El a demonstrat contemporanilor necesitatea obiectivă a unor împliniri. Ridicându-se în apărarea țăranilor clăcași, a denunțat cu vigoare revoluționară „acea monstruoasă soțială, ca o întreagă țară să robească la câțiva particulari”. Problema a îmbrăcat pentru el un caracter național. El era conștient de faptul că perpetuarea unei situații profund nedrepte față de muncitorii pământului putea compromite întregul proces de ascensiune a națiunii. „Căci vai de acele nații – scrie el profetic – unde un număr mic de cetățeni își întemeiază puterea și fericirea lor pe robia gloatelor!”.

Ele pier!”. Cu egală fervoare, Bălcescu s-a pronunțat pentru instituirea unui regim modern în Țările Române, cu toate fireștile sale implicații.

Bălcescu a fost un cărturar într-o perioadă în care națiunea modernă română își începea procesul de afirmare și el a înțeles să nu rămână claustrat într-un turn de fildeș, închis între zidurile unei biblioteci, ci să fie un cărturar militant, luptând ardent pentru patrie. Scrierile sale le citim astăzi, ca și ieri înaintașii noștri, cu un deosebit interes și, ceea ce este mai ales semnificativ, ele ni se par scrise nu cu peste un veac în urmă, ci în zilele noastre.

Bălcescu a înțeles să-și axeze preocupările pe direcții dominante și în spiritul realizărilor țelurilor sale, de fapt a obiectivelor majore ale națiunii însăși, el făcând apel la istorie. Pentru el istoria nu constituia un scop în sine, ci un mijloc de a sluji mai temeinic cauza eliberării poporului său. De aceea chestiunile sociale, mersul revoluției în istoria românilor, istoria militară în condițiile renașterii armatei, au reprezentat teme principale cărora el li s-a consacrat. Argumentul istoric i-a folosit în consolidarea motivației politice a epocii sale. De asemenea, studiile sale și atenția primordială acordată de el lui Mihai Viteazul, reflectau importanța pe care o aveau pentru el ideile fundamentale ale unității și independenței.

Bălcescu a crezut în unitatea națiunii sale și a militat pentru transpunerea acestei realități într-o realitate statală. *„Ținta noastră – spunea el în 1847 în cuvântarea sa Privire asupra stării de față, asupra trecutului și viitorului patriei – socotesc că nu poate fi alta decât unitatea națională a românilor. Unitatea mai întâi în idei și simțăminte, care să aducă apoi, cu vremea, unitatea politică..”* În același an, folosind prilejul întocmirii studiului său referitor la campania din 1595, el evoca planul lui Mihai Viteazul de a realiza *„Unirea tuturor românilor într-un stat politic”*. *„Idee măreață și singura mântuitoare pentru noi – comenta el – pe care, din orbirea acelor veacuri, părinții noștri nu o putură realiza, care singură trebuie să fie ținta politică a românilor de astăzi”*.

Independența viitorului stat unitar și modern al națiunii române a reprezentat, de asemenea, o preocupare dominantă la Bălcescu. În articolul său *„Drepturile românilor către Înalta Poartă”*, scris în

focul revoluției de la 1848, el a demonstrat dreptul de deplină autonomie a țării, dar a și lăsat deschisă calea pentru o viitoare cucerire a independenței. *„Să nu uităm – scria el cu înflăcărare – că suntem datori a apăra naționalitatea și drepturile noastre, de vom fi nevoiți chiar vărsând sângele nostru”*.

Dar Bălcescu nu a fost numai un patriot român ci și un cărturar de largă viziune asupra destinului umanității, el militând pentru înțelegerea între popoare și pentru patrie. *„Noi credem – arăta el în 1846*

– că vremile concuristelor a trecut, că duhul concuristei doarme cu Napoleon în mormântul său și că nimic nu îl va mai deștepta; că nădejdea civilizației popoarelor este în comunicația ideilor care va veni din comunicația națiilor ce înlesnirile și relațiile comerciale vor aduce.” El a combătut cu energie ideea de „popoare alese” și „popoare osândite” și a militat pentru stabilirea unui climat de respect reciproc între națiuni. *„Principiul nostru politic – scria el – este simplu: respect, recunoaștere, egalitate și solidaritate a naționalităților”*, adică a națiunilor. În mod semnificativ, Bălcescu considera poporul român ca un propagator al bunei înțelegeri, deoarece el aprecia că *„românii au fost totdeauna apărători ai „drepturilor sfinte ale omenirii”* și că deci, ei au avut capacitatea de a acționa pentru comprehensiunea reciprocă a popoarelor.

În 1852, în condițiile agravării stării sale de sănătate, Bălcescu a încercat să revină în țară, dar a fost refuzat de domnitorul Barbu Știrbei. S-a retras la Palermo unde a și murit la Hotelul Alla Trinacrie.

Acest *„erudit de prim ordin – a scris despre el marele cărturar francez Jules Michelet – care slăvea „înzeita libertate”,* acest luptător *„inteligent, ardent și entuzist”* – cum îl definea Ion Ghica, ilustrează panteonul marilor creatori ai României și opera sa, înțeleaptă și patetică, constituie un mesaj ardent generațiilor următoare, națiunii și patriei.

Acesta a fost Nicolae Bălcescu. El a contribuit la pregătirea și desfășurarea revoluției române de la 1848-1849. Faptele lui mari îl păstrează mereu cu litere de aur în cartea neamului nostru. Aceste fapte nu se pot uita; ele sunt și vor fi de-a lungul veacurilor un izvor bogat de viață și de putere națională.

Academia Română l-a primit pe Nicolae Bălcescu în 2015 ca membru post-mortem al acestui înalt for de știință și cultură din România.

CÂNTĂ SAVA, CĂ-I PRĂPĂD!

Col. (r) ION PELEARCĂ
– muzicolog –

Este binecunoscut faptul că muzica a fost, este și, probabil, va continua să rămână una dintre artele cu cea mai impresionantă forță de înrăuire asupra omului determinându-l, în cele mai diverse momente, la adoptarea de fapte deosebite, atitudini și gesturi uneori eroice, când se afla în pragul prăbușirii psihice și fizice. Lucru atestat de numeroase exemple de momente dramatice, de luptă și grea încercare, în care cântecul și-a dovedit din plin forța sa vitalizantă, mobilizatoare. Multe asemenea cântece, marșuri și imnuri au existat la români de-a lungul veacurilor, ele transmițându-se din generație în generație ca o flacăra vie până la noi, ca o expresie a bogăției și forței sufletești specifice neamului nostru.

Dintre cele mai interesante episoade dramatice, în care cântecul a jucat un rol determinant în destinul unor lupte sau bătălii celebre, în cadrul acestui articol voi relata unul mai puțin, sau chiar deloc cunoscut, ai cărui protagoniști au fost membrii muzicii Regimentului 40 Călugăreni. Este vorba despre un episod petrecut în timpul Primului Război Mondial, în care, umăr la umăr cu combatanții din linia întâi a frontului, muzicanții militari și-au afirmat, sub diferite modalități, patriotismul, însuflețirea și spiritul de sacrificiu, făcându-și exemplar datoria față de patrie.

Episodul se referă la luptele purtate de trupele noastre împotriva celor germane în Dobrogea, în toamna anului 1916, în bătălia de la Topraisar-Amzacea, bătălie al cărei destin a fost determinat de inițiativa, curajul și spiritul de sacrificiu al muzicii militare conduse de șeful acesteia, locotenentul SAVA RADU. Episodul este descris de însuși eroul lui în propriile amintiri, din care ne vom permite a reda un fragment.

8 septembrie 1916. Lupte crâncene în Dobrogea.

Inamicul atacă cu înverșunare poziția de la Amzacea și Bunic Enghez. Românii luptă ca leii, dar atacul dușman este copleșitor prin numărul oamenilor și al gurilor de foc.

Sub acest năprasnic atac, regimentul 40 Călugăreni și vânătorii, care au dat dovezi

Trupe Românești în Dobrogea 1916

în toate luptele de mare curaj, își simt rândurile slăbite. Inamicul înaintând în număr copleșitor, trupele noastre încep a șovăi și se produce o mișcare de retragere. În acest moment, prevăzând dezastrul care ne aștepta și profitând de faptul că era pe-serate, am ordonat strângerea muzicanților, cari se găseau pe poziție de trăgători, pentru executarea marșului Deșteptă-te, române.

Accentele marșului îmbărbătează subit pe luptători cari, scuturați parcă de un fior puternic, se alipiră de fanfară cu drapel cu tot și, fără să mai țină seama de iadul de foc, care cutremura văzduhul, se repeziră ca vișorul către cei ce se încumetau să ne calce pământul.

Urmăriți de aproape de către fanfară, care pare împinsă de o forță supraomenească, trupele noastre țin piept inamicului, îl opresc, îl dau înapoi, îl iau la goană și, de unde se retrăgeau spre Topraisar, se regăsesc acum pe vechea poziție, îl fugăresc și intră în bateriile inamicului.

*În timpul înaintării către inamic, muzicanții, istoviți de cântarea fără întrerupere făcută în pas grăbit, încearcă să-și odihnească plămâni, cât de cât, dar în acele clipe domnul maior Rasoviceanu, comandantul Regimentului de vânători, erou în atâtea lupte, văzând că o dată cu încetarea muzicii elanul trupei se micșorase a strigat: **Cântă Sava, că-i prăpăd.***

Reîncepând cu Deșteptă-te, române și cântând neîncetat am înaintat în linia întâi de luptă, astfel că o parte din trupa inamică a fost făcută prizonieră, iar altă parte s-a retras, în debandadă, lăsând să i se captureze tunuri, mitraliere, animale etc.

Pentru fapta sa eroică, Sava Radu a fost înaintat la gradul de căpitan și decorat cu, STEAUA ROMÂNIEI cu spade și panglică de „Virtutea militară”, precum și cu CRUCEA DE RĂZBOI FRANCEZĂ cu „palme” și baretele Dobrogea, București, Mărășești. Până la sfârșitul războiului, muzica Regimentului 40 Călugăreni a fost neconținut pe front, participând la luptele de pe Neajlov, Videle, Stâlpul Iepurești, precum și la bătălia de la Mărășești, din 25 iulie – 10 august 1917. Prin acest fapt de neasemuit curaj, căpitanul Sava Radu și trupa sa de muzicanți militari s-au înscris în istoria vitejilor neamului românesc, rămânând ca o pildă vie de eroism și devotament, ca un model de abnegație până la sacrificiu, prin folosirea ingenioasă și deosebit de eficientă, într-un moment cheie, a inflăcărutului și nemuritorului *Deșteptă-te, române*, astăzi Imnul de Stat al României.

PROBLEME DE INTERES

INFLUENȚA CRIZEI ENERGETICE ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

1. Aspecte generale

Orice criză, indiferent de natura ei nu reprezintă altceva decât o perioadă critică în evoluția unei societăți. **Dicționarul explicativ al Limbii Române – Dex**, definește conceptul de criză ca o „manifestare a unor dificultăți (economice, politice, sociale, etc); perioadă de tensiune de turburare, de încercări (adesea decisive) care se manifestă în societate; lipsă acută (de mărfuri, de timp, de forță de muncă)”. Dicționarele care se referă la un anumit domeniu al societății, definind criza fac apel expres la limbajul specific al acestora (Ex: Dicționarul Diplomatic, Direcționalul de Relații Internaționale, Dicționarul de Științe Umane, etc.

Indiferent de cauzele producerii lor și a factorilor care stau la baza nașterii și consumării situațiilor de criză, acestea ne vor indica o varietate de nuanțe care vor conduce la cunoașterea unui foarte mare număr de situații specifice pe care trebuie să le avem în vedere atunci când facem clasificarea lor.

O necesitate pentru o mai bună evaluare a acestora astfel încât să poată fi stabilite căile și mijloacele cele mai adecvate care să concure nemijlocit la rezolvarea lor într-un timp rezonabil. În acest sens iată și cele mai cunoscute și abordate crize: **crizele sociale, crizele politice, crizele diplomatice, crizele financiare, crizele militare**, etc. Acestea au la rândul lor motivații și efecte dintre cele mai diferite și nu mai puțin nuanțe specifice și nu o dată pot fi combinate.

Orice criză poate avea o serie de caracteristici pe care le identificăm prin următoarele:

- Criza poate surprinde, putându-ne lua pe nepregătite.
- Orice criză ajunge să parcurgă gradual etapele sale pe o scară proprie de escaladare.
- În majoritatea cazurilor crizele sunt relevate din exterior.
- Crizele au de regulă o viteză mai mare de manifestare decât reacția organismelor abilitate cu gestionarea lor.

- Gestionarea crizei își concentrează de regulă atenția la planificarea pe termen scurt a acțiunilor

- Orice criză poate avea și **interese majore în joc**, de natură politică, diplomatică, economică, socială, militară și de altele asemenea.

- Lipsă de informare sau informare trunchiată.

- Apariția unor frecvente disfuncționalități în procesul luării deciziilor pe care orice criză le implică, etc.

În ceea ce ne privește, încercăm să aducem în prim plan **criza energetică**, o criză al cărei pondere se simte azi în mod deosebit la nivelul Europei, și modalitățile prin care aceasta poate influența echilibrul stării de securitate, la acest nivel, precum și la cel național.

Nu întâmplător decidenții europeni și nu numai, au conștientizat de o bună bucată de vreme că neadoptarea la timp a măsurilor pentru asigurarea securității energetice reprezintă o gravă amenințare la adresa securității și stabilității U.E. și implicit a statelor membre.

2. Criza energetică

Criza energetică căreia i se dă în ultimul timp o atenție sporită, reprezintă situația în care necesarul de energie nu poate fi acoperit din cauza diminuării resurselor energetice – petrol, cărbune, energie electrică ș.a., situație care conduce la creșterea prețurilor resurselor energetice și implicit la o mărire, uneori deosebit de exagerată a prețului produselor de orice fel și în special a celor de larg consum.

Avem, așadar, de-a face cu **securitatea energetică** care nu înseamnă altceva decât „*disponibilitatea în orice moment a energiei în diferite forme, în cantități suficiente și la prețuri accesibile fără un impact inacceptabil la adresa mediului*”. Cu alte cuvinte, Securitatea energetică presupune „**disponibilitatea neîntreruptă a surselor de energie la un preț acceptabil**”, cu respectarea normelor de mediu în vigoare.

Ca parte integrantă a oricărei strategii naționale de securitate, ea se traduce prin: securizarea resurselor

și rutelor existente; identificarea unor surse și rute alternative; dependență cât mai redusă de importuri; eficiență energetică; protecție a mediului ș.a.

Mai trebuie reținut faptul că pentru o perspectivă cu adevărat internațională fiecare stat ar trebui să fie capabil de a-și proteja resursele energetice proprii și de a-și asigura acces regulat la cele existente. O astfel de atitudine dă posibilitate statelor de a ocupa o anumită poziție în circuitul mondial al resurselor ceea ce ar favoriza oricând puțința asigurării **securității energetice**. O astfel de cerință nu poate fi permanent garantată din cauza unor situații conflictuale de naturi diferite. Iată câteva exemple: Criza petrolului din 1973 s-a datorat Războiului de Yom Kippur; Criza energetică mondială din 1979 s-a datorat „revoluției iraniene”. Criza din 1991 a avut ca motivație creșterea prețului petrolului din cauza Războiului din Golf ș.a. Actuala criză energetică a fost accentuată de invadarea Ucrainei de către Rusia ...și exemplele ar putea continua.

Dependența de sursele energetice din import, în mod deosebit din Rusia a devenit, în timp, una din marile vulnerabilități ale U.E. Plecând însă de la necesitatea realizării **securității energetice**, încă din 2011 la nivelul U.E. a fost elaborată o **strategie energetică**, numită **Energy 2020**, strategie pentru o energie sigură, sustenabilă și competitivă care se concentrează pe: **utilizarea eficientă a energiei; asigurarea liberei circulații a energiei; asigurarea unei energii sigure și accesibile pentru cetățeni și pentru industrie; impunerea U.E. drept lider în ceea ce privește tehnologia și inovarea în domeniul energetic; întărirea dimensiunii externe a pieței energetice europene**, prin dezvoltarea unor parteneriate durabile, mai ales cu vecinii, concretizate în integrarea pieței energetice.

Stabilirea unor parteneriate privilegiate cu state cheie, promovarea rolului global al U.E. în domeniul energiei cu un nivel redus al emisiilor de dioxid de carbon, promovarea unui cadru legal care să reglementeze și să susțină siguranța în domeniul energiei nucleare ș.a.

Asigurarea securității energetice a U.E., la baza căreia stau instrumentele **economice, tehnologice și politice** vizează realizarea unei **politici energetice** cât mai complete prin dezvoltarea **capabilităților de gestionare a crizelor** de orice fel. Problema care vizează creșterea eficienței energetice, de așa natură încât **sistemul energetic european** să-și sporească performanța prin interconectarea rețelelor energetice naționale și a căror importanță să fie

conștientizată de către toate părțile implicate în realizarea securității energetice. Un rol de seamă îi revine și NATO care, pe de o parte, posedă experiență în managementul crizelor iar pe de alta, prin întărirea forțelor și realizarea interdependenței în sectorul internațional al energiei, își poate aduce alături de U.E. o contribuție de seamă la întărirea securității energetice pe cele mai sănătoase principii.

Când vorbim de securitatea energetică nu putem eluda Regiunea Extinsă a Mării Negre care se constituie într-o zonă geopolitică și economică cu o identitate proprie și care poate favoriza pe de o parte întărirea întregului păienjenis de legături dintre statele componente ale acestei zone cu o identitate proprie, iar pe de altă parte realizarea unei strânse colaborări.

3. Criza energetică și influența ei asupra securității naționale

Riscurile, amenințările, vulnerabilitățile sau disfuncțiile la adresa **Securității naționale** a României sunt nu odată influențate de lipsa unor strategii eficiente de protejare a infrastructurilor critice. Printre acestea figurează, în ultima vreme și cele circumscrise resurselor energetice care au generat așa-numita criză energetică ale cărei efecte și-au pus pecetea pe asigurarea la parametri normali a securității naționale.

În circuitul ideatic actual se operează cu accepțiuni multiple ale **conceptului de securitate** națională printre care și cel de *starea reprezentată de sistemul condițiilor favorabile interne și internaționale, politice, sociale, economice, diplomatice, ecologice, informaționale, culturale și de altă natură în care ființează și activează orice comunitate umană. Securitatea națională este atributul fiecărui stat național care are obligația de a asigura toate condițiile ca cetățenii săi să se simtă în siguranță, la adăpost de orice risc, pericol sau amenințare. Securitatea națională își propune ca obiectiv: garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, apărarea statului național suveran, independent, unitar și indivizibil, consolidarea ordinii de drept și a instituțiilor democratice, asigurarea unui nivel de trai decent populației, protejarea și promovarea intereselor naționale în lume, etc.*

Cele de mai sus demonstrează că legal problematica securității naționale este privită cu foarte multă seriozitate și nu dă loc la interpretări. Practic însă realizarea unora dintre cerințele acesteia se face cu destule sincope. Și aceasta ca urmare a faptului că orice criză și nu mai puțin cea

despre care discutăm și care arată că statele nu-și valorifică suficient resursele de care dispun și nici nu-și realizează cele mai favorabile căi de obținere a acestora își micșorează posibilitatea de a-și proteja cetățenii săi, prin negarantarea drepturilor ce li se cuvin acestora.

Totodată criza la care ne referim scoate în evidență ineficiența politicii economice, apariția și dezvoltarea aspectelor specifice economiei subterane, imposibilitatea racordării sectoarelor energetice la piața internațională în domeniu etc. Nu întâmplător în condițiile de astăzi folosirea „armei energetice” ocupă un loc bine definit în realizarea eficienței sectoarelor economice ceea ce a făcut posibilă **discriminarea prin preț**, o modalitate de spoliere a celor săraci, ceea ce a condus, în ultima vreme, la o scădere accentuată a **calității vieții**, concomitent cu deprecierea vertiginoasă a inflației.

Disfuncțiile de mai sus și nu numai, afectează serios nivelul de trai și liniștea socială. Toate acestea sunt elemente favorizante pentru presiunile și amenințările externe, iar dacă factorul politic nu caută soluții pertinente în orice moment, securitatea națională poate fi grav afectată.

În condițiile de astăzi se cer avute în vedere asigurarea satisfacerii necesarului de energie printr-o abordare inteligentă a acestui domeniu, conectată la realitățile geopolitice și geo-economice regionale

și globale. Fără asigurarea unui nivel ridicat de securitate energetică pe termen mediu și lung, la nivel european și nu mai puțin la nivel mondial nu se va putea asigura niciodată liniștea și pacea planetei. În acest sens este necesară armonizarea politicilor tuturor structurilor economice și de securitate pentru eliminarea efectelor pe care actuala criză energetică le-a făcut pentru o mare parte din omenire. Pe plan european eforturile privind soluționarea crizelor, inclusiv cea de față, presupune măsuri și acțiuni diverse, în cadrul etapelor de management al crizei și de management al consecințelor acesteia.

Atât gestionarea oricărei crize cât și managementul consecințelor acesteia, obligă la o preocupare constantă de unire a eforturilor în scopul eliminării stărilor generatoare de criză de orice fel în vederea atenuării riscurilor pe care acestea le generează asupra securității naționale.

Privite în interdependența lor, riscurile la adresa securității naționale generate de criza energetică pot avea reacții în lanț asupra tuturor subsistemelor sociale, situație care poate conduce către un veritabil haos la nivelul întregii societăți și care s-ar putea materializa în inclusiv erodarea funcțiilor statului și declanșarea pe acest fond a unor convulsii sociale fără precedent și aceasta deoarece criza la care ne-am referit afectează în proporții nebănuite însăși viața fiecăruia dintre noi.

BIBLIOGRAFIE

1. Dex - *Dicționar explicativ al Limbii Române*, ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. Sauliuc Adriana „*Mecanism de analiză a evoluției situațiilor de criză cu impact major asupra securității internaționale*”, Editura U.N.Ap. „Carol I”, București 2019;
3. Băhnăreanu Cristian „*Riscuri și amenințări în domeniul resurselor energetice strategice*”, Editura U.N.Ap. „Carol I”, București 2014.
4. Bușe Mihaela „*Perspective ale politicii de securitate și apărare a României determinate de politica externă și de securitate comună a Uniunii Europene*”. Editura U.N.Ap. „Carol I”, București, 2012.
5. Roșu Marius „*Evoluția geopolitică a Regiunii Extinse a Mării Negre în perioada post Război Rece*”, Editura U.N.Ap. „Carol I”, București, 2016.
6. Foster John „*Oil and World Politics*”, James Lorimer & Company LTD, Publishers Toronto
7. Andrei Constantin „*Integrarea instrumentelor de putere pentru soluționarea crizelor post conflict*”, Editura Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” Sibiu, 2021.
8. Barna Cristian, Popa Adrian „*România între prieteni și dușmani – Decupaje geopolitice și hărți imagologice*”, Editura Militară, București 2020.
9. Chifu Iulian „*Energy Security Strategies in the Wider Black Sea Region*”, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale.
10. Administrația Prezidențială, *Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020–2024*, București 2020.
11. Crețu Gheorghe, „*Riscuri la adresa securității naționale*”, Editura Sylvi, București 2006.
12. „*Noul Concept Strategic al NATO*”, aprobat la Summitul de la Madrid, 29-30 iunie 2022

REMEMBER

GENERAL DE BRIGADĂ COJOCARU C. ZAHARIE

În ziua de 03.01.2023 ne-a părăsit pentru totdeauna la vârsta de 89 de ani, Gl. bg. COJOCARU C. ZAHARIE, care timp de 30 de ani a fost Președintele Filialei Județene Suceava „Petru I Mușat” a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”.

S-a născut la 17 decembrie 1933, în comuna Cacica, județul Suceava, fiind primul copil din cei 9 (nouă) frați (cinci băieți și patru fete) ale familiei Cojocaru Constantin și Elisabeta, oameni de o probitate morală deosebită care și-au educat copiii în spiritul valorilor morale ale poporului român.

Încă din copilărie a participat la rezolvarea tuturor problemelor cu care s-au confruntat părinții săi, muncind cu dăruire și pasiune alături de aceștia pentru ameliorarea situației familiei sale afectate de foamete și sărăcie ca urmare a secetei din anii 1946-1947. A îmbrățișat mai apoi cariera militară, urmând cursurile Școlii Militare de Ofițeri Activi de Artilerie, Rachete și Topo Geodezie Sibiu. După terminarea Școlii militare a îndeplinit funcția de comandant de pluton, funcție în care s-a dovedit deosebit de grijuliu cu subordonații, precum și cu pregătirea acestora.

A fost solicitat apoi pentru o funcție în cadrul Apărării Civile a județului Suceava. Pe data de 08 august 1957 se căsătorește cu domnișoara Ecaterina Tiron de profesie inginer. Din căsătorie a rezultat fiul Florinel, căsătorit și el, de profesie medic specialist. Pe timpul vieții și după decesul părinților săi, a devenit părintele spiritual al familiilor fraților și rudelor de gradul I ale soției, ajutându-i în permanență pentru depășirea greutăților cu care se confruntau.

A urmat în timp cursuri de specialitate în Apărarea Civilă, precum și de pregătire a populației pentru apărare. Paralel a urmat Facultatea de Istorie pe care o absolvă cu rezultate bune ceea ce i-a dat puțința mai târziu să funcționeze ca lector la diferite cursuri. S-a afirmat în cadrul Apărării Civile din Suceava ajungând Șeful de Stat Major al acesteia, distingându-se prin rapiditatea în rezolvarea situațiilor ce reveneau acesteia. Ca șef de Stat Major al Gărzilor Patriotice (Naționale) – 1980-1991, s-a remarcat prin calitățile sale organizatorice și profesionale în gestionarea situației

pe timpul evenimentelor din decembrie 1989 din municipiul Suceava și comunele suburbane. În perioada 21 decembrie 1989 – 18 februarie 1990 a asigurat interimatul conducerii administrative a municipiului SUCEAVA și a organizat, din punct de vedere tehnic, pe data de 20.05.1990, alegerile locale. Făcând dovada unei înalte pregătiri, a primit succesiv diferite funcții și a fost avansat până la gradul de colonel în anul 1990. Pentru demnitatea cu care a servit patria sub stindardul tricolor i s-au conferit de către statul român 16 ordine și medalii naționale. După trecerea în rezervă în anul 1991 a fost ales președinte al Filialei Județene Suceava „Petru I Mușat” a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”, pe care a condus-o timp de 30 de ani cu înalt profesionalism, competență, răspundere, dăruire, înțelegere până la 3 ianuarie 2021, când s-a retras din cauza unor probleme de sănătate, determinate de decesul soției, la care a ținut foarte mult, în anul 2020. Deviza ANCMRR - PATRIE, ONOARE, DEMNITATE, a fost și deviza vieții sale. Militar dedicat prin vocație, muncă, dăruire, perseverență, a militat permanent pentru dezvoltarea sentimentului patriotic în rândul tineretului din Suceava.

Pentru meritele sale deosebite în calitate de Președinte al Filialei Județene Suceava, a fost avansat în anul 2014 la gradul de general de brigadă în retragere, iar Consiliul Local Suceava i-a conferit titlul de CETĂȚEAN DE ONOARE al Municipiului Suceava.

A fost înmormântat în ziua de 03.01.2023 la cimitirul PACEA din municipiul Suceava. A fost condus pe ultimul drum de familie, rude, oficialități locale și membri ai Filialei Județene Suceava „Petru I Mușat”, de foști subordonați, de numeroși cetățeni ai municipiului. Ceremonialul militar și religios a fost organizat, conform regulamentului, de către Garnizoana Suceava cu sprijinul militarilor din Inspectoratul Județean de Jandarmi Suceava.

Drum lin spre cer, a fost pentru noi toți un exemplu de urmat, îl vom păstra viu în memoria noastră.

Col. (r) IOAN ACATINCĂI
Președinte Filiala Județeană Suceava a ANCMRR

Colonel ZADUBRINSCHI LIVIU

A plecat prematur din această lume în ziua de 19 ianuarie 2023, la vârsta de 68 de ani, după o grea suferință, colonelul ZADUBRINSCHI LIVIU, ofițer cu o sănătoasă ținută morală și civică și nu mai puțin cu o solidă cultură militară și de specialitate. S-a născut la 26 iulie 1955, în București într-o familie în care capul acesteia era ofițer de carieră, în arma artilerie antiaeriană. Cei doi părinți au dat copilului lor o educație aleasă, educație care și-a pus amprenta în întreaga sa viață, în comportarea sa. După terminarea cursurilor primare, a absolvit în 1975 Liceul Industrial de Metrologie. În același an a luat hotărârea de a participa la examenul de admitere în Școala Militară de Ofițeri Activi de Artileri Antiaeriană și Radiolocați, Brașov.

După absolvirea Școlii Militare, promoție 1978 și înălțarea în gradul de locotenent este repartizat comandant grup tehnic la Divizionul Școală din Centrul de Instrucție Art. și RAA, funcție în care obține rezultate foarte bune. În 1982 este numit comandant baterie radiotehnică la același divizion școală de rachete AA. Făcând dovada unei pregătiri profesionale foarte bune și a unui comportament pe măsură primește aprobarea, în 1985, de a da examen de admitere la Academia Militară Generală, la secția Art și RAA, pe care o absolvă în 1987. În perioada 1987 – 1993 își desfășoară activitatea, în funcția de Șef Stat Major într-un divizion de rachete antiaeriane din cadrul Brigăzii 1 RAA, București. În această perioadă urmează cursuri de specializare în armă precum și cursuri de psihologie și calculatoare. În iulie 1993 este mutat lector la Centrul de Instrucție Art. și RAA. În

această unitate ocupă rând pe rând funcțiile de lector șef, șef cursuri, șef birou pregătire pentru luptă și operații din cadrul Statului Major.

În 2001, din cauza restructurărilor survenite este nevoit să iasă la pensie, fără ca cineva să se mai intereseze de soarta sa. Se angajează astfel într-o firmă de pază îmbrăcând haina acestora în loc de cea militară. Pentru a-și asigura un trai decent a devenit însă și agent de asigurări și președinte al Asociației de locatari. Și-a construit o familie frumoasă, căsătorindu-se în august 1978 cu domnișoara Cornelia-Livia, care în anii petrecuți împreună i-a dăruit doi băieți, în 1979 pe Florin-Daniel, iar în 1984 pe Iulian.

După pensionare, a activat ca șef obiectiv într-o firmă de pază și agent de asigurări. S-a implicat activ în coordonarea activităților în Asociația de locatari. A activat cu succes în structurile asociative ale cadrelor militare în rezervă și în retragere, la nivel local, fiind membru al Filialei Sectorului 3 București și la nivel central ca șef departament secretariat, consilier serviciul arhivă, fiind și membru al Consiliului Director al ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” pe parcursul unei legislaturi, lăsând un gol imens în familie și în rândul colegilor și prietenilor. Am pierdut un camarad, un om de omenie, care a fost permanent atent și respectuos. Suntem alături de familia îndurerată. Nu ne rămâne decât... să-L rugăm pe bunul Dumnezeu să-l odihnească în liniște și pace.

Condoleanțe familiei. Adio iubite prieten, camarad și coleg!

Col. (rtr.) dr. ing. ANTON MURARU
Președinte Filiala Sector 3 București

Colonel TOADER AURELIAN

S-a născut în 9 august 1946 în orașul Breaza. A urmat cursurile școlii primare și a liceului „Aurel Vlaicu” pe care le-a absolvit cu foarte bune rezultate. A lucrat timp de un an în domeniul comercial, iar în anii 1966-1967 a fost militar în termen în cadrul diviziei mecanizate Craiova, la o subunitate de artilerie antiaeriană.

În octombrie 1968 a fost admis, ca elev, la Școala Militară de Ofițeri de Art. A.A. și Rd.Loc. „Leontin Sălăjan” Brașov, pe care a absolvit-o cu rezultate deosebite în august 1971. A fost repartizat în București la Dn. 45 Art. A.A.

care apăra antiaerian Aeroportul Băneasa. A ocupat funcțiile de comandant pluton și comandant baterie. Datorită rezultatelor obținute și a calităților sale profesionale a fost selecționat și a dat examen de admitere în 1977 la Academia Militară Generală pe care a absolvit-o în anul 1979. Din acest an și până în septembrie 1981 și-a desfășurat activitatea ca șef de stat major la Dn. 75 Art.A.A Alexandria.

Din 1981 și până în 1983 a îndeplinit funcția de șef de Stat Major la Dn. 3 R.A.A Câmpina.

Între 1983 și 1985 a fost comandant la Dn. Tehnic 5 R.A.A Băicoi, din cadrul R.4.R.A.A Strejnic. În perioada 1985-1987 a îndeplinit funcția de loțiitor al comandantului R.4.R.A.A. iar din septembrie 1987 până în mai 2000 a fost comandantul acestui regiment ce apăra antiaerian Municipiul Ploiești. În această perioadă regimentul a obținut rezultate foarte bune la tragerile cu rachete antiaeriene obținând calificative de „Foarte bine” în țară și în străinătate. A trecut în rezervă în iunie 2000. Datorită rezultatelor deosebite și calităților sale de comandant a fost apreciat cu calificative foarte bune și decorat cu ordine și medalii ale României. Între 2009 și 2022 a fost Președintele Filialei Breaza a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere.

A fost un tată și soț model. Împreună cu soția sa Nina, cu care s-a căsătorit în 1967, au crescut

și educat în spiritul moralei creștine pe cei doi fii, Ciprian și Laurențiu. De asemenea și-a iubit mult nepotul Radu. A desfășurat o importantă activitate și în domeniul politico-social și cultural al orașului Breaza. Între anii 2000 și 2004 a fost viceprimar, iar ulterior a fost consilier local în cadrul Primăriei Breaza. Și în acest domeniu s-a achitat cu brio de sarcinile și îndatoririle specifice administrației locale.

În întreaga sa activitate a fost apropiat de oameni, a dovedit principialitate și corectitudine în relațiile cu șefii și subordonații.

La data de 07 ianuarie 2023, a trecut la cele veșnice. Cu durere în suflet camarazii și prietenii au dat ultimul ONOR la comandant. Va rămâne VEȘNIC în sufletele și inimile noastre.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

ANCMRR Filiala Breaza

Colonel MARCU LUCIAN

A trecut din această lume, în ziua 6 martie 2023, după o grea suferință, la vârsta de 74 de ani, colonelul Marcu Lucian, ofițer de radiolocație, cu pregătire academică în arma rachete și artilerie antiaeriană. S-a născut la 25 aprilie 1949 în comuna Cireșu, județul Mehedinți într-o familie de oameni gospodari în care a fost educat în spiritul valorilor perene ale satului românesc. A absolvit clasele primare și gimnaziale la școala din comuna natală, iar cursurile liceale la Drobeta Turnu Severin.

Îmbrățișând apoi cariera militară, urmează între anii 1966-1970, Școala Superioară de Ofițeri Activi de Artilerie AA și Radiolocație din Brașov (în prezent Academia Forțelor Aeriene, arma radiolocație, pe care a absolvit-o cu rezultate meritorii, fiind înaintat la gradul de locotenent.

În funcțiile pe care le-a îndeplinit a obținut rezultate foarte bune, care l-au recomandat să urmeze în perioada 1978-1988, Academia de Înalte Studii Militare (în prezent Universitatea Națională de Apărare „Carol I”), secția rachete și artilerie antiaeriană. A ocupat mai apoi funcții importante în unități operative ale M.Ap.N., distingându-se prin rezultatele obținute. În perioada 1984-1987 a fost detașat în funcția de loțiitor al comandantului Sectorului Militar de Construcții „Casa Poporului”, funcție în care se distinge prin meticulozitatea sa în organizarea activităților derulate. Ocupă mai apoi, între 1987-1990 și alte funcții în unitățile Direcției Lucrări în Economia Națională., iar după 1990, diferite funcții în unitățile operative ale M.Ap.N.

Ultimii ani înainte de a se pensiona îl găsesc în funcția de șef birou operații și instrucție la Brigada de Tancuri București. Se pensionează în anul 2001 cu gradul de colonel. Pe timpul cât a fost activ, a fost decorat cu ordine și medalii naționale și militare. După trecerea în rezervă a colaborat cu diverse societăți comerciale, a lucrat mai apoi în regie proprie fiind deosebit de apreciat de colaboratori și clienți pentru cunoștințele sale tehnice și de management.

A activat cu multă dăruire în structuri asociative ale cadrelor militare în rezervă și retragere a sectorului 3 București, unde în ultimii ani a fost ales în funcția de prim-vicepreședinte al acesteia.

S-a bucurat de o familie în care a domnit iubirea și înțelegerea și din care a rezultat o fiică, Magdalena, azi cadru didactic la Craiova și care la rândul ei a dăruit părintelui o nepoată, Anemona, în prezent de 13 ani, pe care bunicul o adora.

Slujba de înmormântare a avut loc, în ziua de 8 martie la Cimitirul Bellu (ortodox). L-au condus pe ultimul drum, familia, rudele, reprezentanți ai Filialei Sectorului 3 București „Eremia Grigorescu” a ANCMRR „Al. I. Cuza”, prieteni, vecini din blocul în care a locuit.

Suntem alături de familia îndurerată în aceste momente cu mare tristețe. Sincere condoleanțe! Cerul s-a îmbogățit cu un suflet nobil. Fie-i omenia binecuvântată. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Col. (rtr.) dr. ing. ANTON MURARU
Președinte Filiala Sector 3 București

ALBIN STĂNESCU, artist plastic

Artistul plastic Albin Stănescu a trecut la cele veșnice pe 23 februarie a.c., lăsând în urma sa o operă impresionantă și lacrimi de tristețe și durere în ochii tuturor celor care l-au cunoscut personal sau prin intermediul evantaiului larg al creațiilor sale.

Foștii colegi din Studioul de Arte Plastice al Armatei i-au organizat în preajma Sărbătorilor de Paști o emoționantă expoziție postum, la Galeria Foaier a Palatului Cercului Militar Național, intitulată sugestiv *Memoria clipei*. Ei au reconstituit, parcă, ultima clipă petrecută pe pământ de maestru. Pe un șevalet era fixat tabloul la care lucra artistul, pe o măsuță așteptau câteva obiecte personale și nelipsita ceașca cu cafea. În jur, zeci de artiști de diferite vârste priveau fascinați la câteva din lucrările lăsate posterității de el. A vorbit, mai întâi, Valentin Tănase despre cariera artistică de excepție, de peste patru decenii, a lui Albin Stănescu în cadrul Studioului de Arte Plastice al Armatei și despre lucrările lăsate moștenire pentru toți iubitorii de frumos. A dezvăluit publicului participant la vernisaj câteva din trăsăturile de caracter ale omului și artistului, pe care îl consideră un adevărat *magician al culorii*. A urmat poetul Liviu Vișan, care a vorbit despre latura sensibilă a artistului și de lumina, *acea lumină primordială a nașterii lumii* care răzbate din toate picturile sale. Generalul (r) Grigore Buciu a laudat inițiativa studioului de a facilita întâlnirea artiștilor plastici în *Săptămâna mare* pentru a elogia pe vechiul lor coleg și prieten, *un gânditor profund dar tăcut, coborât, parcă, din manuscrisele medievale* pentru a reda cu meticulozitate și rigoare *istoria nevăzută a unor timpuri demult apuse...*

Adevărata dimensiune a marelui dispărut am descoperit-o într-un impresionant portret în cuvinte creionat de artistul Valentin Tănase în *Observatorul Militar*: „*A abordat cu mare talent pictura istorică, portretul și peisajul, având o reală înclinație către reflectarea marilor momente și personalități ale trecutului național, dar și către lumina specială a înșoritelor plaiuri ale Deltei Dunării sau ale spațiilor și locurilor cu încărcătură istorică. Știința desenului, de acuratețe anatomică, stăpânirea temeinică a regulilor compoziției de tip clasic, imaginația și vasta sa cultură enciclopedică i-au permis să abordeze o pictură de adâncime filozofică, cu trimiteri simbolice și cu o înclinație către teme suprarealiste.*“

Mulți dintre cititorii acestei reviste s-au întâlnit prin unități și poligoane cu lucrările lui Albin Stănescu, mai puțin, poate, cunosc biografia sa impresionantă, construită într-o viață de om și de artist. Câteva spicuri din aceasta, pusă la dispoziție de inimosul colectiv al Biroului Cultură, Educație și Comunicare din cadrul Cercului Militar Național, ne relevă un artist complet și complex, cu preocupări diverse și, mai presus de toate, un Om care a dorit să surprindă clipa, să oprească timpul în loc pentru a ne da nouă posibilitatea de a ne bucura de frumusețea, farmecul și misterul vieții, a locurilor pe care le vizităm, a semenilor cu care ne întâlnim.

Născut la 5 iunie 1938, în localitatea Văcărești, județul Dâmbovița, Albin Stănescu a absolvit Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, secția grafică, în anul 1964. A colaborat ca grafician la diverse edituri și reviste încă de când era la facultate. Unul dintre cele mai apreciate volume ale artistului a fost „Primul meu dicționar”. Artistul a realizat și o serie de afișe de film și gravuri în lemn. De asemenea, a realizat și o documentare fotografică pentru lucrări dedicate operațiunilor militare aliate din Irak. Dar pictura a rămas una dintre cele mai mari pasiuni ale lui Albin Stănescu, pentru care a dedicat mult timp și talent. În anul 1978, când se alătura echipei de artiști de la Studioul de Arte Plastice al Armatei, tematica preponderentă a lucrărilor avea subiect istoric sau militar. Folosind o documentare riguroasă și un stil realist, a realizat aici numeroase compoziții istorice epocale, printre care „Bătălia de la Posada”, „Dacii”, portret istoric triptic - „Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza”.

Albin Stănescu este nemuritor prin arta sa. A fost și este iubit, ca un frate sau ca un părinte, de familia de artiști a Studioului de Arte Plastice al Armatei, de noi toți iubitorii de frumos, iar despărțirea de el este cu atât mai grea, cu atât mai dureroasă... deși rămâne printre noi prin operele sale nemuritoare...

Drum lin spre stele. Dumnezeu să te odihnească în pace!

Col. (r) ION CIONTEA

TEMATICA REVISTEI „REZERVA OȘTIRII ROMÂNE” NR. 2(49)/2023

1. EDITORIAL: Cultivarea tradițiilor militare - o necesitate.

PARTEA ÎNTÂI

2. Din viața ANCMRR: Hotărârile Consiliului Director al ANCMRR din mai 2023 și perspectivele pe care le deschid. Sărbătorirea în 2025 a 100 de ani de la înființarea „Societății Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Activitate (SORPA), predecesoarea ANCMRR și a 35 de ani de la înființarea Asociației. (Proiectul „ANCMRR – 100”; Sărbătorirea în luna Mai 2024 a 25 de ani de apariție neîntreruptă a revistei „Rezerva Oștirii Române”; Prevederile Statutare, linia de urmat în activitatea ANCMRR. Necesitatea asigurării atât la nivel central cât și local a unui management performant.

3. Din viața Filialelor și Subfilialelor ANCMRR: Stilul de muncă al Organelor de Conducere influențează rezultatele la nivelul filialelor și subfilialelor. Statutul ANCMRR se impune a fi respectat în litera și spiritul său. Promovarea unității și solidarității, o trăsătură definitorie în viața filialelor și subfilialelor, etc.

4. Din viața asociațiilor afiliate și a celor cu care se colaborează: Afilierea obligă la o anumită conduită; Acțiuni și activități pe linia promovării camaraderiei în toate împrejurările.

5. Din viața Asociațiilor similare din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională: Colaborarea ANCMRR cu acestea pe baza Protocolului și a Planului Anual de Activitate, se oglindesc în rezultatele obținute la nivelul anului 2023.

6. Rubrici permanente: Relații internaționale, Valori ale culturii, civilizației și spiritualității românești, Opinii, Ecouri, Sfatul medicului (temporară), Pagina lirică; Curier; Semnal (cărți și reviste); Remember; In Memoriam, ș.a.

PARTEA A DOUA

1. File de istorie: Unirea Principatelor Române oglindită în simbol heraldic.

2. Probleme de interes: Aspecte majore din Strategia Națională de Apărare (analize, puncte de vedere, etc.)

PRECIZĂRI

- Numărul 2 (49) 2023 al revistei „Rezerva Oștirii Române”, va apărea în luna decembrie 2023;
- Articolele, eseurile, însemnările, știrile, etc., se primesc la redacție până la 01.11.2023. Acestea vor fi însoțite, dacă se impune, de înscrisuri și material ilustrativ adecvat (atenție la calitatea materialului ilustrativ).

- Știrile despre evenimente ce nu suferă amânare se primesc în formă scurtă și după data de mai sus.

- Materialele se vor trimite la redacție prin e-mail la adresa ANCMRR - ancmrrcentral@yahoo.com, înregistrate pe CD sau stik, prin fax sau poștă.

- După tipărire, revistele se vor expedia centralizat prin poștă fiecărei filiale. Filialele din București și Ilfov vor ridica revistele de la sediul central al ANCMRR.

- Opiniile, observațiile și propunerile dumneavoastră, dragi cititori, pot fi trimise pe adresa revistei, prin modalitățile pe care fiecare le aveți la dispoziție.

NOTĂ: Retururile vor fi reexpediate după ce se vor trimite banii pentru plata înmagazinării și returnării de către filialele în cauză.

NORME DE COLABORARE

- Materialele trimise redacției (scrise sau ilustrate) nu se înapoiază.
- Răspunderea juridică pentru conținutul materialelor aparține în exclusivitate autorilor conform art 206 C.P.
- Copyright – Este autorizată orice reproducere cu condiția specificării sursei.

SUMMARY

- ◆ **EDITORIAL:** Collaboration – A key performance concept
- ◆ **FROM THE LIFE OF ANCMRR**
 - Meeting of the Board of Directors of ANCMRR – May 22, 2023
- ◆ **FROM THE LIFE OF ANCMRR BRANCHES AND SUBBRANCHES**
 - Sibiu County Branch – In the service of Eminescu
 - Iași County Branch – At the basis of the quality of work in the judiciously drawn up activity plan
 - Alba County Branch - part of the "Along with Veterans" campaign
 - Galati County Branch - 150 years of naval military education
 - Mureș County Branch - Celebration of 20 years since the establishment of FOS
 - Maramureș County Branch - implementation of the Association's Strategy in 2022
- ◆ **FROM THE LIFE OF SIMILAR ASSOCIATIONS**
 - ACMRR from SRI at the service of its members
- ◆ **INTERNATIONAL RELATIONSHIPS:**
 - Participation and manner of conducting the mid-winter/2023 meeting – CIOMR.
- ◆ **OPINIONS:**
 - ANCMRR resilience and its importance
 - Thoughts of a reservist
- ◆ **COURIER:**
- ◆ **LYRICAL PAGE:**
 - In the realm of the epigram
- ◆ **VALUES OF THE ROMANIAN CULTURE, CIVILISATION AND SPIRITUALITY**
 - Cultural Year 2023
 - Dimitrie Cantemir – The first Romanian scientist of universal reputation
 - Ciprian Porumbescu – Talented composer and patriotic heart
- ◆ **SIGNAL: Books** – Personalities of the National Military Circle; The military reservists in the chronicle of Iași – monograph; The treasure of my heart; SÂG commune, ancient gearth of Romanian habitation; Mr. Toma Dumitrescu (1877-1936) – Personality, military career and diplomatic activity; Dod's Army; Heroes' Station; Theodora. **Magazines** – Reservists of the penitentiary police, Buzoian Scouts.
- ◆ **ANNIVERSARIES... ANNIVERSARIES:**
 - Military Reservist Day and ANCMRR Day
 - Celebration of the Centenary of the Palace of the National Military Curcle
 - March 1 – Military Motorist's Day
 - 85 years of artillery and antu-aircraft missile training
- ◆ **ECOES:**
 - Reasoned desire
- ◆ **PAGES OF HISTORY:**
 - Nicolae Bălcescu and the Romanian Revolution from 1848 – 1849
 - A century since the adoption of the complete Romanian Constitution
- ◆ **ISSUES OF INTEREST:**
 - The influence of the energy crisis on national security
- ◆ **REMEMBER:** Gl. bg. Cojocaru C. Zaharie; Col. Zadubrinski Liviu; Col. Toade Aurelian; Col. Marcu Lucian; Plastic artist Albin Stănescu
- ◆ **THEME:** „Romanian Armed Reserve”, issue 2(49)/2023.

Dtp și copertă: TUDORA NECOARĂ
Culegere computerizată: Col. (r) ing. MARIN ANDREI
NARCISA GRĂDINARU
Corectură: ELEONORA DINCĂ
MIRUNA GEORGESCU

*Operațiile tehnice, editoriale și tiparul au fost executate
 la Centrul tehnic-editorial al armatei, sub comanda 2021/2023*

SĂRBĂTORIBEA ZILEI BEZERVISTULUI MILITAR ȘI ZILEI ANCMRB

PALATUL CERCULUI MILITAR – SALA DE MARMURĂ – 2023

CENTENARUL PALATULUI CERCULUI MILITAR NAȚIONAL

CENTENARY OF THE PALACE OF THE NATIONAL MILITARY CIRCLE

